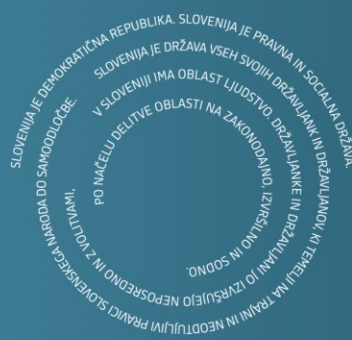

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 24. IZREDNA SEJA

(20. november 2015)

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

24

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 24. izredna seja (20. november 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 24. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S KADROVANJI V DRŽAVNIH DRUŽBAH – SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU, D. D., IN DRUŽBI ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., EPA 848-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S KADROVANJI V DRŽAVNIH DRUŽBAH – SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU, D. D. IN DRUŽBI ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D., EPA 848-VII	6
JERNEJ VRTOVEC	6
MAG. ANŽE LOGAR	7
TILEN BOŽIČ	8
METOD DRAGONJA	9
MATJAŽ NEMEC	9
LUKA MESEC	10
JOŽEF HORVAT	12
DR. BOJAN DOBOVŠEK	13
BRANKO ZORMAN	14
SUZANA LEP ŠIMENKO	15
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	16
MAG. ANŽE LOGAR	17
JERNEJ VRTOVEC	19
JOŽEF HORVAT	21
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	22
DR. FRANC TRČEK	24
MAG. MATEJ TONIN	26
IVAN ŠKODNIK	27
MAG. MATEJ TONIN	27
MAG. MATEJ TONIN	28
MAG. MATEJ TONIN	28
DANILO ANTON RANC	28
JERNEJ VRTOVEC	29
TOMAŽ LISEC	29
JANKO VEBER	31
BOJAN PODKRAJŠEK	33
TILEN BOŽIČ	33
BOJAN PODKRAJŠEK	34
BOJAN PODKRAJŠEK	34
JERNEJ VRTOVEC	34
MAG. ANŽE LOGAR	35
DR. BOJAN DOBOVŠEK	35
MARUŠA ŠKOPAC	35
MAG. ANŽE LOGAR	36
JERNEJ VRTOVEC	36
EVA IRGL	36
EVA IRGL	36
EVA IRGL	36
EVA IRGL	37
MARUŠA ŠKOPAC	37
SUZANA LEP ŠIMENKO	38
BRANKO ZORMAN	39
METOD DRAGONJA	39
JERNEJ VRTOVEC	41
MAG. ANŽE LOGAR	42
JOŽEF HORVAT	42
MAG. DUŠAN VERBIČ	43

BRANKO ZORMAN	44
BOJAN PODKRAJŠEK	44
JERNEJ VRTOVEC	44
MAG. ANŽE LOGAR	45

Državni zbor VII. mandat

24. izredna seja
20. november 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 20. novembra 2015 ob 16.01.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 24. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in prvega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Jana Jenko, gospa Ljudmila Novak, mag. Alenka Bratušek, mag. Lilijana Kozlovič, gospa Erika Dekleva, gospod Žan Mahnič, gospod Andrej Čuš, dr. Laszlo Göncz, gospod Jan Škoberne, dr. Bojan Dobovšek od 17. ure dalje, gospod Franc Breznik, gospod Ivan Prelog in gospod Marijan Pojbič.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade.
Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 24. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 9. novembra 2015, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel.

Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 56, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 24. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S KADROVANJE V DRŽAVNIH DRUŽBAH – SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU, D. D. IN DRUŽBI ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D.**

Predlog priporočila je v obravnavo zbora predložila skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem najprej besedo predstavniku predlagatelja gospodu Jerneju Vrtovcu.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsednik Državnega zbora, gospod državni sekretar!

Priča smo političnemu kadrovanju, kakršnega v Republiki Sloveniji še nismo imeli. Prav je, da Vlada kadruje, mora kadrovati, ampak ključno vprašanje ob tem je, koga kadruje in kako kadruje, torej sam način kadrovanja. In prav to dvojje, torej osebe, ki jih Vlada imenuje, in način, prav to dvojje je problematično. V Novi Sloveniji smo se za sklic izredne seje Državnega zbora odločili, ker se ob menjavah v DUTB in Slovenskem državnem holdingu zdi, da je vlada Mira Cerarja dobesedno ugrabljen s strani lobijev in omrežij oziroma je njihov talec. Posamezniki imajo tako obstoječo vlado dobesedno le za sredstvo, da dosežejo svoje cilje, in primarni cilj zagotovo je vpliv nad gospodarstvom in denarnimi tokovi.

Namreč, domnevno soodgovorni za bančno luknjo, ki smo jo sanirali davkoplačevalci, so s strani vlade Mira Cerarja bili nagrajeni s tem, da bodo upravljali s 14 milijardami evri državnega premoženja; namesto da bi odgovarjali, so torej nagrajeni in danes imenovani na vodilne položaje v DUTB in SDH. No, bodimo natančnejši. Nekdanji vodilni kadri Nove Ljubljanske banke, torej tisti, ki so domnevno soodgovorni za nezavarovana posojila, se skozi velika vrata vračajo, da bodo bdeli nad državnim premoženjem. Eni torej na SDH, drugi na DUTB.

Spoštovane gospe in gospodje, kako tem ljudem, ki so ustvarili večmilijardno bančno luknjo, kako tem ljudem naj zaupamo? Upravičena je namreč bojazen, da bo končni

epilog tovrstnega kadrovanja nova bančna luknja, proces privatizacije se bo še dodatno zaviralo, manj bo investicij, manj tujih investorjev, skratka, v Republiki Sloveniji se bo na takšen način živelo slabše. Spremembe Zakona o Slovenskem državnem holdingu so nastajale v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije, ki jo je vodil vaš pravosodni minister gospod Klemenčič. Pripravil je torej zakonodajo, ki pa je bila z zadnjimi kadrovskimi menjavami očitno kršena. Pa pogledjmo bolj podrobno.

Naj navedem drugi odstavek 46. člena Zakona o SDH, ki pri imenovanju uprave SDH pravi, da je za člana uprave lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še pogoj, da jo odlikuje osebna integriteta in poslovna odličnost. Gospe in gospodje, poslovna odličnost. Govorimo o poslovni odličnosti in pogledjmo dejstva, če gospodje izpolnjujejo ta pogoj, torej poslovno odličnost in integriteto. V času, ko je bil novi predsednik uprave SDH, gospod Jazbec, še član uprave Nove Ljubljanske banke ter član kreditnega odbora, so se sistematično dajali nezavarovani krediti, posledično pa se je povečevala bančna luknja.

Med letoma 2011–2012, ko je bil Marko Jazbec predsednik kreditnega odbora Nove Ljubljanske banke, je bilo odobrenih 40 milijonov evrov kredita Savi, Merkurju v višini 31 milijonov evrov kredita, Vegradu v višini 16 milijonov, Rigelnikovemu ACH 40 milijonov evrov in tako naprej. To so podjetja, ki so bodisi propadla ali pa zaradi negospodarnega upravljanja končala na slabi banki. Sprašujem, kakšna poslovna etičnost je to, poslovna odličnost, če hočete, da je nekoč predsednik, član uprave Nove Ljubljanske banke, član kreditnega odbora Nove Ljubljanske banke odobril tako visoke kredite podjetjem, ki so bila tik pred propadom.

Gremo naprej. V Zakonu o Slovenskem državnem holdingu piše, da mora predsednik uprave SDH imeti 10 let delovnih izkušenj na vodstvenih položajih, od tega vsaj 3 leta v primerljivih dejavnostih, in da dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate. Pogledjmo podrobno. Gospod Marko Jazbec je bil član uprave Nove Ljubljanske banke v letih 2009–2012. V tem času je Nova Ljubljanska banka zabeležila naslednje rezultate: leta 2009 – 87 milijonov evrov izgube, leta 2010 – 202 milijona evrov izgube, leta 2011 – 239 milijonov evrov izgube, leta 2012 – 274 milijonov evrov izgube.

Spoštovana koalicija, ali so to po vašem mnenju dobri primerljivi rezultati, kot jih v primeru imenovanja uprave SDH opredeljuje 46. člen Zakona o slovenskem državnem holdingu? To je čista izguba, gospe in gospodje, ne pa poslovna odličnost, niti ne primerljivi rezultati. Toliko torej o Slovenskem državnem holdingu. In še na kratko o Družbi za upravljanje terjatev bank ter seveda nadaljujemo s to hobotnico o Novi Ljubljanski banki in imenovanju dr. Simonetija za neizvršene direktorja DUTB.

Vlada Mira Cerarja je 5. marca imenovala nove neizvršene direktorje DUTB, med katerimi je bil imenovan tudi gospod Marko Simoneti. Marko Simoneti je do leta 2009 vodil Ljubljansko borzo, dokler ni novembra 2009 postal predsednik nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. Pozor, nadzorni svet Nove Ljubljanske banke pod vodstvom Marka Simonetija pa je leta 2009 v upravo Nove Ljubljanske banke imenoval Marka Jazbeca, ki je sedaj postal predsednik uprave SDH. Gospe in gospodje sledimo. Marko Simoneti je torej bil predsednik nadzornega sveta NLB do konca leta 2012 in po javno dostopnih podatkih Nova Ljubljanska banka v tem obdobju ni vložila nobene ovadbe zoper nekdanje vodilne v Novi Ljubljanski banki, čeprav so mediji v tistem času že objavljali formacije o hudih kršitvah korporativnega upravljanja pri nekdanjih vodilnih v Novi Ljubljanski banki. Zato sledi vprašanje, kako se lahko dopusti, da je na tako odgovorno mesto v DUTB prišla oseba, ki je tudi nadzirala delovanje Nove Ljubljanske banke v času, ko so se dajali tako visoki nezavarovani krediti. Spoštovani kolegice in kolegi, predvolilne obljube predsednika Vlade o etiki in standardih so danes, tudi na račun kadrovanja le prazne besede, in glavna točka te vlade, torej etika in standardi, se je z imenovanjem novih uprav Slovenskega državnega holdinga in DUTB popolnoma sesula. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo še predstavniku predlagatelja mag. Anžetu Logarju.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar na Ministrstvu za finance, spoštovani minister za finance, ki nas verjetno spremlja prek kamere, in spoštovani poslanci!

Tole je moj izvod koalicijske pogodbe 2014–2018. Upal bi si trditi, da je bistveno bolj obrabljen kot koalicijski izvod marsikaterega od poslancev koalicije. Zagotovo pa očitno bistveno bolj kot izvod koalicijske pogodbe predsednika Vlade. V tem koalicijskem sporazumu na strani 9 piše: "Koalicijske partnerice bomo povrnile zaupanje v nosilce nadzornih funkcij in izvajalce javnih pooblastil v finančnem sistemu." Danes smo na izredni seji Državnega zbora, ki je ne bi smelo biti. Ne bi je smelo biti, če bi ta dikcija iz koalicijske pogodbe veljala. Vendar pa žal ugotavljamo, da velja vse prej kot to. Dolgo časa smo razpravljali o tem, kdo je odgovoren za bančno luknjo, in tudi v koalicijski pogodbi ste zapisali, da je treba člane kreditnih odborov in nadzornih svetov bank, ki so povzročile bančno luknjo, presoјati in ugotavljati njihovo odgovornost. Vsaj dva člana največje banke v državi, ki sta soodgovorna, ker sta bila na najpomembnejših funkcijah, danes pod vlado Miro Cerarja zasedata še bolj odgovorne funkcije v državi. V času, ko je v Novi Ljubljanski

banki nastalo za 2 milijardi evrov slabitev, je bil predsednik kreditnega odbora Marko Jazbec. Njegov nadzornik pa je bil Marko Simoneti. Dve osebi, ki sta danes najmočnejši osebi v tej državi. Torej kljub temu, da sta bila soodgovorna pri nastajanju bančne luknje, sta danes najodgovornejša in najpomembnejša finančnika v državi, bistveno pomembnejša kot finančni minister in tudi bistveno pomembnejša kot predsednik Vlade. Poglejte, kaj je Miro Cerar dejal leta 2011, in sicer: "Kot državljana me najbolj skrbi in boli, da se politiki in kapitalisti ter drugi člani elit obnašajo, kot da je vse skupaj le dramska igra, iz katere lahko kadarkoli izstopajo. Igrajo se, kdo bo koga, in to že skoraj brez kakršnegakoli realnega stika z dogajanjem v državi. To vodi v katastrofo. Tragično pa je tudi, da mi to zanič predstavo kar opazujemo in se nanjo ne odzivamo."

Spoštovani! Sam nisem slišal ustreznega odziva predsednika Vlade na incestno kadrovanje, ki si ga je dovolil nadzorni svet SDH. To, da je z bančno luknjo kompromitirane osebe imenoval na trinajst milijard vredno holding podjetje v lasti države. Slovenija ima 70 % bančnega sistema v državni lasti. Veste zakaj? Zato, ker so se bančniki igrali z denarjem, ki ni bil njihov. In zaradi te igre smo davkoplačevalci za bančno luknjo morali seči globoko v žep, tja do 5 milijard evrov. In v obdobju, ko naj, kot pravi koalicijska pogodba, "Vlada povrne zaupanje v nosilce nadzornih funkcij in izvajalce javnih pooblastil v bančnem sistemu", je tovrstno kadrovanje nesprejemljivo. Nesprejemljivo je z vidika predvolilnih obljub, nesprejemljivo je pa tudi z vidika dejstev, ki jih bomo v današnji razpravi še podrobneje izpostavili.

In da zaključim še z besedami predsednika Vlade, ko to še ni bil. Namreč, leta 2012 je dejal, citiram: "Torej, zadnjič mi je nekdo rekel zelo lepo, da naša družba ne pozna več sramu. Seveda to na splošno ne velja, ampak dejansko ta mentaliteta prihaja v ospredje. Nobenega ni več ničesar sram."

Se vam ne zdi, da pri tem imenovanju prvega moža SDH kar naenkrat vladajoče elite ni nič več sram? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog priporočila je 12. 11. 2015 obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel točk predloga priporočila, je predsednica odbora ugotovila, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku, gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Predstavnik Ministrstva za finance, kolegice, kolegi in ostali!

V okviru Odbora za finance in monetarno politiko smo na 38. nujni seji 12. 11. 2015, kot je že omenil predsednik, kot matično

delovno telo obravnavali predlog priporočila Vladi v zvezi s kadrovanjem v državnih družbah – Slovenskemu državnemu holdingu in Družbi za upravljanje terjatev bank. Državnemu zboru ga je v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V odboru smo k tej seji prejeli mnenja Zakonodajno-pravne službe, Vlade in Slovenskega državnega holdinga. Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe so predlagatelji vložili tudi amandma k trem točkam predloga priporočila. Seji so poleg članov odbora prisostvovali še: predstavnik predlagatelja, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, državni sekretar Ministrstva za finance, predsednik Komisije za preprečevanje korupcije in predsednik Nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Predstavnik predlagatelja je v dopolnilni obrazložitvi predstavil razloge za sklic izredne seje. Pri tem je izpostavil način kadrovanja v primerih SDH in DUTB, ki ga je označil za izredno problematičnega; osebe, ki jih Vlada kadruje, po njegovem mnenju ne izpolnjujejo etičnih norm in naj bi bile imenovane v nasprotju z zakonodajo. Domnevno odgovorni za nastalo bančno luknjo naj bi bili s strani Vlade s kadrovanji na vodilne položaje SDH in DUTB nagrajeni z upravljanjem 16-milijardnega državnega premoženja. Nadalje ga je zanimalo tudi, zakaj te osebe uživajo zaupanje Vlade. Nadalje je izpostavil domnevno nekonsistentnost Vlade, ki naj bi se kazala v tem, da bivšim vodilnim v DUTB in SDH ni očitala, da bi svoje delo opravljali slabo. Predstavnik predlagatelja je zaključil z mislijo, da ni težava v tem, da Vlada posega v kadrovanje, saj je to njena dolžnost, kot ključno pri tem vprašanju pa je izpostavil, koga in na kakšen način, saj je odgovorna, da kadruje sposobne in kredibilne posameznike, ki se zavedajo svoje odgovornosti. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v mnenju k priporočilu izpostavila, da za priporočila ni najti podlage v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije, Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Pri presoji predlaganih priporočil je treba namreč izhajati iz ustavnih načel delitve oblasti in pravne države in v tem okviru upoštevati, da lahko Državni zbor drugim organom predlaga le tiste ukrepe, ki sodijo v njihovo pristojnost, in pri tem spoštovati njihovo ustavno ali zakonsko določeno samostojnost in neodvisnost pri izvrševanju njihovih pristojnosti. V nadaljevanju je mnenje Vlade predstavil državni sekretar na Ministrstvu za finance, mnenje SDH pa je predstavil predsednik nadzornega sveta SDH. V razpravi so nato nekateri poslanci opozarjali na po njihovem mnenju sporno imenovanje nadzornikov in nove uprave SDH ter zamenjavo članov upravnega odbora DUTB. Po zaključeni razpravi je predstavnik koalicije menil, da so odgovorni za zamenjavo v DUTB in nadzornikov SDH ustrezno pojasnili vzroke in argumente za spremembo, zato po njegovem mnenju

predlagana priporočila niso potrebna. V odboru smo nato najprej glasovali o amandmaju Poslanske skupine NSi, ta ni bil sprejet, sledilo je še glasovanje o vseh točkah predloga priporočila, ki prav tako niso bile sprejete. Na podlagi razlage Komisije za Poslovnik je, kot omenjeno, bilo nato ugotovljeno, da je obravnava predloga priporočila Vladi na matičnem delovnem telesu končana. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Metodu Dragonji.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada je predloge predlagateljev, vezane na oceno procesov kadrovanja v Slovenskem državnem holdingu in v Družbi za upravljanje terjatev bank, skrbno pregledala in je k temu podala svoje pisno mnenje. Do njih pa se je opredelila tudi služba Državnega zbora za zakonodajo. Na podlagi teh mnenj ste predlagatelji izredne seje spoznali nepoznavanje sistema korporativnega upravljanja v Slovenskem državnem holdingu in družbah v državni lasti, saj ste Vladi želeli podati priporočila, za katera skladno z zakonodajo Vlada niti nima pravne podlage, zato ste svoje predloge na seji Odbora za finance in monetarno politiko ali umaknili ali preoblikovali oziroma jih uskladili z obstoječo zakonodajo. Koncept korporativnega upravljanja družb v državni lasti, kot ga predpisuje Zakon o Slovenskem državnem holdingu, določa ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države oziroma preprečevanje političnega vplivanja ter poseganje v upravljanje družb v državni lasti. Skladno s tem se Vlada oziroma politika ne sme vmešavati v vsakodnevno vodenje družb v državni lasti in mora pustiti organom upravljanja, da izvajajo svoje naloge, pri čemer mora spoštovati njihovo neodvisnost. In ravno to je tisto, kar je bistvo zakona, saj je ta prvič vzpostavil načelo neodvisnosti ter določil pregleden način imenovanja nadzornega sveta po strokovnih kvalifikacijah. Načelo neodvisnosti tako določa, da SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog skladno s tem zakonom pa morajo delovati samostojno in neodvisno. Vlada to načelo dosledno spoštuje, skladno z zakonom o SDH pa lahko glede kadrovanja le predlaga kandidate za nadzorni svet SDH v imenovanje Državnemu zboru. Edino Državni zbor lahko tudi odpokliče člane nadzornega sveta SDH. Kar se tiče DUTB, pa Vlada lahko imenuje in razreši člane upravnega odbora, kar je tudi storila z vidika odprave pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče.

Vlada nima pristojnosti pri imenovanju in morebitnem razreševanju uprave SDH, saj je

pristojnost za to edino na nadzornem svetu SDH, ki tudi nosi vso odgovornost. V skladu s tem je predsednik nadzornega sveta SDH poslankam in poslancem v matičnem delovnem telesu podal izčrpno utemeljitev imenovanja nove uprave SDH. Nadzorni svet je vodil postopek razpisa, izbire in imenovanja članov uprave SDH povsem samostojno in na lastno odgovornost. Prevladovala so merila strokovnosti, delovnih izkušenj, doseženih rezultatov, integritete, ocena osebnostnih lastnosti, posebej pa še usposobljenost za vodenje tako zahtevne institucije, kot je SDH.

Glede preverjanja imenovanj v nadzorni svet SDH in upravo z vidika spoštovanja Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, so že predlagatelji sami ugotovili, da to ni v pristojnosti Vlade, ampak Komisije za preprečevanje korupcije. Ne glede na to pa je treba poudariti, da lahko KPK ukrepa samostojno, in to na podlagi določb zakona, ki ureja njegove pristojnosti, ampak eksplicitno tudi na podlagi dodatno določb Zakona o SDH. Edini očitek in posledično priporočilo predlagateljev, ki je v pristojnosti Vlade, je domnevno neizpolnjevanje pogojev Barbare Smolnikar za članico nadzornega sveta SDH. Predlagatelji ji namreč očitajo, da je predsednica uprave povezane družbe in da ima s tem morebitni konflikt interesov. Tudi to je bilo ob razpravi v matičnem delovnem telesu poudarjeno.

Vlada očitke predlagateljev izredne seje zavrača in poudarja, da je glede kadrovanja skladno s pristojnostmi spoštovala vsa relevantna zakonska določila in vse najboljše prakse za kadrovanje v organe nadzora gospodarskih družb v državni lasti, v tem okviru pa tudi v Slovenskem državnem holdingu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa. Hvala, predsednik. Spoštovane kolegice, dragi kolegi!

Današnja točka – dogajanje pri imenovanju in razreševanju odgovornih v Slovenskem državnem holdingu in Družbi za upravljanje terjatev bank – na dnevnem redu ni prvič in verjamem, da tudi ne zadnjič. Opevani umik politike iz gospodarstva se izvaja že leta. Vsakozni ga spremljajo burne polemike, afere, poskusi njihovega lansiranja. Vsakozni se srečujemo z dvema diametralno nasprotnima pogledoma – tistim, ki v državni vedno vidi slabega lastnika ter upravljavca, in tistim, ki verjame, da je država lahko in tudi mora biti dober lastnik. Kaže, da se ne eni ne drugi ne uspemo navaditi na logiko razmejitve med odgovornostmi lastnika in odgovornostmi upravljavca. Predvsem pa nekaterim še vedno ni jasno, kdo koga imenuje, kdo komu odgovarja in kdo koga razrešuje.

Tudi Socialni demokrati menimo, smo že večkrat povedali, da se država kot lastnik ne more odreči svoji odgovornosti za našo skupno lastnino. V pravem, dobrem korporativnem upravljanju lastnik morda sprejema malo odločitev, a tiste, ki jih sprejme, so odločilne in dokončne. O takih bi morali razpravljati na tem mestu. Lastnik postavlja nadzorni svet oziroma ponekod upravo, odloča o delitvi dobička, daje soglasje za večje prodaje in nakupe. Predvsem pa od nadzornikov, ki jih imenuje, zahteva odgovornost za njihove odločitve, za imenovanje uprave ter za zakonito poslovanje v skladu z usmeritvami lastnika.

V primeru upravljanja Slovenskega državnega holdinga, premoženja, ima nalogo izvrševanja večine, ne pa vse lastniške odgovornosti nadzorni svet SDH. Taka je bila večkrat potrjena volja politike in javnosti, da bi se preprečil politični vpliv na konkretne poslovne odločitve, kamor sodi tudi izbira vodstvenih kadrov po upravah podjetij. Vlada je torej imenovala nadzorni svet SDH, njegova naloga pa je izbrati upravo holdinga, ki upravlja z okoli 13 milijardami našega skupnega premoženja. Izbrati upravo je njihova dolžnost in njihova pravica. Na njih leži tudi odgovornost za odločitve, ki jih bodo sprejeli, in prav je, da če se njihove odločitve izkažejo za slabe, in to je pomembno, za svoja dejanja tudi odgovarjajo. Tako Vlada kot Slovenski državni holding, tako DUTB in vse družbe v državni lasti so dolžne delati zakonito. To pa pomeni tudi, da spoštujejo osnovna pravna načela. Eno najpomembnejših je, da je vsakdo nedolžen, dokler mu krivda ni dokazana. Mnogo smo lahko prebrali, slišali in videli v preteklosti o določenih kandidatih, in ob tem dejansko obstaja grenak priokus, da bi morda nadzorni svet izbral kandidate, katerih preteklost ne bi bila tako povezana s časom, ko je bančna luknja začela skrbeti domačo in mednarodno javnost. A tako je v življenju; če nekomu naložiš veliko odgovornost, kar nazadnje ... Slovenskega državnega holdinga vsekakor je, mu moraš tudi zaupati, da bo svojo odgovornost znal nositi. Kandidati brez preteklosti namreč nimajo izkušenj, kandidati brez izkušenj pa ne kompetenc za uspešno delo. Zato pričakujemo od članov nadzornega sveta, da se bodo znali upreti pritiskom, ki se bodo seveda še stopnjevali in pojavljali, kot vedno, kadar so v igri odločitve, ki lahko imajo vpliv na veliko število ljudi. Socialni demokrati menimo, da je predvsem pomembno, da pride do umika politike iz dnevnih poslovnih odločitev, ne tako, da razprodamo vse kar imamo, ampak tako, da zahtevamo, da mora biti naše premoženje dobro upravljano v dobro vseh. Ljudje, ki smo jim zaupali to odgovornost, pa morajo zaupanje upravičiti s konkretnimi dejanji in rezultati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

V Združeni levici z vso resnostjo obravnavamo in jemljemo probleme, ki jih imata SDH in DUTB. Prvi smo sklicali nujno sejo Odbora za finance in Komisije za nadzor javnih financ zaradi plačne in kadrovske politike v slabi banki. Že februarja smo vložili tudi predlog novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki bi spremenil politiko kadrovanja in omogočil, da bi Slovenski državni holding vodili bistveno drugačni kadri, kot ga vodijo danes. In glasovali smo proti sedanjemu sestavi nadzornega sveta SDH, ker ni bilo razčiščen glede sumov konflikta interesov. Skratka, probleme obravnavamo z vso resnostjo, v luči te seje pa poudarjamo, da je treba probleme reševati s sistemskimi ukrepi, ne z aferštvom. Namreč stalno sklicevanje sej, v katerega smo se zapletli v Državnem zboru, na katerih dostikrat sploh ni glasovanja, tako kot ga ne bo danes, ne more na noben način nadomestiti resnih ukrepov, s katerimi bi take ekscese vnaprej preprečili. Nikakor ni dovolj, če protestiramo proti posameznim obrazom, če pa sistem ostaja isti. Za Jazbecem bo prišel novi Jazbec, za Švedi v slabi banki bodo prišli novi slabi bankirji in zato moramo spremeniti način kadrovanja; v teh institucijah potrebujemo temeljite reforme teh institucij in nikakor ni dovolj, da samo protestiramo proti posameznikom. Hkrati pa je treba opozoriti v vsaki takšni razpravi na dejanske probleme, s katerimi se institucije soočajo, in poskusiti prepričati vsaj predstavnike Vlade pa koalicije, da jih obravnavajo resno. Namreč to, s čimer se danes soočamo, so simptomi sistemskih problemov. Sistemski problemi v SDH pa so naslednji: SDH je ustanova za privatizacijo, ne za upravljanje. Z zakonom iz leta 2012 je bilo celo predvideno, da bo lastništvo državnih podjetij preneseno na SDH. Privatizacija je osnovni cilj strategije upravljanja, ki vsebuje najdaljši seznam podjetij za privatizacijo v zgodovini. Na njem je 46 podjetij, ki naj bi se v celoti prodala. V njem so tudi scenariji, kako privatizirati Slovenske železnice, Luko Koper, torej podjetja, ki so v sami strategiji opredeljena kot strateška. Čez eno leto naj bi sledila revizija tega seznama in zagotovo ta revizija ne bo služila temu, da bi skrajšali ta privatizacijski seznam. V Združeni levici nismo nikoli zagovarjali državnih menedžerjev in njihovih političnih sponzorjev. To so počeli tisti, ki so jih 20 let postavljali. Zdaj imamo seveda problem, da v slovenskem državnem holdingu sedijo tisti, ki so soodgovorni za to krizo. Tam sedijo ljudje, kot je Marko Jazbec, vendar pa smo pri tem povsem pozabili na bistveno večji problem. To, da bo SDH z novo upravo mirno nadaljevala vse prakse stare uprave, da bo mirno nadaljevala s privatizacijo podjetij, hitro razprodajo, kar pa je ključen problem za razvoj tega gospodarstva, ključen problem za razvoj podjetij, s katerimi SDH

upravlja, in za delovna mesta, ki jih ta podjetja zagotavljajo.

Na tej točki bom prešel na to, kaj bi morale biti urgentne naloge uprave SDH. Če vprašate nas, Združeno levico, bi bila seveda prva naloga katerekoli uprave ta, da ustavi privatizacijo podjetij, kot sta Telekom Slovenije ali Cinkarna Celje. Telekom se prodaja že skoraj 10 let in vsaka nova prodaja oziroma poskus prodaje ga bolj izčrpa, z vsako novo prodajo konkurenti izvedo več o njegovih slabostih. Nadaljevanje prodaje Telekoma pomeni nadaljevanje izčrpavanja dobrega podjetja, nadaljevanje izčrpavanja naprednega podjetja, našega največjega telekomunikacijskega ponudnika v tej državi. Zato bi od verodostojne uprave s poslovno integriteto pričakovali, da Telekom ne bo prodajala, ampak bo čim prej naredila vse, da se državi povrnejo glasovalne pravice in da država začne upravljati podjetje, ki je v njeni lasti. Vsak direktor, vsak menedžer v SDH s poslovno integriteto bo prav tako ustavljal privatizacijo cinkarne Celje, ki ji nasprotujejo vsi zaposleni in ki bo ogrozila polovico delovnih mest. Da o okoljski škodi, ki jo bo prevzemnik zagotovo prevajal na državo, posebej pa na celjsko občino, niti ne govorim. Vsaka verodostojna uprava bo tudi spoštovala navodilo, ki je zapisano celo v strategiji upravljanja, se pravi, ko se neko podjetje privatizira, je treba na SDH najprej preveriti, ali obstaja interes zaposlenih v tem podjetju za odkup. In če ta interes obstaja, bi odkup moral biti omogočen. Zato je naloga katerekoli uprave SDH danes to, da zaposlenim v Adria Airways Tehnika omogočijo notranji odkup, ki si ga želijo, ker so ga sposobni izvesti in ker so že dokazali, da znajo voditi to podjetje.

Vprašanje pa je, kako priti do take uprave. Če hočemo preventivno preprečiti težave, s katerimi se danes soočamo, moramo vzpostaviti sistem, ki ne bo dopuščal, da bi na vodilna mesta prihajali neprimerni kadri. Se pravi, spremeniti je treba sistem imenovanja nadzornega sveta, ker je nadzorni svet tisti, ki imenuje upravo. Mi smo v noveli Zakona o SDH, ki smo jo vložili februarja, predlagali dve spremembi, ki to zagotavljata. Predlagali smo, da bi polovico članov nadzornega sveta imenovali zaposleni v državnih podjetjih in predlagali smo, da bi Državni zbor o ostalih petih glasoval posamično, ne pa v paketu.

Glede predstavnikov zaposlenih smo predlagali, da se uporabi sistemsko rešitev, ki izhaja iz Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki je pri tem sistemski zakon. Na ta način bi sveti delavcev pomembnih državnih podjetij, ki jih SDH upravlja, imenovali pet predstavnikov v nadzorni svet SDH. To bi lahko bili člani teh svetov delavcev, lahko pa zunanji predstavniki, na primer zastopniki sindikatov. Zakon o sodelovanju delavcev namreč dopušča oboje. Bistveno pa je, da bi v nadzornem svetu holdinga sedeli predstavniki tistih, ki so najbolj zainteresirani za to, da SDH in podjetja, ki jih

upravlja, delajo dobro. In močno dvomim, da bi delavski predstavniki potrdili kandidate, kakršni so gospodje Runjak, Pirc, Jazbec ali pa gospa Popovič, ki vemo, v katerem podjetju je s svetlobno hitrostjo napredovala in kdo to podjetje obvladuje.

Februarja smo predlagali, da bi Državni zbor o kandidatih za člane nadzornega sveta glasoval posamično. Glasovanje o skupni listi je pač način, kako ti nekdo podtakne kukavičje jajce in način za izsiljevanje – vzemi ali pusti. To je paket, ki ga lahko zavrneš, lahko ga pa sprejmeš. Če bi glasovali posamično, bi s tem bistveno povečali verjetnost selektivnosti, bistveno bi povečali verjetnost, da bi dobili nadzorni svet, ki v upravo ne bi imenoval takšnih kadrov, kot jih je imenoval obstoječi.

Zanimivo je, da predlagatelji seje teh predlogov niso podprli. Tudi prav, vemo, da smo na različnih bregovih. Ne vem pa, zakaj predlogov ni podprla koalicija, ki se deklarativno zavzema za ekonomsko demokracijo in transparentnost. Zadnja je bila njena celo ključna predvolilna obljuba. Državni sekretar Dragonja nam je še aprila zagotavljal, da bomo skupaj pripravljali novelo Zakona o SDH, s katero bi zagotovili zastopanost zaposlenih v nadzornem svetu Slovenskega državnega holdinga. Mi smo bili seveda pripravljeni sprejeti tudi drugačne rešitve, kot smo jih sami predlagali, ker naš interes je, da se izboljša način imenovanja, da se izboljša način izbire uprave, da se tja postavi kompetentne ljudi in da se posledično izboljša poslovanje samega državnega holdinga. Zato smo bili pripravljeni, kar smo povedali tudi sekretarju, na kakršne koli kompromise, ki bi šli v tej smeri.

Gospod Dragonja je na Državnem svetu, dne 15. aprila obljubil naslednje, citiram: "Načeloma smo s predlagateljem dogovorjeni, da bomo takoj, ko bo strategija upravljanja po vladni proceduri sprejeta, posredovana Državnemu zboru, oblikovali delovno skupino, v kateri bomo sodelovali, in na ta način poskušali priti do izboljšav v enotnem zakonodajnem postopku, potem to materijo pokriti. Ne samo to, ki je tukaj predlagano, je še nekaj drugih tem z vidika Vlade in pa same nadgradnje zakona, ki so v tem trenutku potrebne, in računamo, da bi lahko potem zakonodajni postopek bil pod streho do konca leta." Se pravi, to so bile besede gospoda Dragonje 15. aprila, in da so z nami kot takratnim predlagateljem spremembe Zakona o SDH dogovorjeni, da bomo predlagali spremembe, ki bodo šle v smeri, ki jo mi predlagamo, da bi povečali transparentnost in delavski nadzor, in da bomo ob koncu leta imeli takšen zakon pod streho.

Strategija, ki jo je omenjal kot neko prelomno točko, po kateri naj bi se začelo delati na pripravi Zakona o SDH, je bila Državnemu zboru posredovana 18. maja, se pravi pred več kot pol leta. Od takrat od Vlade nismo prejeli nobenega vabila za sodelovanje pri načrtu sprememb Zakona o SDH, od takrat Ministrstvo

za finance ni objavilo nobenega osnutka niti napovedalo, da bo ta zakon spreminjalo. Torej se očitno zdi Vladi in pa koaliciji sistem, ki zaposlene v državnih podjetjih izključuje iz odločanja iz SDH in ki generira takšne probleme, kot jih imamo danes z Markom Jazbecem, povsem legitimen in nesporen.

V redu, ampak tukaj vas spet opozarjam, da boste na koncu vi morali državljanom in državljanke odgovarjati za podjetja, ki jih bo morda ta uprava izčrpala prek izplačila dividend ali pa z imenovanjem slabih nadzornikov in uprav. To je vaša odgovornost, mi pa vas pozivamo, da ukrepate, dokler je še čas.

Enako kot z SDH se dogaja tudi z zakonom o slabi banki. Lahko bi to zgodbo ponovil še na temu primeru, pa je ne bom, ker smo o tem razpravljali včeraj. Povedal bom pa samo to – ponavlja se isti vzorec, koalicija noče povečati Državnega zbora, koalicija prepoveduje, da bi zaposleni svoje predstavnike imeli v nadzornih organih, koalicija, celo Ministrstvo za finance, omejuje nadzorne pristojnosti. Torej, očitno koalicija noče razreševati teh problemov. In vendar bi po več kot enem letu na oblasti že morali vedeti, da – na kakršen koli način obračate, kakršno koli komisijo ustanavljate za to, da se problemov ne bo rešilo –, odgovornost bo na koncu vaša. Za konec naj se opredelim še do predlaganih sklepov, čeprav danes o njih ne bo glasovanja. V Združeni levici seveda tem sklepom ne nasprotujemo, kar smo že večkrat povedali javno, vsekakor naj se preveri vse utemeljene sume.

Opozarjamo pa predlagatelja, da so ti sklepi naivni. Naivno je pričakovati, da bo nadzorni svet preveril zakonitost imenovanja uprave, ko pa je upravo imenoval sam. Naivno je pričakovati, da bo Vlada, ki je soglasno imenovala nadzorni svet, obsodila svoje lastne postopke. Se pravi, edini resen način, da se to preveri, je z neposredno uporabo zakona o integriteti; iz neposredne uporabe zakona o integriteti pa izhaja, da se s tem mora ukvarjati pristojna institucija, se pravi KPK. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanj gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod predsednik! Spoštovani gospod državni sekretar, spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci!

Stranka modernega centra je pred volitvami nastopala s sloganom in obljubo: "Zagotovili bomo delovanje pravne države." Očitno so volivci to področje štelili za najpomembnejše in so stranki naklonili več kot tretjinsko podporo. S tem so zagotovili mandatarstvo predsedniku Stranke modernega

centra dr. Miru Cerarju. S tem ni nič narobe. Od besed do dejanj je očitno dolga pot. Predolga pot. Minilo je več kot leto dni od nastopa vlade dr. Mira Cerarja, stanje na področju zagotavljanja pravne države pa se praktično ni spremenilo. Lahko rečemo, da smo na tem področju celo nazadovali.

Namreč odgovornosti za nastalo bančno luknjo, številne primere gospodarskega kriminala, nezakonitega dela ali nedela nasploh uslužbencev in funkcionarjev, ne prevzema nihče. Ni prav nobene vne, da bi vendarle enkrat in dokončno našli vrtalce bančne luknje. Vsi pa, ti uslužbenci, funkcionarji za svoje delo oziroma za nedelo oziroma slabo delo prejemajo in so prejemali plačo. V Novi Sloveniji glasno poudarjamo, da brez odgovornosti z imeni in priimki pravne države ni in je tudi ne bo.

Ne bo tudi potrebnega blagostanja v državi, saj denar, dobički v državnih podjetjih in seveda tudi v državnih bankah, namesto za razvoj in za investicije končajo na računih članov uprav ali pri njihovih pajdaših ter odvetniških in svetovalnih podjetjih, po možnosti celo na računih v davčnih oazah. Na ta način se izpodjeda konkurenčnost podjetij, ki so v takšnem okolju obsojena na propad.

Sedanja vlada je na izpitu iz pravne države padla. Toda je nekaj časa za popravni izpit, vendar ni veliko časa za popravni izpit. Namesto da bi bivše člane uprav in nadzora v državnih podjetjih in bankah povprašali po odgovornosti, kazenski in civilni, jih je vlada dr. Mira Cerarja nagradila s še pomembnejšimi in odgovornejšimi funkcijami v največjih državnih podjetjih, ki upravljajo in razpolagajo s približno 18 milijardami premoženja.

Od predsednika Vlade bi pričakovali, da bi namesto grobih verbalnih klobut, ki jih je namenil policistom, ki v povprečju s 700 evri neto plače danes varujejo našo državo, raje zahteval od nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, da razreši Marka Jazbega z vrha SDH. Vlada in koalicija ob tej zagati govorita, da je nadzorni svet SDH seveda samostojni organ, čeprav vsi vemo, da je ta nadzorni svet imenovala prav vlada Mira Cerarja. Dejstvo je, da je SDH družba v državni lasti, zato ne moremo sprejeti argumenta Vlade, da imenovanje Marka Jazbega na čelo SDH ne zadeva Vlade. Dejstvo je, da je Vlada skupščina, delniška skupščina SDH. Dejstvo je tudi to, da skupščina imenuje nadzorni svet. Vse to vemo in dejstvo je, poudarjam, da je ta nadzorni svet SDH imenovala vlada Mira Cerarja. Očitno je, da se je s tem imenovanjem sesula glavna točka predvolilnega programa Stranke modernega centra, to je etika. Gre za tipični primer sistemske korupcije, ki ga Vlada s kadrovanjem v SDH in DUTB pravzaprav zagovarja kot popolnoma neproblematičnega. Kljub opozorilu, ki jih je bila Slovenija deležna s strani OECD in GRECO, ki sta nas opozorili, da imamo od vseh držav EU najslabše urejen sistem rotirajočih vrat kot pojavnne oblike

sistemske korupcije. Gre za to, da eni in isti funkcionarji prehajajo iz ene institucije v drugo po zvezah in poznanstvih in drugih oblikah korupcije v širšem smislu in pri tem prenašajo znanje, informacije, zveze in vse ostalo, predvsem pa pri svojem delovanju zastopajo interese točno določenih omrežij, seveda praviloma tiste, ki niso v skladu z zakonodajo. In v konkretnih primerih kadrovanja v Družbi za upravljanje terjatev bank in Slovenskem državnem holdingu gre za šolske primere rotirajočih vrat, ki so tako dobili vso potrebno legitimnost. Zato je razprava v Državnem zboru o nedavnem kadrovanju Vlade v organe nadzora in uprav SDH in DUTB potrebna in nujna. Gre namreč za odnos Vlade in Državnega zbora do korupcije v naši državi. Kolegice in kolegi, naše edino orodje, edino orodje parlamentarcev je razprava, argumentirana in poštena razprava. Mi smo nadzorni organ Vlade. In kakšne posledice prinaša korupcija za družbo? Spodkopava javno zaupanje v državne institucije in vladavino prava, zmanjšuje integriteto družbe kot celote in pomen integritete kot družbene vrednote, zmanjšuje proračun držav, lokalnih skupnosti, podjetij in tako dalje. V korist zasebnih interesov storilcev koruptivnega dejanja ostale posameznike nezakonito postavlja v neenakopraven položaj oziroma jih omejuje pri uveljavljanju njihovih temeljnih pravic, povzroča neučinkovitost različnih postopkov – upravnih, sodnih, policijskih, postopkov, povezanih z javnimi naročili, zaposlovanjem, omejuje prosto konkurenco na trgu in podobno. In, na kar bi morala biti Vlada še posebej pozorna, korupcija slabi demokracijo in spodjeda legitimnost Vlade, njenih organov in institucij, moralna pravila in poštenost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Današnja problematika DUTB in SDH je problematika kadrov. Živimo v turbulentnih časih, ki jih zaznamujejo migracije, terorizem in finančna kriminaliteta. Skupni imenovalec tem dejavnikom so finančni tokovi. Sledenje finančnim tokovom bo razkrilo krivce in bo pripeljalo v bolj uspešno družbo. Ker nočemo odkrivati teh tokov, se pojavlja terorizem, se pojavlja finančna kriminaliteta, in prav to je ključ SDH in DUTB. Vlada kot takšna mora prevzeti odgovornost. Če omenjene standarde korporativnega upravljanja OECD poenostavim, lahko rečem, da Vlada kreira politiko, implementira mehanizme odgovornosti v teh družbah in odgovarja parlamentu. Vlada se pri tem sklicuje in se je ujela v lastno zanko, premier se je ujel v lastno zanko, ko je promoviral moralo, etiko in nove standarde. Pri tem gre za nekaj več kot kazniva dejanja. Vlada se sedaj sklicuje, jasno, da tem ljudem niso bila

dokazana kazniva dejanja in da to niso kazniva dejanja. Seveda niso kazniva dejanja. To je tisto nekaj več, na katerem so se dobile lanskoletne volitve. Kaj je to nekaj več? To je korupcija v širšem smislu, opredeljena v OECD standardih, standardih GRECO in drugje. Če bi nekomu, ki je ne pozna, to skušal plastično razložiti, bi lahko dejal, tako kot otroku, ki mu razložimo, kako izgleda žirafa – ima štiri noge, ima dolg vrat, potem pa že težko razložite, vendar po vašem opisu, ko jo bo zagledal, jo bo prepoznal. Ravno tako je s korupcijo v širšem smislu. Gre za konflikt interesov, za trgovanje z vplivom, ko trgujemo z osebo, ki smo ji dali položaj, ki ga ne bi smela zasesti. Gre za pojav rotirajočih vrat, ki ga je omenil kolega Horvat. Gre za pojav neformalnih mrež in lobiranja v negativnem smislu. Vse to niso kazniva dejanja, ampak je korupcija v širšem smislu, ki škoduje Sloveniji, ki škoduje celemu svetu, škoduje razvoju, in zato imamo na eni strani par bogatih ljudi z netransparentnim premoženjem in na drugem koncu cel kup revnih, in zato ni bolnic, ni cest in ni družbenega razvoja.

Kakšne so te oblike? In odpravljanje tovrstne korupcije? Tisto klasično, na kar se sklicuje Vlada, kazniva dejanja modrih kuvert in podobno, to razkriva policija. Imamo kazensko zakonodajo, vendar ker ni prič, je teh kaznivih dejanj odkritih zelo malo. Potem imamo dejanja, ki sodijo v polje finančne kriminalitete. To odkrivajo finančne institucije z institutom obrnjenega dokaznega bremena, o čemer smo govorili na številnih odborih prav v tem Državnem zboru. In tudi tukaj smo dokaj šibki, kajti sedaj smo raje poslali uslužbenca FURS na mejo, kot pa da bi se ti ukvarjali z odkrivanjem financ tako teroristov kot tistih, ki jih sponzorirajo. In potem imamo tisto najhujše, kar je Vlada obljubila, da v tem sklicu parlamenta proti temu se bomo pa res borili – to je pa korupcija v najširšem smislu, korupcija elit. Tovrstne korupcije ne moreta odkrivati policija in tožilstvo, kajti to niso kazniva dejanja. Finančne institucije je tudi ne morejo odkrivati, kajti denar je prek tako imenovanih "beloovratniških" kriminalcev varno skrit v davčnih oazah. V medijih beremo: Ciper, Dubaj, davčne oaze v Karibih, Luksemburg, primer, in podobno. Tovrstno kriminaliteto odkrivajo preiskovalni novinarji, vendar pri nas pravega preiskovalnega novinarstva nimamo. Če smo videli pred par dnevi nastop ključne osebe na nacionalni televiziji, smo bili priča nečemu, česar v neodvisni Sloveniji do sedaj še ni bilo. Imeli smo osebo, kateri očitajo korupcijo v najširšem smislu, novinarko, ki ga je spraševala, in tretjo osebo za mizo, katere funkcije nihče ne ve. Kaj je ta tretja oseba delala v studiu, da mogoče ni bilo sproženo kakšno ključno vprašanje? To je neodvisno novinarstvo, se sprašujem. Prav ti neodvisni novinarji bi lahko pokazali na takšna dejanja. Največ tega seveda odkriva spletni medij in bodočnost tega je v spletnih medijih. Kakšne so sankcije? Sankcije so v tem, da

tovrstni ljudje ne morejo po sistemu rotirajočih vrat zarotirati na določene položaje. Ključno je, kakšen položaj dobijo v prvem imenovanju. Ali imajo ustrezne reference? V tem državnem zboru sem pred počitnicami opozoril, da ne hitimo z nadzorniki SDH, kajti ne vemo, ali imajo ustrezne reference, vendar so kljub temu bili ti ljudje izvoljeni. Sedaj vidimo, da se zadeve samo še stopnjujejo, ker imamo nepravde ljudi, ko pa enkrat zasedejo prava mesta, potem pa ni problem zarotirati naokoli. In do sedaj, ko smo opozarjali na te probleme, so vsi govorili, "kje so imena?". Sedaj se imena že postavlja. Na podlagi hrabrih ljudi, ki so to izpostavili, na primer nadzorniki in podobni, ki so se izpostavili, predvsem v zdravstvu pa v drugih institucijah, nadzorniki Darsa in podobno. Ljudje so začeli govoriti imena, ker imajo vsega dovolj, in ta imena so začela krožiti. Na nas pa je in tudi na drugih, da ta imena kaznujejo tako, da niso več imenovana na ustrezna delovna mesta, ki jim jih zagotavljajo mreže, katerim pripadajo. Da smo si enotni, mreže so lahko pozitivne ali negativne; jaz tukaj izpostavljam mrežo v negativnem smislu. To so zaprte mreže, katerih članstvo je skrivno, delajo samo za dobrobit te mreže, ampak Slovenijo bodo potegnile iz tega blata odprte mreže. Na najnižjem nivoju so to družine, ki si medsebojno pomagajo takrat, kadar gre komu slabo, kadar nekdo izgubi službo. In potem širše, nevladne organizacije in ostali, ki bodo lahko premaknili Slovenijo na boljše.

Če se sedaj osredotočim na problem te vlade in tega vladanja. Najhujši problem je ravno pojav rotirajočih vrat, ko ljudje rotirajo in prenašajo informacije in zveze in poznanstva ter onemogočajo tiste, ki imajo reference, pa ne morejo zasesti ustreznih pozicij. Na to opozarjajo nekatere nevladne organizacije in prav Svetovna banka že nekaj let v svojih raziskavah opozarja na vpliv neformalnih mrež in to meri celo skozi indekse. In prav tranzitne države se tukaj pokažejo kot najslabše. Se pravi, pojav neformalnih mrež je priznan tako v Evropi kot drugje, začel se je razkrivati; veliko se piše seveda o svetovnih mrežah, kot so Bilderbergi, prostozidarji in podobno, ampak ključne so te majhne, neformalne mreže, ki obvladujejo male sisteme in ki obvladujejo posamezne države.

Če se osredotočim še na en problem, in sicer problem nadzornikov. V Sloveniji je ključen problem nadzornikov. Kaj pomeni? Imamo cel kup teh nadzornih mehanizmov, ki pa se ne izvajajo. Še do danes nekdo, ki je bil izvoljen na nadzorno funkcijo, ni odgovarjal s svojim premoženjem, pa je to lepo zapisano v zakonodaji. Se pravi, sklicivanje na zakonodajo ne deluje, ker je nočemo ali pa ne znamo implementirati, problem pa je tudi v tem, ker so prav te mreže sodelovale pri pisanju zakonodaje in sedaj uspešno pomagajo tistim, ki so se znašli v sodnih procesih, in vplivajo potem na ugodno rešitev za pripadnike mrež. Kaj še lahko očitamo Vladi? Vladi lahko očitamo prav to

netransparentnost. Vlada je sprejela sklep, da se brišejo magnetogrami vladnih sej. Jaz se sprašujem, ali so potem sklepi Vlade sploh še legitimni, če se po določenem času zбриšejo, pa ne morem preveriti, kaj so sploh sklenili. Prav tako se sprašujem, kako bo to, če bo nekdo hotel raziskati za arhivsko gradivo, kaj se je dogajalo v nekem obdobju. To je transparentnost Vlade, ki je bila obljubljena.

Če zaključim. Vidimo, da neformalne mreže so nam ugrabile državo, da lahko nekaj storimo sami, da postavimo prave ljudi na prava mesta; ne sprejemam dejstva ali pa tez, da v Sloveniji ni ljudi, ki niso vpleteni v neke takšne mreže. Takšni ljudje so, vendar jim do sedaj nismo jim dali prilike. Najhuje, da imamo bančno luknjo, da so ljudje, ki so sodelovali pri kreiranju te bančne luknje sedaj tisti, ki nekako te same transferje in pa tokove, ustvarjene iz bančnih lukenj, zopet privatizirajo. In pa mislim, da je čas, da se ustvari neko gibanje, ki bo protikorupcijsko gibanje, ki bo državo, ki so jo uplenili tisti, ki so sodelovali pri bančni luknji... Da bomo te povezave razkrili in bo to odprto gibanje za vse ljudi preseglo stanje, ki ga imamo v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Vlada oziroma politika se ne sme vmešavati v vsakodnevno vodenje družb v državni lasti in mora pustiti organom upravljanja družb v državni lasti, da izvajajo svoje naloge, pri čemer mora spoštovati njihovo neodvisnost. To pravi zakon in to pravijo smernice korporativnega upravljanja družb v državni lasti. Zakon o SDH-1 prvič, vzpostavlja načelo neodvisnosti ter določa pregleden način imenovanja nadzornega sveta po strokovnih kvalifikacijah. V skladu s tem SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov, tudi to piše v zakonu. Sedanja vlada je zakon prvič dejansko tudi uresničila, med drugim tudi z imenovanjem novega nadzornega sveta SDH, pri čemer je treba vedeti, da so se organi vodenja in nadzora do takrat imenovali predvsem politično. Sedanja vlada je na področju priporočil v zvezi s korporativnim upravljanjem naredila velik napredek; med drugim se je zagotovilo, da je SDH končno v celoti operativen in da je zagotovljeno profesionalno upravljanje SDH. Naj spomnim, da je SDH nastal z dnem uveljavitve Zakona o SDH, s preoblikovanjem Slovenske odškodninske družbe v SDH. Isti zakon nalaga, da je treba v treh mesecih po uveljavitvi zakona imenovati nadzorni svet SDH. V vednost, ta zakon je bil sprejet aprila 2014. Glede nove uprave SDH je treba povedati, da sta prejšnja člana uprave SDH postala člana uprave že v

predhodnici Slovenski odškodninski družbi, v skladu z zakonom pa sta avtomatično ostala oziroma postala tudi člana uprave SDH, in to za mandat petih let oziroma do imenovanja nove uprave. Pozor, do imenovanja nove uprave! V Državnem zboru smo torej izvolili nove nadzornike SDH, ti pa so v skladu z zakonodajo pričeli s postopkom popolnitve uprave SDH, saj jo po zakonu sestavljata predsednik uprave in dva člana uprave. Nadzorni svet SDH je sestavil nominacijsko komisijo, ki je izvedla postopke za izbiro kandidatov v več krogih. Celoten postopek in argumente izbire je na seji Odbora za finance in monetarno politiko pojasnil tudi predsednik nadzornega sveta SDH gospod Damjan Belič. Glede na pojasnila Vlade in predsednika nadzornega sveta SDH v Poslanski skupini Stranke modernega centra nimamo razloga dvomiti v zakonitost postopkov, hkrati pa nas argumenti predlagateljev niso prepričali, zato smo že na Odboru za finance in monetarno politiko zavrnili vsa predlagana priporočila predlagateljev.

Glede Družbe za upravljanje terjatev bank je treba poudariti, da je Vlada na svoji seji 5. marca 2015 sprejela nabor ukrepov za učinkovitejše delovanje DUTB ter s tem povezano sprejela spremembe v upravnem odboru DUTB in potrdila novo politiko prejemkov DUTB. Sporočilo Vlade ob imenovanju novih neizvršnih direktorjev je bilo, da je njihova glavna naloga, da s svojim delovanjem pripomorejo k temu, da se odpravijo pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče in tudi Vlada, ter zagotavljajo učinkovito delovanje DUTB v prihodnje. Vlada je nato v skladu z ugotovljenimi nepravilnostmi razrešila predsednika upravnega odbora gospoda Larsa Erika Nyberga in odpoklicala izvršnega direktorja Torbjörna Månssona zaradi izgube zaupanja, in pri tem ravnala v vlogi skupščine po statutu DUTB. Vlada je torej v obeh primerih ravnala v skladu s svojimi pristojnostmi, z namenom zagotavljanja preglednega in zakonitega delovanja DUTB, pri tem pa tudi upoštevala posebno vlogo, ki sta jo imela omenjena v DUTB.

Predlagatelj gospod Logar je rekel, "te seje ne bi smelo biti". In res je, ne bi je smelo biti. Vsekakor lahko ocenimo današnjo razpravo v Državnem zboru kot oviro pri delovanju v DUTB. SDH in DUTB imata svoje naloge, takšna razprava pa vsekakor ne koristi izvedbi prodajnih postopkov in ne pridobivanju strateških kupcev oziroma partnerjev za podjetja, ki se prodajajo. Na Odboru za finance in monetarno politiko sta predstavnik Vlade ter predsednik nadzornega sveta SDH v celoti pojasnila postopke in argumentirala razloge za vse kadrovske spremembe okoli SDH in DUTB, ki so se zgodile zaradi zakonskih obvez oziroma zaradi bolj učinkovitega delovanja obeh institucij.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra zato ne sprejemamo očitkov

predlagateljev in menimo, da takšne razprave državljanom prej škodijo kot koristijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani državni sekretar!

Se bom najprej ozrla nekoliko nazaj, na predvolilni čas. Čas, ko je gospod Cerar veliko govoril o morali, visokih etičnih standardih in vrednotah, ki bi jim morali slediti in ki naj bi jih Slovenci izgubili. Celo številna predavanja na to temo je imel: o etiki, korupciji, poštenju, ki ga ni v politiki. To je bilo v času, preden je uradno stopil v politiko. Po njegovih besedah bi Slovenci morali preiti na višjo raven s svojimi moralnimi in etičnimi standardi. Danes vem, da so eno besede gospoda Cerarja, drugo pa so dejanja vlade Mira Cerarja. Ob konstituiranju vladne ekipe je bilo veliko obljub o reformah, ki jih sicer Slovenija nujno potrebuje, a jih do danes še nismo videli in ki jih glede na nedavno sprejeta proračuna ni pričakovati niti v prihajajočih dveh letih. Veliko se je govorilo o razbremenitvi gospodarstva, ki ga žal ni. Dobivamo pa dodatne bremenitve gospodarstva, ki zagotovo ne bodo doprinesle nič pozitivnega. S samo vsebino pravih problemov naše države se ta Vlada do sedaj ni kaj dosti ukvarjala, se je pa zelo intenzivno posvetila kadrovanju in več kot očitno je to ena pravih prioritet Vlade Mira Cerarja. Danes bomo govorili o primerih kadrovanja v dveh družbah. Družbah, ki sta v stoodstotni lasti države, družbah, ki skupno upravljata z okoli 18 milijardami evrov. S strani vlade Mira Cerarja je bila v prvi vrsti na udaru tako imenovana slaba banka ali Družba za upravljanje terjatev bank. Osnovno vodilo, ki ga je Vlada tukaj zavzela, je, da je treba umakniti vodilna tujca, ne glede na njuno mednarodno priznanost in strokovnost, in to kljub dejstvu, da so sami predstavniki Vlade izpostavili, da DUTB dela dobro. Boj za oblast na vrhu DUTB je stekel tudi s pomočjo medijskega spina o visokih plačah vodilnih in v nadaljevanju ob izpostavljanju vprašanja nezaupanja. Vemo pa tudi, da je sam državni sekretar na skupni seji Komisije za nadzor javnih financ in Odbora za finance in monetarno politiko javno priznal, da je poskušal vplivati na vodstvo DUTB glede ravnanja pri posameznem podjetju. Javno je torej priznal, da je politično vplival na DUTB, ki bi sicer morala delovati neodvisno. Politično vplivanje se je pričelo takrat, ko je DUTB pričela s prodajo premoženja in terjatev, ki so bile nanjo prenesene. Govorimo o premoženju, vrednem okoli 5 milijard evrov. O petih milijardah evrov, zaradi katerih se je Slovenija morala zadolžiti in breme te zadolžitve prenesti na davkoplačevalce. Sporno pri nadaljnjem kadrovanju je zlasti to, da so vsa nadaljnja kadrovanja vezana na ljudi, ki so z bankami, iz

katerih so se izvedli prenosi na slabo banko, povezani. V času podeljevanja spornih neustrežno zavarovanih kreditov ali kreditov, ki so se podeljevali po prijateljskih vezeh, so ti ljudje sedeli v upravi, nadzornem svetu ali kreditnem odboru banke, ker pomeni, da so odgovorni za podeljevanje slabih kreditov, ki so bili v nadaljevanju preneseni na tako imenovano slabo banko. Sedaj bodo taisti ljudje vplivali na prodajo tega premoženja ali terjatev. S tem se bo omogočilo, da bodo lahko njihovi prijatelji za malo denarja prevzeli nadzor nad podjetji, ki so ali bodo v prodaji. Kar pomeni, da imamo na obzorju tako imenovani nov, lahko rečemo kar tajkunski pohod teh ljudi, ki bi radi poceni dobili to, kar so z nepravilnim upravljanjem in zadolževanjem v preteklosti že izgubili. Novi predsednik upravnega odbora DUTB je postal Marko Simoneti, ki je bil predsednik nadzornega sveta Nove ljubljanske banke v letih 2009–2012, to je ravno takrat, ko je novi predsednik SDH, gospod Jazbec podeljeval te sporne kredite.

Ko je vlada Mira Cerarja poskrbela za slabo banko, je obračunala še z vodstvom Slovenskega državnega holdinga in na njegov vrh postavila že omenjenega gospoda Jazbeca, ki je bil v obdobju od leta 2009 do 2012 član uprave Nove ljubljanske banke in ki je odobral sporne kredite gospodarskim družbam, ki jih niso nikoli vrnile, ker so propadle ali ne nazadnje končale v sami slabi banki. Seveda smo tukaj priča številnim sprenevedanjem, tako ministra za finance kot samega predsednika Vlade. Kje so pri teh kadrovanjih visoki etični standardi Vlade Mira Cerarja, se sprašujem? Več kot očitno je, da se predsednik Vlade s spornim kadrovanjem strinja; kot sam navaja, nadzornim svetom teh dveh organizacij namreč zaupa.

Zato danes tisti, ki so odgovorni za nastanek bančne luknje, upravljajo s petimi oziroma trinajstimi milijardami evrov državnega premoženja. In namesto da bi za nastalo bančno luknjo odgovarjali, so bili za to dobro nagradjeni.

V Slovenski demokratiški stranki ocenjujemo kadrovanje vlade Mira Cerarja za skrajno problematično in nesprejemljivo in že dlje časa se sprašujemo, kje so pravi razlogi za zamenjave na vrhu DUTB in na vrhu SDH? Pravi razlog nam namreč do danes še ni bil pojasnjen.

Sprašujemo tudi Vlado, ali ocenjuje, da je takšno kadrovanje dobro za Slovenijo? DUTB in SDH sta v stoddostni državni lasti. Vlada je tista, ki menja nadzorni svet, ve pa se, kakšne so pristojnosti nadzornega sveta v posamezni družbi. Izgovori predsednika Vlade, da je za imenovanje uprav odgovoren nadzorni svet in da nima Vlada pri tem popolnoma nič, kaže odnos, ki ga ima ta vlada do državljanov in državljanov Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Lep dober večer želim. Spoštovani predsednik, spoštovani sekretar, poslanke in poslanci!

Naj že na začetku povem, da v Poslanski skupini DeSUS predloga priporočil na matičnem delovnem telesu nismo podprli. Naše nasprotovanje je bilo predvsem vsebinske, malo pa tudi tehnične narave. Glede priporočila, naj Vlada kot skupščina razreši člane organov upravljanja oziroma nadzora, je treba povedati, da Vlada v primeru SDH nima zakonskih pristojnosti za razrešitev niti članov uprave niti članov nadzornega sveta. Člane uprave namreč imenuje in razrešuje nadzorni svet SDH. Glede odpoklica članov nadzornega sveta SDH pa v 44. členu Zakon o SDH predpisuje, da jih lahko odpokliče Državni zbor na predlog Vlade.

Glede navedbe predlagatelja, da, ne vidi težave v tem, da Vlada kadruje, moramo spomniti, da velja biti glede takšnih trditev skrajno previden. V Poslanski skupini DeSUS dopuščamo možnost, da je šlo za ponesrečen izraz, saj je v tej navedbi moč prepoznati željo po nadaljevanju politične kulture na temu področju. Kulture neposrednega vmešavanja v delovanje družb v državni lasti, ki je pripeljala do izčrpanja nekaterih prej dobro stoječih podjetij. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je bil napisan ravno z namenom preprečevanja političnega vplivanja v vsakodnevno vodenje družb v državni lasti.

Želeli bi izpostaviti še naslednje. Na nek način je razumljivo, da ljudi prevzame dvom. Dvom, ko vodenje podjetja, ki upravlja z več kot 12 milijardami državnega premoženja, prevzame nekdo, ki je bil svoj čas v upravi banke, za katero smo segli globoko v žep. Tudi sami smo na začetku zastrigli z ušesi, a vendarle je treba prisluhniti različnim argumentom, denimo temu, kdaj je bančna luknja dejansko nastala. Pa ne da bi se glede odločitve nadzornega sveta o zamenjavi kakorkoli opredeljevali, moramo priznati, da je tudi nas na začetku zmotil medijski molk o razlogih za zamenjavo.

V predlogu priporočil je kar nekaj namigovanj in tudi na seji odbora matičnega delovnega telesa smo iz ust predlagateljev slišali, da je Vlada ugrabljen s strani lobijev in da je njihov talec. Upamo, da bo vsaj dejstvo, da je eden od glavnih protagonistov oziroma po vaše lobistov odstopil s svojega položaja, malce omililo razmišljanje o striciz ozadja.

V Poslanski skupini Desus smo mnenja, da se morajo družbe v državni lasti voditi v skladu z zakoni, tako SDH kot DUTB kot prihajajoči Rezervni demografski sklad. Poslanci Desusa lahko v okviru naših pristojnosti naredimo vse, da bo upravljanje z družbami v državni lasti skrbno in gospodarno, še posebej pa bomo pazili na to, da ne pride do razprodaje državnega premoženja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila. Najprej se je k besedi javil eden od predlagateljev, to je mag. Anže Logar. Imate besedo.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Jaz sem hvaležen kolegici Kovačičevi, da je zelo pošteno povedala, da so ob imenovanju na začetku zastrigli z ušesi. To pomeni, da je še neko zdravo jedro vendarle še v koaliciji. Kajti ob imenovanju Marka Jazbeca na čelo SDH bi morala striči vsa ušesa tu v dvorani. Pa niso. In pač žal se ne moremo ustaviti zgolj pri tem, da nam je na začetku zastriglo pri ušesih, potem smo se pa nekako sprijaznili s to odločitvijo Vlade.

Kako bi se vam zdelo, če bi na čelo komisije za odkrivanje prikritih grobišč Miro Cerar imenoval Danila Türka? Ali pa če bi recimo tu v Državnem zboru koalicija za ustavnega sodnika izglasovala recimo Janeza Zemljariča? Verjetno bi precej strigli z ušesi. Ampak to imenovanje Marka Jazbeca na čelo SDH ni popolnoma nič bolj sporno od teh dveh imenovanj ali nenavadno, ki sem ju pravkar omenil.

Jaz upam, da ne boste s tem mojim izvajanjem prišli na ideje, ki sem jih podal, ampak kljub temu. Koalicija si zelo zatiska očesa in ušesa, ko govori, da s tem imenovanjem pač nima nič. Glejte, vseskozi slišim s strani koalicije, da gre za od politike neodvisno imenovanje in da politika pri tem imenovanju nima nič. Pa saj nismo naivneži v tej državi. Saj precej dobro poznamo te postopke in precej dobro poznamo tudi razprave v tej smeri. Recimo, če vzamemo analogijo parlamenta; Vlado imenuje parlament, ji da mandat in potem Vlada dela po svoje. In potem pride z neumnimi rešitvami, kot so imenovanje vede direktorja UKC Ljubljana Baričič. In potem – kaj? Vi koalijski poslanci govorite, da mi v koaliciji nimamo nič s tem – ali kako? Potem vi, koalijski poslanci ne želite sodelovati in imeti razprave na Odboru za zdravstvo, recimo, na to temo. Ne želite komentirati, čeprav boste na koncu zaradi teh nespametnih imenovanj Vlade vi ostali brez službe v Državnem zboru, ker bodo vas volivci na koncu kaznovali za slabe odločitve Vlade. In popolnoma identična zadeva je pri upravljanju državnega premoženja. Politika je imenovala nadzorni svet holdinga. Imenovala jih je tja z namenom. V nadzornem svetu, recimo, sedijo strankarski ljudje. Zatorej ne govoriti o tem, da gre za od politike odmaknjeno imenovanje. In tudi bodite pošteni – če trdite, da gre za od politike odmaknjeno imenovanje, ne vem, zakaj potem državni sekretar brani to imenovanje, saj gre za politiko odmaknjeno imenovanje, saj nima politika nič s tem. Zakaj torej brani nekaj, s čimer nima nič?

Poglejte, govorimo o neki znani navezi Jazbec-Simoneti in priključi se jima še Barbara

Smolnikar. Ti trije ljudje so skupaj delovali v Novi Ljubljanski banki. Skupaj so bili zaposleni, skupaj so prispevali k bančni luknji. Ampak njihova pot se ni začela tu. Njihova pot se je začela v SKB banki, enako skupaj. Šef glavnih klientov je bil takrat gospod Narat, Jazbec je bil njegov podrejeni, Barbara Smolnikar pa šefica retaila. Ali vam povem, kaj se je zgodilo z SKB banko? Skoraj je propadla. Tri trije ljudje so bili do leta 2002 v SKB banki. V tistem času je imela SKB banka toliko slabih kreditov, da je bila prva večja banka, ki je bila primorana poiskati lastnika v tujini. Tri banke so prišle pregledovat portfelj SKB banke – due dilligence. Po ugotovljenih rezultatih sta dve banki obupali nad SKB banko. Ena se je odločila za prevzem. Zaradi tega so tudi ti kadri morali oditi iz SKB banke. Prišli so v Novo Ljubljansko banko. Kaj se je zgodilo z Novo Ljubljansko banko? 5 milijard evrov je celotna luknja, milijardo in pol smo dali samo v Novo Ljubljansko banko. In odgovorni so morali oditi. In kam jih sedaj nameščate? Na čelo SDH in DUTB in v nadzorni svet SDH. Isti ljudje, iste zgodbe, pa pravite, "dajmo jim še enkrat priložnost".

Aktualni minister za pravosodje Goran Klemenčič, ko je še bil šef protikorupcijske komisije, je o sistemski korupciji zapisal takole leta 2010: "Za pripravljajno fazo sistemske korupcije so značilni bolj ali manj izrazito zanemarjanje ali zmanjševanje pomembnosti pravnih in etičnih norm, pojavljanje in razvoj manjših interesnih skupin, klik, ki se hočejo okoristiti na račun drugih – klikarstvo –, nameščanje zastopnikov klik na javne funkcije, z vsem tem pa tudi razkrajanje notranje kulture organizacije, institucije, sistema, kar sčasoma ustvari globok prepad in konflikt med deklariranimi institucionalnimi vrednotami na eni ter prikritimi koruptivnimi nameni in cilji vplivnih posameznikov in skupin na drugi strani." In naprej: "To je okolje, v katerem organizacija, institucija oziroma sistem dejansko postane ujetnik, plen posameznikov, interesnih skupin oziroma klik, ki delujejo v lastnem ozkem interesu. Zunanji znaki takšnega stanja v javnih institucijah se kažejo kot zelo nizka raven integritete, preglednosti ter odgovornosti za pravno varovanje in etično utemeljene vrednote demokratične družbe, po drugi strani pa kot zelo nizka raven zaupanja javnosti v institucije." Se vam ne zdi kar precej natančna analiza in ocena aktualnega dogajanja?

Sedaj pa malo o dejstvih. Marko Jazbec je bil med letoma 2009–2012 predsednik kreditnega odbora Nove Ljubljanske banke. Predsednik nadzornega sveta je bil Marko Simoneti. Da sta delovala z roko v roki, si lahko preberete v magnetogramu zaslišanja pred Pogačnikovo parlamentarno komisijo, kjer tudi Marko Jazbec to obelodani. Dejstvo je naprej, da je Vlada hitela z imenovanjem nadzornikov SDH. Čeprav so takrat veljala junija šele medijska ugibanja, da bo prišlo do imenovanja, je Vlada na hitro jih imenovala in dva tedna za

tem sklicala Državni zbor, izredno sejo pred poletnimi počitnicami, da ste koalicijski poslanci potrdili ta nadzorni svet. Niste ga vsi. 45 glasov je dobil, niti absolutne večine ne. Potem se je nadzorni svet SDH za nekaj časa poniknil, da se malce prah poleže, in potem na nočni seji 26. 10. zamenjal celotno vodstvo SDH. Dejstvo je tudi, da je Marko Jazbec v času, ko je bil v Novi Ljubljanski banki kot šef kreditnega odbora, podpisal in podelil precej slabih kreditov. Montavar 26 milijonov evrov, Stožice 59 milijonov evrov na slabi banki, Hoteli Bernardin 6,6 milijona evrov. Med drugim, potem se je zaposlil v Hotelih Bernardin kot direktor. Dejstvo je tudi, da žena Marka Jazbeca dela kot direktorica Direktorata za proračun pri Dušanu Mramorju. Dejstvo je tudi, da je Marko Jazbec v Hotelih Bernardin zaposlil Cerarjevega visokega funkcionarja Jureta Lebna, ki je znan iz afere glede svoje izobrazbe. In dejstvo je tudi, da je po odhodu iz NLB – takrat je očitno veljalo, da človek, ki je bil okužen s temi slabimi krediti, v NLB ne more več delati –, da mu je službo dal Matej Narat, šef Save. In dejstvo je tudi, da so na Savi vsak ponedeljek potekala usklajevanja poslovnih skupine, na katerih je sodeloval tudi Marko Jazbec. Zatorej ne more biti neodvisen, ko se dotika vprašanja Save in Save turizma. In v nadzornem svetu SDH je tudi Barbara Smolnikar, ki, je, kot sem že povedal, kar precej tesna vez med omenjenimi tremi akterji.

Poglejmo kaj je Vlada v zvezi z našimi zahtevami povedala. Da se pač politika in Vlada ne sme vmešavati v vsakodnevno vodenje družb; ne spomnim se, da bi se mi tukaj vmešavali v vsakodnevno vodenje družb. Spomnim pa se, da se je pred obglavljanjem DUTB recimo gospod Dragonja kar precej pogosto obregnil ob delovanje DUTB in jim govoril, kako bi morali ravnati ob dotičnih odločitvah, povezanih, saj vemo s kom, s Savo. In kar me skrbi – ko Vlada zapiše, da je trdno odločena nadaljevati z uveljavljanjem novega koncepta korporativnega upravljanja, kot ga vidimo danes, ko še koalicijski poslanci zastržejo z ušesi.

Kaj pravijo o gospodu Jazbecu recimo mediji. Recimo, Nedeljski dnevnik – vemo, kam približno spada – je nedavno zapisal, citiram: "Zato je bilo treba na čelo družb za upravljanje državnega premoženja DUTB in SDH postaviti prave ljudi, v kar je perfektno zmanipulirani predsednik Vlade dr. Miro Cerar privolil in postal celo njihov zagovornik." In naprej: "Tako smo dobili nova stara junaka slovenskega bančništva, dva Marka – Simonetija in Jazbeca, ki sta prepričana, da sta res samo onadva izbranca, poklicana za razprodajo državnega premoženja. In še prav imata, saj se jima doslej niti las ni skrivil, čeprav imata pokazati malo uspešnega, in prav v njunem razmišljanju je kaveljc za razlago o božjem poslanstvu slovenske kapitalske mafije." Nedeljski dnevnik, da ne bo pomote.

Potem imamo recimo iz leta 2011; mariborski Montavar likvidiran, je sokriva NLB. Goran Mladenović: "Vodilni možje NLB Jašovič, Jazbec, Jezerc so me speljali v načrtno poslovno prevaro v poslu z Bosnaputevi." In naprej: "Pravim, da so v ta primer vpleteni predsednik uprave NLB Božo Jašovič, član uprave Marko Jazbec in direktor poslovnega centra za velika podjetja Tomaž Jezerc. Oni so bili tisti, ki so prišli k meni s cenilnimi zapiski in lažnimi bilancami, nisem jih jaz prosil za kredit." 26 milijonov evrov tega posla je danes na slabi banki. In naprej, recimo iz zadnjega časa, iz novembra – "V Mariboru delali, kar so odobrili v Ljubljani" –, za tisto obdobje: "V Mariboru smo podpisali le kredite, ki so jih s sklepi odobrili v upravi oziroma kreditnem odboru v Ljubljani, torej po njihovem pooblastilu." Za kredite, ki so na slabi banki, 26 milijonov evrov. Slovenci imamo nek pregovor, mislim, da gre nekako tako, da če nekaj videti kot raca, če se obnaša kot raca, potem tudi verjetno je raca. Če parafraziram ta pregovor s Klemenčičevimi besedami, bi rekel, če nekaj deluje kot klika, se obnaša kot klika, potem verjetno je klika.

Moje vprašanje predsedniku Vlade je: V koalicijski pogodbi piše, in sicer, citiram: "Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije, institut pravne države, je treba opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost članov uprave in nadzornih svetov." Marko Simoneti in Marko Jazbec sta bila člana uprave oziroma nadzornega sveta v času, ko so nastajali slabi krediti in ko se je poglobljala bančna luknja. Zanima me, ali je Vlada v tem primeru, pri Marku Jazbecu in Marku Simonetiju, opredelila to odgovornost, na podlagi česa jo je opredelila, kako jo je opredelila in kje je dokument, kjer je ta opredelitev zavedena, zapisana in kjer je jasno, da kljub temu, da je v tem obdobju nastalo za 2 milijardi evrov slabitev v Novi Ljubljanski banki, nista odgovorna za to slabitev? Zanima me, kje je ta dokument, če ste tako prepričani, da je to imenovanje pravo in če se vam ne zdi nič sporno.

Včeraj ali predvčerajšnjem je imel gospod Jazbec intervju na nacionalni televiziji. Glejte, Jazbec, kakorkoli se ga zdaj poskuša delati kot nekoga, ki pač samo izvaja funkcijo, ne vem, predsednika kreditnega odbora in člana izvršilnega odbora; on je bil en od ključnih kadrov v Novi Ljubljanski banki. On je bil poleg tega, da je bil član izvršilnega odbora, da je bil predsednik kreditnega odbora, je bil še: član upravnega odbora Nove Ljubljanske banke Beograd, bil je še predsednik nadzornega odbora NLB, Razvojne banke Banja Luka, bil je še predsednik nadzornega odbora NLB tudi Tutunske banke, bil je še predsednik nadzornega odbora NLB Tuzlanske banke, bil je še predsednik nadzornega sveta NLB Leasing Ljubljana in bil je še predsednik nadzornega sveta CBS invest Sarajevo. Bil je eden od

ključnih kadrov. In funkcije, ki sem jih naštel, so v glavnem iz tujine. Če ste poslušali guvernerja Banke Slovenije, vam je ob letnem poročilu za leto 2014 lepo povedal, da se stanje slabih kreditov v filialah zunaj Slovenije ni zmanjšalo popolnoma nič, da so slabi krediti, ki so nastali v času nastajanja slabih kreditov, še vedno tam. In ta intervju, zakaj ga omenjam, precej dobro opisuje vlogo gospoda Jazbeca.

Za njega to, da je v času, ko je bil predsednik kreditnega odbora Nove Ljubljanske banke, da je dal kredit, ki potem ni bil vrnjen, hotelom Bernardin, potem pa postal predsednik uprave hotelov Bernardin, ni popolnoma nič sporno. In kot pravi, je izguba v NLB nastala zaradi slabega portfeljskega delovanja še pred njegovim obdobjem. Veste, kdo je bil pred njim? Gospod Narat. Pa kljub temu, da to pravi, ni, kot je aktualni predsednik uprave Nove Ljubljanske banke dejal na Komisiji za nadzor javnih financ, v času od 2009 do 2012 sprejel nobenega ustreznega ukrepa, ki bi ugotavljal odgovornost za svojega predhodnika, torej za gospoda Narata.

Če se nazaj vrnem k temu, kaj pravi Vlada na očitek v zvezi s tisto tretjo članico, Barbaro Smolnikar. Namreč pravi, da so kandidati za člane uprave, nadzornemu svetu pred odločanjem predložili izjavo, s katero so razkrili, ali so se znašli v okoliščinah, ki bi povzročale konflikt interesov. Poglejte to zaupanje nadzornikov SDH! Niso opravili tistega testa odgovornosti, ki jo sicer zahteva koalicijska pogodba, ampak so kandidate zgolj prosili, naj podpišejo neke izjave, da ni nobenega suma ali pa okoliščin ali pa dvoma o nepristranskosti.

Še celo več, pri Barbari Smolnikar je ona zapisala, da pri njej "ne obstajajo okoliščine, ki bi ustvarjale videz, da vplivajo na nepristransko in objektivno opravljanje javnih nalog zaradi zasebnih interesov in drugih fizičnih oseb, pravnih oseb, s katerimi imam ali sem imela posebne poslovne ali politične stike." Ampak z omenjenimi, čeprav je nadzornika imenovala, je imela že 20 let osebne in politične stike. Torej tudi Vlada ne prepriča o tem.

Vrremo se potem tam na začetek imenovanja, ki sem ga prej omenil. Predsednik nadzornega sveta SDH; on je upravičil svojo odločitev nadzornega sveta za omenjene 3 kandidate, in sicer, da je gospa Anja Strojini Štampar predana, gospa Drobne Popovič predana in delovna, gospod Jazbec pa da ima visoko izražene etične norme in da mu je treba pustiti možnost, da se izkaže. Glejte, če pa to reče ob vsem tem, kar smo naštevali in ob tem, koliko še celo koalicijski poslanci strižejo z ušesi, pa možnost obstaja, to morate pa dovoliti, da podvomite tudi v predsednika nadzornega sveta SDH, gospoda Beliča.

Glejte, to je graf, ki je natisnjen iz Supervizorja. Spomnimo, 6. 10. Vlada obglavi DUTB, umakne vse tuje kadre in ohrani naše fante. Torej, glavni nadzornik Marko Simoneti in novi izvršni direktor slovenski. Glejte, kaj se

zgodí oktobra. En velik stolpec. Podjetje Dušana Beliča dobi pogodbo z DUTB in že v prvem mesecu, samo v oktobru zasluži 8 tisoč 700 evrov. Nadzornik SDH ima pogodbo z DUTB, kjer služi, kot vidimo, od oktobra, torej ravno od tistega trenutka, ko se je uprava na predlog Vlade zaradi domnevnega nezaupanja, zaradi previsokih plač zamenjala, in začne s tem denarjem služiti. Potem pa seveda 26. obglavi še SDH in imenuje upravo takšno, kakor želi, postavi Marka Jazbeca, Simonetijevega kolega iz časov Nove ljubljanske banke. Ta 26. 10., ta nočna seja je bil rahlo slab dan tudi za gospoda Beliča. Tukaj imam sklep Okrožnega sodišča v Celju, ki pravi, da se 26. 10. Damjana Beliča razreši s funkcije stečajnega upravitelja zato, ker je kršil obveznosti, ni ravnal po navodilih sodišča, je sodišče zavajal in tako ravnal v nasprotju z določilom 101. člena ZFPPIPP. Stranka ugotavlja oziroma pravi, da je dopustil, da posamezni upnik v postopku doseže korist na škodo drugih upnikov in da je poskušal otežiti dokazovanje upniku, temu in temu, ter s tem prispeval k temu, da bi bil upnik in navadni upniki z delitvijo kupnine za kamnomolom Liboje oškodovani, upnik AHAC d. o. o. pa na njihov račun okoriščen.

Torej, predsednik nadzornega sveta, ki naj bi bil umaknjen od politike, ki naj bi bil največja moralna avtoriteta, v nekem trenutku dobi pogodbo v DUTB, hkrati pa sodišče ugotavlja, da v stečajnem postopku deluje pristransko in ga zato razreši. Veste, kolikokrat se to zgodi na sodiščih? Zelo poredko, enkrat do dvakrat na leto. In predsednik nadzornega sveta SDH, "crème de la crème" upravljanja in visokih standardov, je eden izmed njih. Tako da morda besede, ki jih izreče tovrstni predstavnik, niso suho zlato. In morda je bil tja postavljen z nekim razlogom in postavila ga je koalicija. Zatorej, ker ga je koalicija postavila, s tem prevzema tudi koalicija odgovornost in v temu pogledu je tudi na njenih plečih, da ugotovi, da morda odločitve, ki so bile že na začetku sporne, ki so se že na začetku zdele sporne, ki tudi izgledajo sporne, tudi so sporne. In premislijo o temu kadrovanju, kajti vse, saj pravim, izhaja od tod.

Politika je grdo zarezala v upravljanje s slovenskim premoženjem in čas je, da mi to novo politiko, ki jo imate sicer v koalicijski pogodbi, udejanjimo tudi tako, da vam opozicija pomaga pri tem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še drugi predstavnik predlagatelja, gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala, spoštovani gospod predsednik.

Rad bi se odzval na nekatere trditve posameznih poslancev v okviru stališč poslanskih skupin in državnega sekretarja oziroma poprosil za dodatna pojasnila.

Stvar glede političnega kadrovanja, to je toliko časa prisotno v tej državi, odkar država

obstaja. Od takrat naprej se politično kadruje in ne si zatiskati oči, spoštovani poslanci koalicije in nas prepričevati, da Vlada pri omenjenih kadrovanjih nima nič.

Če novi člani Slovenskega državnega holdinga ali pa novi neizvršni direktor DUTB, gospod Simoneti ne bi bil po vaših željah, bi po vsej verjetnosti tisti trenutek se odločili, na predlog Vlade, da bi v Državnem zboru zamenjali nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga. Se pa opravičujem, ne po vaših željah, po željah stricov iz ozadja ali pa lobijev in omrežij. Gre za kolobarjenje enih in istih ljudi, ki jih poznamo že iz časa slovenske tranzicije oziroma že iz devetdesetih let. Za ene in iste ljudi gre.

Zaradi tega slepljenje, "mi pa nič nimamo s tem", pogledjte, to je popolnoma brezpredmetno govorjenje. Vprašajte vaše glavne tajnike, kako se kadruje, pa vam bodo povedali. Saj se dobijo, kot kaže, kot vedno na usklajevanjih, pa se dogovorijo, kaj bo naše, kaj bo vaše in tako naprej. Tako da te bučke prodajati je popolnoma brezpredmetno. Vi se tukaj matrate, se trudite, nastavljate obraze in ščitite, tudi v okviru današnje seje, hrbet ali obraz tem ljudem, ki so politično kadrovani, jih branite za dobro plačilo, seveda, ampak ti fantje na vaš račun za vašim hrbtom obračajo milijarde evrov. Tega se zavedajte! In da volitve boste izgubili ali slabši rezultat dobili vi, ne pa ti fantje. Se pravi, vi se matrate, se trudite predstavljati čim boljše politiko, še več, branite Vlado, kako kadruje, zadaj pa mašinerija teče, in nič nimajo ne s SMC, ne z SD niti ne z Desusom. Ja, seveda. Z marsikom izmed vas res ti fantje nimajo nič, ampak gre za denar in denarne tokove.

Rad bi postavil dodatna vprašanja gospodu državnemu sekretarju, še pred tem pa bi rad dejal: Predsednik Vlade je dejal v okviru poslanskih vprašanj, da s tem imenovanjem ni nič nezakonitega in da smo v preteklosti vsi mi že nekaj delali in da imamo določeno zgodovino. V redu, ampak če sem delal prej nekaj slabo, slabo opravljal svoj posel, ali bom še naprej imenovan na isto pozicijo, kakor sem jo prej opravljal, čeprav sem slabo to opravljal? To je ta princip. In ko govorite, ko državni sekretar govori, da gospode odlikujejo, da so prevladovala merila integritete in poslovnih rezultatov, sposobnost, usposobljenost za vodenje, vas sprašujem, naštejte pet referenc, ki jih ima gospod Jazbec, da lahko vodi Slovenski državni holding. Pet referenc. Zdaj se bo ukvarjal s prestrukturiranjem podjetij, s prodajo podjetij, s privatizacijo. Tega se ni naučil v bančništvu, ali pač?

Nadalje, poslovna odličnost. Še vedno nimam odgovora. Kakšna poslovna odličnost krasi te gospode? Pa da se bomo prav razumeli glede kreditov v letih 2011–2012, ko je bil gospod predsednik kreditnega odbora; še enkrat, kot kaže, moram naštet, gospod državni sekretar, odobrene kredite: 40 milijonov evrov Savi,

Merkurju 31 milijonov evrov, Vegradu 16 milijonov evrov, ACH 40 milijonov evrov. Kje so ta podjetja danes?! In kje je ta denar?! Ampak če nezavarovane terjatve vas ne prepričajo, pa pogledjmo rezultate poslovanja. Leta 2009, še enkrat, NLB 87 milijonov evrov izgube, 2010 202 milijona evrov izgube, 2011 239 milijonov evrov izgube, leta 2012 274 milijonov evrov izgube. In pravite, "ja, to so podedovani rezultati od prejšnje uprave". Za božjo voljo, pa saj eni in drugi so bili kolegi, ali pa so še. Saj so si kredite med seboj dajali. In četudi so bili podedovani rezultati; gospod Jazbec je šel potem v Hotele Bernardin, in tam pa je spet res "odlično" posloval. Kakšni pa so tam rezultati? Vodil jih je tri leta, pa nobene poslovne odličnosti.

Torej, zanimajo me kriteriji te poslovne odličnosti. Kakšne kriterije ocenjuje Vlada, da so primerni. Na podlagi česa tudi takšne kriterije, ki mi jih boste, upam, povedali, argumentirate. Govorimo o usposobljenosti za vodenje državnega holdinga. Ko govorimo o samem razpisu, še ena stvar, ki je tudi v okviru odbora nismo dobili, in sicer odgovor glede dokumentacije seje, magnetograma. Ali bo Vlada to dokumentacijo zahtevala ali jo je morda že? Namreč, ta dokumentacija, magnetogrami seje, vsi zapiski v okviru tega, še prej vsi postopki se morajo v skladu z zakonom beležiti in me zanima, ali Vlada kaj počne na tem področju.

Na začetku smo govorili tudi o korporativnem upravljanju. Državni sekretar, vi ste dejali, da je sklic naše seje v nasprotju s stališči korporativnega upravljanja. Pogledjte, odgovornost za Slovenski državni holding, tudi upravo, ima Vlada kot skupščina. Če boste pa javnosti rekli – pa verjemite, vam noben tega ne verjame –, da vi nimate nič s tem, kar dela nadzorni svet SDH; to so, po domače rečeno, bučke. Še kako dobro veste za vsako sejo, ki jo nadzorni sveti imajo, pa ne samo nadzorni svet SDH, tudi nadzorni sveti posameznih družb. In da se vrnem, nič ni bilo narejeno nezakonitega. Ja, morda res. Samo imenovanje ni bilo kot tak postopek nezakonit, ampak vse to, poslovna odličnost je zahtevana v 46. členu Zakona o Slovenskem državnem holdingu! In prosim prepričajte, ne samo mene, ampak celotno slovensko javnost – vsaj po raziskavah sodeč, vam glede političnega kadrovanja ne zaupa –, prepričajte slovensko javnost v nasprotno.

Predsednik Vlade je ob imenovanju gospoda Jazbeca dejal: "Dokler nimam nasprotnega dokaza, zaupam nadzornemu svetu SDH, da so postopek izvedli zakonito." Saj to tudi mi zaupamo. "Če pa bo nekdo dokazal, da ni bil izveden zakonito, bo Vlada morala sprejeti ukrepe." Ali je kdo dokazal, da pa je zakonito? Kajti prosto po predsedniku Vlade, spoštovane gospe in gospodje, še preden je postal predsednik Vlade, takrat nismo govorili o nobeni zakonitosti. Govorili smo samo o svinjariji, ki jo je treba počistiti. Ampak saj veste

tisti zloglasni izrek: Ni vsaka svinjarija že kaznivo dejanje.

Nadalje DUTB. Mi smo govorili v okviru ene izmed sej tudi o pomanjkljivostih, ki jih DUTB ima, predvsem pri primeru T-2, kar nam je pritrdilo tudi Ustavno sodišče, da smo imeli kot kaže prav, tudi Savo smo omenjali, Avtotehno in tako naprej. Ampak nikakor se pa ne moremo strinjati, spoštovani državni sekretar, spoštovana Vlada, z načinom – o tem smo že na prejšnjih sejah govorili –, z načinom, ki ste ga ubrali pri razreševanju vodstev te družbe in ponovnem imenovanju. In še enkrat povem, koga ste imenovali. Spet gre ta krog iz Nove Ljubljanske banke. Nekdo, ki je bil v obdobju, ko so se dajali nezavarovani krediti, eden ključnih ljudi v Novi Ljubljanski banki, oziroma po tem obdobju – gospod Simoneti –, ko bi morali vlagati kazenske ovadbe zoper te ljudi, se ni storilo nič. In 14 dni nazaj je zdajšnji direktor Nove Ljubljanske banke gospod Medja dejal: "Ko smo prišli v Novo Ljubljansko banko, smo bili pred tem, da bodo stvari, zadeve, domnevno kaznive storitve zastarale." Ja kdo je kriv, da bi te zadeve zastarale? Tisti, ki so bili takrat na odgovornih funkcijah v NLB – šef nadzora, gospod Simoneti, in gospod Jazbec. In danes ju imate, enega na DUTB, 4 milijarde evrov upravljanja, in enega v Slovenskem državnem holdingu, domnevno 14 milijard evrov je vrednost teh podjetij. Torej, sami sebi nekako ... Jaz sploh ne vem, ali koalicija sama sebi sploh verjame v to, da se dela prav. In ko sem z nekaterimi poslanci, tudi vladajoče koalicije, zadnjič po seji govoril, sem dobil odgovore tudi na to, zakaj je danes tako malo vas prijavljenih v sami razpravi. Težko je namreč zagovarjati tovrstno politično kadrovanje.

Za konec te moje prve intervencije bi rad spomnil na eno izjavo gospoda Cerarja, 29. januarja 2013 v Pen klubu. Poudaril je naslednje: "Če ne bomo izboljšali etičnega stanja v družbi, potem bomo drveli samo še navzdol." S takšnimi in podobnimi stališči, s katerimi se seveda strinjamo, smo se pogovarjali v času volilne kampanje. In 25. avgusta 2014 je gospod Cerar dejal: "Storil bom vse, kar moram in znam za dobro Slovenije." In tudi s tem se strinjamo in tukaj gospoda Cerarja podpiramo. Ne moremo pa podpirati vladajoče koalicije, ko so besede, zgolj besede o etiki in morali in na drugi strani ni dejanj, ki bi seveda temu sledile. In še enkrat poudarjam, se strinjam, ni vsaka svinjarija že kaznivo dejanje, ampak je pa neetično.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar gospod Metod Dragonja, dragi kolegice in kolegi!

Ta razprava želi pravzaprav definirati odgovornost za kadrovske odločitve na

Slovenskem državnem holdingu in na Družbi za upravljanje terjatev bank. Želi definirati odgovorne za kadrovske odločitve na omenjenih državnih institucijah. Mi nismo sodišče. Mi, Nova Slovenija nikogar ne bomo obsodili, bog ne da, niti ne obtožili. Ne. Gre za to, da z edinim orodjem, ki ga imamo parlamentarci, to je pa razprava, opozorimo na nepravilnosti. In te nepravilnosti so, so v naši družbi prisotne. Jaz vem, da je danes biti predsednik Vlade, najbrž ne samo v Sloveniji, tudi še kje drugje, najtežji poklic. Ampak ljudje so to v našem primeru dr. Miroslavu Cerarju zaupali in seveda tudi pričakujejo, da vlada pošteno, etično, v korist vseh nas, v korist cele države, vseh nas državljanov in državljanov, in za to gre. In ne vem, zakaj slaba volja, da je zdaj spet treba biti tukaj ta petek popoldne, petek zvečer, da bi lahko šli domov in tako dalje. Seveda, ležernost ima edino to lastnost, edino to dobro lastnost, da je ležerna, nobene druge lastnosti nima. Samo ta, da je ležerna. In če mi pogledamo delovanje Državnega zbora v daljšem časovnem intervalu, recimo eno leto, recimo mandatno obdobje, to bi bilo prav zanimivo, da bi se kakšen študent s tem pozabaval in da bi pogledal vse naše razprave, vse magnetograme, in potem bi gotovo ugotovili, kar trdim, da drži, da bi izjemno velik delež naših razprav odpadel na razprave o bančni luknji in na razprave o upravljanju z državnim premoženjem.

Skorajda ni seje, ko ne bi koga zaneslo na to področje, ali pa seveda imamo redne seje delovnih teles s to tematiko ali pa redne seje oziroma izredne seje Državnega zbora s to tematiko. Zato mi pravimo, da je nujno, da enkrat v glavah prekopimo in usvojimo, da se politika mora umakniti iz gospodarstva. Glejte, meni je prav težko. Ta koalicija ali bolj točno gospod Erjavec je dosegel, da je Zavarovalnica Triglav strateška naložba. Hvala bogu, da imamo medije – ker mi seveda vsega ne moremo spremljati, niti ne smemo iti noter v drobne kakšne firme pogledat, tudi, če je državna –, in mediji so odkrili, da v zadnjem času se tam nalaga kar nekaj kadrov. To je dosegel eden od predsednikov koalicijske stranke. In to gledajo komitenti, stranke Zavarovalnice Triglav, in ploskajo? Najbrž ne ploskajo. Ker vedo, da je njihova ... Vsak si zna izračunati, vsak, ki zna do 10 šteti, si zna izračunati, da je njegova zavarovalna premija, če zavaruje svojo hišo proti požaru, proti ne vem, neurju, ta njegova zavarovalna premija za nianso višja tudi zaradi neracionalnega kadrovanja. Pustimo imena, priimke, me ne briga, kdo je tam po nepotrebnem dobil službo. Nekdanji poslanec Jožef Horvat je ne bo dobil nikoli in verjemite, dragi kolegice in kolegi, tudi vi, sem prepričan, nobeden izmed vas je ne bo dobil nikoli, ker smo kužni, ker smo okuženi s politiko in ker smo morda tukaj kdaj kakšno narobe rekli. Ja, je pa res veliko večja verjetnost, da bo takšno službo in dobro plačano v državnih institucijah dobil nekdo iz leve politične hemisfere. Tu pa je

bistveno večja in višja verjetnost. Ampak pustimo to, zdaj to morda ni tema.

Tema pa je, morda spet da se vrnemo k temu upravljanju z državnim premoženjem ... Pravijo, pravimo, 11 milijard imamo državnega premoženja, s katerim upravlja Slovenski državni holding. Ne upam zdaj špekulirati, kakšna je tržna vrednost, ampak izračunajmo: če imate vi oziroma če ima država 11 milijard in če država teh 11 milijard veže za eno poslovno leto, za 12 mesecev na recimo NLB, dobi približno 1 % obresti, to je 110 milijonov. To je 110 milijonov. In glej ga zlomka, ta ista cifra 110 milijonov se pojavlja v proračunu 2016 v poglavju nedavčni prihodki, podpoglavju prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki. To natančno ne vem o teh presežkih, dividende, to razumem, tega je 110 milijonov. Se pravi, poenostavljeno, na eni strani imamo 11 milijard, to je kar nekaj. Na drugi strani v proračunu imamo 110 milijonov, to je natančno 1 %. In še: pri Zavarovalnici Triglav lastniška struktura – dobrih 34 % ZPIZ in 28 % SDH, oba sta v 100 % državnih lasti. Torej, 62 % v Zavarovalnici Triglav ima država. In ta država, kdo je to, to smo mi državljani. Aali lahko vsi državljani odločajo o tem, kdo bo dobil službo v Zavarovalnici Triglav? Ne morejo. Kdo o tem odloči? Politika, politika o tem odloči. Nekdo je rekel prej, "ja, to pa zdaj, ta novi nadzorni svet SDH, to pa ni zdaj bilo politično kadrovanje". Vsako kadrovanje, ki ga kadruje Vlada, če je leva ali desna, kakršnakoli, je politično kadrovanje, ker je Vlada eminentni politični organ. In povsem normalno je, da neka vlada Mira Cerarja ali kdorkoli sigurno ne bo v SDH imenovala eminentnega člana Nove Slovenije in obratno, bodimo poštene, bodimo poštene. Ker če bi Nova Slovenija bila v vladi in bi kadrovala nekoga iz opozicije, ne vem, kogarkoli že, bi gotovo naši člani zahtevali glavo predsednice, če se tako grobo izrazim. Tako zadeve delujejo in ne zdaj delati iz tega, da pač tega ne razumemo. Tako pač zadeve delujejo. Bodi dovolj števil. Jaz sem imel srečo, res iskreno govorim, da sem imel srečo, da sem bil na predstavitvi knjige avtorja dr. Mira Cerarja z naslovom Pamet v krizi, mislim, da je bilo leta 2013, knjiga je pa spisana bila leta 2010. Gre za razmišljanja o miselnih, čustvenih in duhovnih izzivih sodobnega človeka. Priporočam, zelo dobra knjiga, jaz jo imam, ni draga. Citiram avtorja: "Kadar se družba znajde v dekadenci, v počasnem, a vztrajnem vrednostnem razkroju, ki se kaže predvsem v neprestanem hlastanju po povečanju materialnega bogastva in psihofizičnega uživanja ter v skrajni pomehkuženosti in egoizmu, takrat so različne finančne, kapitalske, zaposlitvene, plačne in druge podobne injekcije le korak v nadaljnjo, še večjo krizo." Tako piše avtor dr. Miroslav Cerar v knjigi Pamet v krizi. In kje smo danes? Knjiga je nastala 2010. Kje smo danes? Kaj je danes z našo človečnostjo in častjo, z vzgojo srca in brušenjem značaja, z duhovno rastjo in širjenjem

zavedanja? Se zavedamo, kolegice in kolegi, se zavedamo, da prava moč neke države ni le politična moč ali gospodarska moč, temveč moralna. In kar stoji še v tej knjigi zapisano in mi je pravzaprav najbolj všeč: "Se zavedamo, da na etiki človek stoji in pade?" Jaz pa dodajam, toliko bolj politik na etiki stoji in pade, in s tem zaključujem zaenkrat.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se dr. Franc Trček. Izvolite, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Dejansko se postavlja tukaj vprašanje, ki je bilo že večkrat odprto, pa tudi nekaj trditiv o tem, kako je treba politiko spraviti iz gospodarstva. In načeloma se seveda s tem vsi strinjamo, treba je politiko spraviti iz gospodarstva, vendar kako? Na eni strani imamo politično vlado, imamo političen državni zbor, imamo političen državni svet in na drugi strani imamo seveda državno lastnino in za to državno lastnino skrbi Vlada ali posamezno ministrstvo. In tukaj je slepitev metanja peska v oči o tem, da je, če imamo državno lastnino, možno spraviti politiko iz, ne bom rekel dnevnega vodenja, ampak glede strateškega odločanja. Če imamo SDH, imamo DUTB, obe družbi sta v stoprocentni lasti države, in kdo drug bo potem skrbel za to, če ne Vlada? In navsezadnje, skupščina je Vlada. In Vlada je politična. In zaradi tega je pesek v oči, če se govori, da je treba politiko spraviti iz gospodarstva ali pa iz državnih podjetij. Saj politika in ministri in državni sekretarji in poslanci ne vplivajo na neko zasebno podjetje. Zasebno podjetje deluje popolnoma transparentno na način, kot pač deluje v interesu zasebnega lastnika. In tukaj je seveda to zaklinjanje, kako politiko spraviti iz podjetij itn., pogledjte, popoln pesek v oči. Dokler bomo imeli državno lastnino, toliko časa bo seveda Vlada, občina ali kdorkoli že odločal, zato ker mora odločati, nekdo mora odločati. In seveda se pa lahko strinjamo s tem, samo potem je treba zmanjšati državno lastništvo. Treba je potem privatizirati, treba je potem prodati državne banke, državne zavarovalnice, državna podjetja itn. in seveda potem morajo tisti, ki govorijo, kako spraviti politiko iz gospodarstva in iz SDH in DUTB, morajo seveda tudi povedati, kako, in reči, "poglejte, gospodje, mi bomo pa prodali DUTB privatnemu kapitalu ali pa SDH privatnemu kapitalu ali bomo imeli pa zasebnega upravljavca DUTB in bo pač ta zasebni upravljavec upravljal državno premoženje". In potem bo pa dejansko manj vpliva politike na gospodarstvo. Verjetno manj. Verjetno, če bo prišel zasebni upravljavec, mogoče še, če bo

prišel iz tujine, bo pa manj vpliva ali se pa on ne bo dal vplivati. Ampak v tem primeru vam povem, kaj se bo zgodilo. Seveda, ne da ne bo političnega vpliva, ampak ne bo vpliva mrež. In če ne bo dopustil vpliva mrež, potem bo takoj nastopilo vprašanje v tej državi, vprašanje visokih plač. Na visokih plačah dejansko pade precej ljudi, ki želijo v tej državi nekaj postati ali pa če se jih želi vreči iz države ven.

Mediji bodo konstantno vsak mesec ali vsaka dva meseca ali vsake tri mesece, odvisno od naročila in denarja, ki bo za to namenjen, predvajali različne oddaje v terminih, ki so najbolj gledani – o visokih plačah posameznih tujcev, domačinov, kogarkoli že, skratka tistih, ki jih je treba dejansko odstraniti, ki morajo zapustiti to delovno mesto.

Tako da zaklinjanje o tem ... Jaz mislim, da sami sebi pa res ne moremo lagati. In tisti, ki govorite, kako spraviti politiko iz gospodarstva – dajte se zamisliti, kdo bo potem namesto njih vodil ta podjetja, če je država lastnik. In seveda še hujše je, da to pride iz največje koalicijske stranke. Uvodni stavek predstavnika koalicijske stranke, ki je napovedal mnenje te koalicijske stranke, je bilo, da se Vlada oziroma politika ne sme vmešavati v družbe.

Ampak gospe in gospodje, ne pozabiti, da ste vi potrdili nadzorni svet SDH. In to 17. julija 2015 ob 14.30. na izredni seji. In kdo ste vi, če ne politika? In tukaj imam spisek glasovanja, bili ste za. In vi ste tisti, ki ste odgovorni za potrditev tega nadzornega sveta, ne glede ali dela dobro ali dela slabo in tako naprej. Tako, kot ste odgovorni tudi za varnost v tej državi in za to, da ste včeraj ali predvčerajšnjim sprejeli 123 milijonov za varnost. Ali je to dosti ali ne; nobenega predloga opozicije niste sprejeli in imate odgovornost za to, kot imate tudi za ljudi v SDH. Tukaj, če si kdo želi pogledati, naj pogleda, kako je glasoval, in večina ste glasovali za.

Tako da ne na eni strani glasovati za ta nadzorni svet, na drugi strani pa reči: "Veste kaj, Vlada oziroma politika se ne sme vmešavati v to." Tukaj si najprej nalijmo čistega vina in seveda v zvezi s tem čistim vinom je dejansko treba tudi potem delovati.

Druga zadeva, kar je seveda tukaj pomembno, če govorimo o tem, kdo deluje na Vlado oziroma na vlado Mira Cerarja, je treba pogledati seveda njegovo izjavo pred volitvami, 21. junija 2014 – STA –, ko je dejansko, bom citiral, dejal, da gredo na volitve samostojno, se pravi, Stranka modernega centra, citiram: "tako, kot smo nastali, brez botrov iz ozadja in lobijev." Naprej, "Ne izključujemo nikogar. Po volitvah smo odprti za sodelovanje z vsakim." Verjetno tudi za sodelovanje z botri in lobiji in tako naprej in tako naprej. To si lahko pogledate, STA.

In seveda se zdaj izpostavlja vprašanje, ali se dejansko sedaj ne udeležujejo te besede gospoda Mira Cerarja glede sodelovanja z vsakim, in seveda odvisno pa je, seveda kateri lobiji in kateri botri iz ozadja želijo sodelovati s

stranko Mira Cerarja? Verjetno jih nekaj kar je. Zaradi tega je seveda vprašanje o tem, kdo bo gospodaril in tako naprej. Moje mnenje je, osebno, da ga tukaj povem: ja, Vlada kot lastnik in kot skupščina mora v skladu s pristojnostmi dejansko skrbeti za nadzor in skrbeti mora tudi, če želite, za kadre, vendar – prvič, na transparenten način in drugič, na takšen način, da ne bodo vodile sledi v katere koli zadeve v zvezi s koruptivnostjo v širšem smislu, da se ne bo dogajalo to, kar se dogaja dejansko danes. In da bomo imeli kadre, ki ne bodo upoštevali mnenj teh lobijev. Ampak zadeve so tukaj dejansko popolnoma jasne in jaz mislim, da politika je odgovorna za to, kar se danes dogaja, in to politika stranke Mira Cerarja.

In seveda, po drugi strani je tudi vprašanje, zakaj se je pravzaprav dogajalo, da so morda ljudje, ki so seveda bili dobro plačani in tako naprej in so delovali recimo v Družbi za upravljanje terjatev bank, tisti, ki so pač nezaželeni. Seveda so naredili nekaj, pod narekovaji, spornih transakcij. Spornih transakcij, ko se določeni bivši lastniki pa s temi transakcijami niso strinjali. Zaradi tega so izvedli seveda vsa dejanja, pravna in tako naprej in tako naprej, in seveda so naredili to, da so pa po drugi strani spet, bom rekel, ti lobiji naročili verjetno nekaj dodatnih oddaj, da so govorili o plačah. In seveda tukaj je šel medijski stampedo in tako naprej in tako naprej, skratka, govor je bil o plačah. To ste lahko v medijih gledali neprestano.

Seveda se zdaj vprašanje pojavlja, ali pa so vsi ti dejansko prišli do nekega zidu, kjer seveda ti interesi, njihovi interesi bivših lastnikov, prihodnjih lastnikov in tako naprej, niso bili več v skladu z delovanjem Družbe za upravljanje terjatev bank, ker enostavno niso imeli vpliva na to strukturo, niso imeli, težji vpliv je seveda na mednarodne ljudi, skratka na tujce, da se lahko na njih vpliva.

In seveda, tukaj se še postavlja eno vprašanje in o tem je govoril tudi že na odboru pristojnem, ki je obravnaval to, skratka, vpliv neformalne mreže na DUTB in SDH. Takrat je državni sekretar pač rekel, da obstajajo te neformalne mreže, povedal je tudi, da se borijo proti tem neformalnim mrežam na DUTB in tako naprej.

Je pa še nekaj res in tukaj je vprašanje, zakaj se je zdaj to zgodilo in zakaj je prišlo do te zamenjave. Teh vzrokov še danes ne vemo. Vsaj meni so nejasni, predvsem zaradi tega, ker, seveda, govori se o dohodkih posameznikov; ti posamezniki, ki so bili razrešeni v petek, v četrtek pa je minister za finance poslal pismo na DUTB, naj DUTB pojasni nekatere zadeve v zvezi s temi plačami. Jaz pač tega ne kupim, tudi če se danes to ponovi, ne kupim in mislim, da je šlo tukaj seveda še za nekatere druge zadeve.

In sicer, ena izmed zadev je ta, da naj bi se ena od bank, mislim da Factor banka, priključila DUTB z veliko večjo izgubo in

kapitalsko neustreznostjo, kot jo je imela v preteklosti, in tudi dejansko je prišlo do tega, da je bila dokapitalizacija za to banko premajhna, in seveda, zdaj je treba narediti to povezavo skupaj. Drugo, da sama politika, predvsem pa ljudje, ki so izvajali – tukaj mislim na tujce – to politiko v DUTB, so to izvajali v skladu z zakonom, da je treba prodati 10 % premoženja DUTB v enem letu, kar je seveda vplivalo na deficit, in seveda to ni bilo več v skladu s politiko države, in tukaj je moralo vmes poseči tudi Ministrstvo za finance oziroma Vlada, ker navsezadnje se je tudi potem izkazalo z novim zakonom. Jaz mislim, da je res tudi tisto, kar pravi gospod Dobovšek, kolega Dobovšek, da je treba nujno nadzorovati finančne tokove in da je tukaj v zvezi s tem odgovorna Vlada. Če ne drugega, v zvezi z državnimi podjetji je odgovorna Vlada. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, pripravi naj se gospod mag. Matej Tonin.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Poslušam že nekaj časa to debato in najkrajši sklep bi lahko bil, na Šubičevi nič novega. Imamo dva bregova reke, imamo dve obliki, v tradicionalnem jeziku bi rekli, desnice. Ena sedi tukaj, druga sedi tam. Imamo iste metafore, imamo iste zgodbe in v jeziku verjetnostnega računa imamo pričakovane dogodke. Imamo nek napad, legalen, legitimen dela opozicije, ki mora oddelati svojo minutažo, imamo na drugi strani nek formalnopravni poduk s strani državnega sekretarja, s stališča največje stranke koalicije. Jaz sem že včeraj obljubil, da se s SMC ne bom ukvarjal, kakorkoli se bo že imenoval, s tem naj se ukvarjajo volivci.

Gospod Šircelj, ki je šel zdaj ven, mi je v neki debati, ki sva jo imela včeraj, nekako odgovoril, citiram: "Mi vam ne verjamemo, so prišli, so vrednotili, kako so pač nevrednotili, nekredibilnost slovenske politike, Banke Slovenije, uprav Nove Ljubljanske banke, Nove kreditne banke Maribor. Takrat se je to zgodilo, potem smo dobili Družbo za upravljanje terjatev bank, vso to zgodbo, ki jo nekako danes poslušamo." Če moram še jaz neke relativno cenene metafore uporabljati; kolikor je meni znano, v razsežnostnem prostoru, v katerem živimo, ima kovanec dve strani. Seveda SDS govori samo o eni strani, cela ta zgodba pa je nastajala s krhanjem LDS, s pregrevanjem gospodarstva 2004–2008 z Janševo vlado in nekako potem naprej.

Vse to, te lovke, te povezave, o katerih je govoril kolega Bojan Dobovšek, niso nekaj novega in v osnovi mene niti pretirano ne presenečajo. Če bi bil malo populističen, bi lahko rekel, ime česa je Miro Cerar? Miro Cerar je ime politike, ki smo jo gledali v tej družbi in državi že kar nekaj časa, z nekoliko drugačno pričesko. Mi si tukaj ne postavljamo nekih pravih vprašanj. V Združeni

levici si jih, ampak kot državni zbor kot celota, mi si ne postavljamo vprašanj, zakaj je bil zakon tako napisan oziroma zakona tako napisana, kot sta, zakaj lahko nekako izvršilna oblast ali koalicija dokaj z lahkoto reče, "joj, mi se pa tukaj ne smemo vpletati, politika mora iti stran iz gospodarstva". Ne, ljube dame in gospodje, mi potrebujemo gospodarsko politiko. Še države, ki so najbolj privatizirane, ko je kriza, kam letijo direktorji, kdo jih rešuje?

Dober mesec nazaj sem bil v neki urejeni državi, pogovarjal sem se z gospo državno sekretarko, ki je bila v funkciji, v kateri je gospod Dragonja, tudi gospod Logar je bil z mano. Pogovarjali smo se na Norveškem o državni lastnini, imajo je izraženo v finančnih agregatih, dosti več kot mi, in seveda se tam država in politika vpleta v gospodarstvo, ampak na kakšen način se vpleta v gospodarstvo? Pogovarjali smo se, kako oni kadrujejo. V nekem trenutku sem ostal sam od cele delegacije in sem jim rekel, "dobro, pa čakajte, ne boste me kupili, ne boste mi rekli, da pri vas tudi nimate političnih vplivov". Gospa se mi je nasmejala in je rekla: "Ja, seveda imamo, ampak imamo zelo jasne kriterije, kdo lahko na katere funkcije gre." Ali so to levi, desni, ne vem kako centrični; če se izrazim v ljudskem jeziku, "šalabajzerjev", nekih kompromitiranih oseb na te položaje ne dajejo, ampak dajejo ljudi, ki jih za delovanje v določenih tovrstnih ustanovah ali konkretno v posameznih podjetjih v večinski ali delni državni lasti dejansko v nekem danem trenutku potrebujejo. Potem je še rekla: "Veste, saj pred vami 14 dni nazaj so bili pri nas Američani, pa so mi oni rekli, "a vi se res držite tistega, kar podpišete, pa napišete?" Tako se v nekih urejenih družbah gre korporativno upravljanje kot ga vi imenujete in oni nimajo nekih silnih težav z državno lastnino in jim zadeva nekako funkcionira. Seveda vem, nekdo bo rekel, "oni imajo nafto, mi je nimamo" – tudi, če bi imeli mi nafto, na takšen način, kot je bilo izvajajo prestrukturiranje, privatizacija našega gospodarstva, bi jo verjetno zavozili. Saj mi dejansko smo imeli privatizacijo, ampak imeli smo privatizacijo na način delitve plena in zdaj nekako imamo posledice tega. Delitve plena, plus negativno kadrovanje. Ko sem jaz doktoriral iz politik informatizacije, je postal direktor Telekomu kmetijski pospeševalec. Direktor največjega logista našega je postal bivši obveščevalec, to mogoče bi celo imelo malo povezave. Neki politik, ki se je naveličal biti politik, so ga nekam dali v neko upravo in je pametoval. In tukaj so vsebinsko ozadja vsega tega, o čemer se zdaj mi nekako tukaj poskušamo pogovarjati. Prihajali bodo ljudje, ki bodo imeli priimke po živalih ali pa po nečem drugem, strukture nekako se bodo prepletale. Mi smo se – čeprav moram reči, da mi je ta beseda "sistemsko" malo neljuba, tudi ko jo je Luka prej uporabljal, ker jo zelo radi v koaliciji in izvršilni oblasti uporabljajo; rečejo, "joj, to je pa sistemski izziv, sistemska težava" in tako naprej –, lotili teh ustanov kot zakonodajno telo na način, da se ta

zakonodaja izboljša, da se te prakse ne bodo več dogajale. Tudi gospod Dragonja je nekje aprila obljubil neko posvetovalno telo, ki se bo ukvarjalo tudi s tem – širšo zastopanostjo interesov v nadzornih svetih in tako naprej. Pa nekako se to ni zgodilo – pa ne, da vas krivim, gospod Dragonja, verjetno je nekdo drug to ustavil, kot je tudi nekdo drug ustavil recimo zakonodajo o združništvu, ki nekako, kot sem bil včeraj seznanjen, na pol spi in se neki gospod, ki naj bi se s tem ukvarjal, ne ukvarja toliko kot bi bilo potrebno.

Neko dejstvo seveda je, da je naloga obeh organov, o katerih se dandanes pogovarjamo, dokler živimo v kapitalizmu, dokler živimo v družbi rasti, da bi ta podjetja ustvarjala dobiček, da bi iz tega dobička, po domače povedano, vsi nekaj imeli. Jaz bi bil zelo srečen, čeprav sem v opoziciji, če bi tako imenovano slabo banko nehali klicati slaba banka, bi jo klicali po njenem nekem izvirnem imenu, ker, kot nas zelo rad poduči poslanec Šircelj, to v bistvu ni banka. Še bolj bi bil vesel, če bi se ta družba tudi v imenu imenovala malo drugače, če bi imela tudi v imenu vsaj prestrukturiranje še notri, mogoče DPTB ali pa DUPTB. S tem se nekako ne ukvarja kaj pretirano. Predlagatelji te današnje razprave nekako nič ne govorijo o delu nekih predhodnih likov, ki so bili na SDH, pa bodo sedaj tam ostali zaposleni. Kot da so oni neke silno dobre figure, čeprav se je za časa njihovega dela prodala Nova kreditna banka Maribor, pod ceno se je zgodila zgodba s Heliosom in še bi lahko nadaljeval. Odkrito povedano, čudi me, če je vse to res, kar so predlagatelji zelo plastično, retorično spretno opisali – in žal, večina tega, očitno, kot se kaže, je res –, zakaj so potem šli v španovijo s koalicijo in dejansko v SDH nekako očitno po tišem dogovoru delegirali neko gospo iz njihove sučnosti? Veste, če imam česa poln kufer v življenju odraslem, imam poln kufer te dvojne morale, ampak očitno slovenska politika ni zmožna tega obrata, se ni zmožna potegniti za ušesa in nekako stopiti ven iz te neke dvojne morale. Iz vsega tega, kar je bilo povedano, je neka gospa, ki je hitro napredovala skozi SDS zgodbo in je sedaj notri ... Uh, bo verjetno odstopila? Ne bo, mislim. Jaz, če vse to drži, jaz s tako ekipo ne bi mogel delovati. Ja, kolega Lisec mi kaže, naj komuniciram s koalicijo. Veste, gre za neko zgodbo, gre za nek micelij, ki ima v tej družbi vsaj 15 podstati in ki ste ga vi soustvarjali. Jaz ga nisem. Dobro, kako je napabrekovan bil skupaj SMC, čigav spin je, gor, dol, v osnovi me niti ne zanima, ker se imam čemu bolj pametnemu posvečati, recimo boljši zakonodaji, konkretno tudi tej zakonodaji, na kateri delamo. Imamo tudi neke druge stranke v tej koaliciji, ki nekaj izjavljajo. Mene tudi dejansko boli v tem parlamentu, da ni neke osnovne logike. Neka stranka gre tam brat mnenje in dobesedno izjavlja nekaj; če bi njihova izjava držala, bi morali podpreti to, kar dejansko v Združeni levici predlagamo, pa

seveda se nam na kakšnih sejah odborov dokaj odkrito režijo. Če ne bomo presekali ta vozal tovrstnih kupčkanj, tovrstnih kadrovanj, če ne bomo dali določenim lobijem vedeti, da nas ne bodo oni vozili naokoli, če ne bomo politike tega državnega zbora spremenili tako, da te politike ne bo vodilo ... Kar me recimo zelo moti zadnje čase na odborih, je zelo pogosta beseda, "joj, v medijih piše to, v medijih piše ono, v medijih piše tisto". Ko pa hočem zahtevati neke bolj resne podatke – recimo, mi smo se trudili v Združeni levici kar nekaj časa, da smo izvedeli, koliko ljudi je zaposlenih na Družbi za upravljanje terjatev bank, –, že to je neka fama, da prideš sploh do takšnega podatka. Skratka, gre za neko kolobocijo zadev, ki niso od včeraj. Gre za neko ureditev, ki je bila pisana z nekim namenom, pisala jo je tedanja koalicija, prevzela jo je neka druga koalicija, izvaja jo neka tretja koalicija. Veste, neka ta zgodba – dajmo vse privatizirati, bodo prišli tujci, pa je vse super –, smo zelo lepo videli na zgodbi Heliosa, kako je to super. In tujci se pogosto tudi zelo prilagodijo. To tudi vidimo recimo na primeru bank, ki so v tujem lastništvu ali solastništvu v Sloveniji. Te banke se seveda nekako malo prilagodijo na razmere na trgu, in seveda, zakaj pa bi one bile do končnega uporabnika toliko bolj ugodne ali cenejše, po domače, kot so v nekih matičnih državah, če v tej družbi veljajo take razmere, in zakaj ne bi našim "ludekom", kot mi rečemo na Štajerskem, pobrale več penězov, če je to možno? Zato ne mi tu neke iluzije, ne mi sedaj tu megle prodajati. Tujci se tudi prilagajajo nekim korporativnim strukturam ali "nestrukturam" in tako naprej, ki vladajo v nekih družbah, seveda izhajajoč iz njihovih – legalnih, legitimnih, znotraj normativnih okolij nekih družb – interesov, da maksimirajo svoje dobičke. In zato, namesto teh nekih takih enostavnih rešitev tipa "dajmo se privatizirati, dajmo to, dajmo ono" je skrajni čas, da malo začnemo misliti, kar počnejo seveda neke družbe v 21. stoletju, ker mi je malo že dolgčas, da se moram to ponavljati. Počasi dobivam občutek, da je ta parlament kot nek mlin, v katerem zelo malo ljudi sliši. Jaz bi res rad, da bi bila to neka resna debata, ampak dejansko navadno – tukaj se pa moram strinjati tudi z drugo stranjo opozicije, čeprav smo na ideološko različnih bregovih – debatne zadeve opozicije se vedno ruknejo v neke take termine, da se ljudem več ne da ali pa da se jim ne da, ker je prezgodaj jutraj. Na to debato nas je bilo prijavljenih, koliko nas je? 70 formalno tukaj, zdaj nas je malo več prišlo, ni nas niti ena tretjina, bom rekel. Jaz sem moje pubece nagnal domov, nas je bilo procentualno največ, ker sem videl; dajmo se pripravljati za kaj bolj resnega, resnega vsebinskega, in bom rekel, počasi sem malo nekako že izčrpan od teh nedeбат. Dobro, edina pozitivna lastnost te debate je bila, da mi je gospod iz Nove Slovenije rekel, da bom verjetno imel službo, ko tukaj izpadem ven, ampak navsezadnje mi se delamo budala iz samih sebe. Tovrstna omrežja, ki jih je Bojan

lepo opisal, delajo svoje naprej, ljudje ugasnejo televizor, vi bi lahko ugasnili vsaj luč, navsezadnje smo vsi v isti reki. Ena desnica je na bolj desnem bregu, druga desnica je na nekem malo drugačnem desnem bregu. Mi smo trenutno nek še osamljeni otok, in če bo to predolgo trajalo ... Veste, dogajajo se podnebne spremembe in slovenska politika je še vedno zelo slaba podnebna sprememba in suša bo vedno večja in mi bomo žal postali puščava, in to mene zelo skrbi. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravi naj se gospod Ivan Škodnik. Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Po nastopu gospoda Franca Trčka je vedno potrebnih nekaj trenutkov, da človek potem spet pade nazaj v ustaljene tirnice, ampak mu je treba priznati, da, ko on govori, se vsaj ne dolgočasimo in se poslušamo.

Ja, prepričan sem, da to ne bi smela biti tista tipična koalicijska, opozicijska razprava, ki jo koalicija porine tam nekje v termine, ki so za večino koalicije nezanemljivi, oziroma celo več, se ne potruji, da bi skupaj z opozicijo sestavila neka resna priporočila, ampak vedno kot po tekočem traku vsa priporočila preglasuje, da se pogovarjamo tako – pač, imamo debatni krožek, kar je žal brez resnih in nekih konkretnih zaključkov. Čeprav je pa ta debata, ki smo jo danes tukaj odprli, o kateri se pogovarjamo, izjemno pomembna; gre za milijarde našega skupnega premoženja. Gre za milijarde davkoplačevalskega denarja. Nisem dolgo časa v parlamentu, tam nekje od konca leta 2011, ampak imam pa vedno isti občutek; ko bo šlo za nepomembne stvari, za par centov, se je ta parlament pripravljen raztrgati na koščke. V tem parlamentu je pripravljeno sedeti 90 poslancev in vneto ure in ure razpravljati. Ko pa gre za milijarde, se pa zdi, da je to neka imaginarna stvar, ki je tako, za petek popoldne, ko smo vsi utrjeni od celega tedna. In to bi moralo biti tudi v interesu pozicije, da se pri teh stvari resno razpravlja. Jaz bom naredil en uvod in potem bi koaliciji rad zastavil eno zelo preprosto vprašanje, na katero upam, da bodo tudi koalicijski poslanci preprosto odgovarjali. Vendarle je ta parlament in ta debata namenjena naši diskusiji; ne zgolj to, da vsak prebere napisane govore in potem gre domov, ampak da se debata malo razživi in da se diskusija začne.

Jaz bi rekel, da gre v primeru DUTB in SDH za tipično slovensko zgodbo. Gre za denar in ko gre za denar, ni milosti. In ti dve instituciji sta ugrabljeni s strani stricov iz ozadja, omrežij ali pa lobijev. To so tri različna poimenovanja, mi je vseeno, katero uporabljate. Največkrat se politikom tudi očita, da vedno govorimo o stricih iz ozadja, o lobijih in omrežjih, ne povemo pa

konkretno, kdo so pa kaj počnejo. Jaz bom to poskušal zelo jasno, z imeni in priimki definirati.

Jaz mislim, da ključne slovenske institucije, ki upravljajo z denarjem, upravljajo gospodje z denarjem in vplivom. Vprašaje je, kje so ti gospodje dobili denar in kje so dobili vpliv. Ta omrežja upravljajo strici iz nekdanih obveščevalnih služb oziroma iz nekdanjega SDV, Službe državne varnosti, ki so si v svojem času pridobili zelo dobre povezave, marsikatero koristne informacije, ki jim zdaj lahko služijo za doseganje marsikaterih ciljev. No, če govorimo o konkretnih imenih, bi v ta krog zagotovo sodila gospod Zemljarič in pa gospod Isajlovič.

Potem imate še en krog ljudi, ki so nekoliko mlajši fantje, ampak so si svoje pozicije in vpliv zgradili v državnih podjetjih, v relativno varnih in dobro situiranih državnih podjetjih, imajo pa izjemno dobre povezave z novinarji in lahko tudi marsikaj dosežejo. V ta krog bi zagotovo sodil gospod Jamnik. In tem ljudem seveda gre, da na različne načine dosežejo svoj vpliv, da na različne načine dosežejo svoj interes. In za to imajo enkratne možnosti.

Veste, v Sloveniji je danes relativno enostavno ubiti Tonina medijsko ali pa ubiti kogarkoli drugega. Ljudje, ki imajo denar, ljudje, ki imajo dobre povezave z novinarji, vam bodo brez večjih težav naredili neko medijsko konstrukcijo, ki vas bo v nekem trenutku v hipu uničila. In podobna "blitzkrieg" akcija oziroma poseben udar se je zgodil tudi v primeru DUTB in SDH. Fantje in dekleta, strici in tete iz ozadja so lansirali super zgodbo o plačah. Vi veste, da so Slovenci najbolj občutljivi na plače. Če na kaj, potem so na plače. Vse drugo je precej nepomembno, ampak na plače, da ima nekdo visoko plačo, je pa ključna zadeva. Ampak pozabil sem pa povedati drugo plat, da plača pri tem DUTB je popolnoma nepomembna stvar, ker ti gospodje lahko z neko svojo odločitvijo pridobijo za države milijone ali pa jih milijone izgubijo in plača niti ni bistvena.

Odgovorite mi, spoštovana koalicija, ki branite sedanjo situacijo, kako je mogoče, da so zaradi plače odleteli tujci, ne pa tudi domači menedžerji, ki so imeli isto visoke plače? Kako je to mogoče? Kako bi vi na to vprašanje odgovorili? Torej domači menedžerji, ki so bili prav tako soodgovorni za trenutno situacijo, ohranjajo položaj, tujci so pa šli. Jaz si tega ne morem razlagati drugače, kot: tisti, ki niso igrali po željah slovenskih omrežij, so bili diskreditirani in odstavljani in postavljeni so bili fantje in dekleta, ki bodo igrali v skladu s pričakovanji teh omrežij, o katerih sem prej govoril. Zelo enostavno in preprosto.

Jaz ne ščitim tujcev za vsako ceno, ampak tukaj je gotovo, da nekaj smrdi. In na zelo preprosta vprašanja je treba dati zelo enostavne odgovore. V primeru DUTB in SDH se pa motovili z vsemi možnimi in nemožnimi argumenti, ki pa noben ne pije vode. In iz vsega tega ni mogoče narediti drugačnega zaključka,

kot da gre za borbo za milijarde in to bi moral tudi ta Državni zbor in tudi vaša koalicija preprečiti in ne braniti za vsako ceno.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravi naj se gospod Danilo Anton Ranc.

Izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdravljam predstavnika Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Najprej se bom ustavil tam, kjer je prej omenjal gospod Trček nafto. Slovenci nimamo nafte. Jaz bom rekel, da pa imamo les, in tematiko o lesu bomo – kaj bomo z lesom naredili, kaj bomo delali iz lesa – pričeli naslednji teden v ponedeljek. Upam, da bo kolega Trček tukaj, da bova izmenjala še kakšno informacijo pa kaj dorekla o tej temi.

Ko sem potem te dni razmišljal kaj bom, kje se bom vključil v to kadrovanje v državnih družbah, to sicer ni moje področje ... Ampak najprej bi mogoče odgovoril gospodu Toninu, prav na kratko. Veste, tujci so pač hoteli pomagati ali pa so jih iskali, ker so nekje ... Včasih tudi se je govorilo, da so tujci boljši od naših. Ampak kaj se je potem ugotovilo? Ugotovilo se je, da ti ljudje imajo sebe rajši in jim je šlo bolj za osebni zaslužek, to se je jasno takrat videlo, kot pa da bi kaj dobrega naredili za Slovenijo.

Tukaj bi začel. V letu 2014 je bilo za upravljanje državnega premoženja prelomno obdobje, prelomno leto, saj je bil sprejet nov Zakon o slovenskem državnem holdingu, ki je omogočil preoblikovanje Slovenske odškodninske družbe v Slovenski državni holding in tako združil upravljanje državnega premoženja pod eno streho. Te naloge, ki jih ima, bom malo osvežil, naloge SDH. Sigurno dejavno spreminja in nadzira uspešnost poslovanja posameznih družb. Vizija SDH je ustvarjanje vrednosti kapitalskih naložb za lastnika. Vemo, da je lastnik država in jasno je, da tista vlada, ki je takrat, tako kot je rekel gospod Horvat prej, sigurno ji ni vseeno, kako neko podjetje, kako neko premoženje, kaj se dogaja s tem premoženjem, ki je last države. Sigurno, da nekako Vlada pri tem sodeluje, seveda pač na nek svoj način, ne tako, da bi se direktno vpletala, se vključevala v menjave in pa delovanje samih teh nadzornih služb. Glavni izzivi SDH v prihodnosti so izboljšanje trenutne donosnosti podjetij. Kar se tiče tega kadrovanja zadnjega; jaz menim, da je nova uprava SDH dobra. Bom kasneje potem še malo podkrepil. Dejstvo pa je, da lastnik ima vedno možnost, da zamenja upravo, zamenja nadzornike itn., če se ugotovi, da ne delajo dobro. Nadzorni svet SDH je v skladu z Zakonom o SDH in Zakonom o gospodarskih družbah imenoval novo upravo SDH. Seja je bila 26. oktobra 2015 ob 19. uri. To se pravi, nekatere je motilo, da je bila to nočna

seja. Vprašate se pa ne, kolikokrat imamo mi poslanci v Državnem zboru nočne seje, pa velikokrat zaman, v prazno. Tako da jaz mislim, da včasih je celo dobro, da se kaj na hitro reši, in jaz upam, da bodo te stvari tekle dobro. Svet je povsem regularno imenoval gospoda Marka Jazbeca za predsednika uprave, in dve članici uprave. Jaz sem potem, ko je bila sklicana nujna seja Odbora za finance in monetarno politiko, malo pregledal magnetogram, ker nisem član tega odbora. Ta je bila 12. 11. 2015, pa pravzaprav o tem nisem našel nič kaj takega spornega; bili so vsi prisotni, tisti, ki morajo biti, seja je potekala normalno, tako kot naše seje tukaj potekajo. In seveda, če pa ne bi bilo predsednika Državnega zbora ali pa namestnika, bi pa seja malo čudno potekala, se pa strinjam. Ampak to je bilo vse v redu. Tudi Komisija za preprečevanje korupcije pravzaprav še nič ni kaj ugotovila, da bi bilo kaj narobe, tako da jaz tukaj ...

Bi pa se malo vrnil nazaj v preteklost, na napake v preteklosti vlad, ki so bile prej. Tudi v bankah stvari niso bile včasih, še v Jugoslaviji, niso bile tako v redu. Jaz se spomnim, mislim, da je 1989 bilo, Markovičovo leto, ki je bilo takrat nekako ugodno za vse, ampak leta 1988 vem, da sem končal gradnjo hiše pa sem neki kredit najel, da sem zadeve končal. Vam povem, da potem bolj sem odplačeval ta kredit, večja je bila glavnica. Tako da sem potem pač si sposodil denar in to zadevo odplačal, da sem se tega kredita rešil. Ampak nekaj let pred mano, štiri leta približno, so pa nekateri v celoti zgradili hiše s kreditom in potem z drobižem odplačali vse dolgove. Tako da stvari so se, izgleda, v bančništvu dogajale že v preteklosti in danes tukaj ... Seveda, ta vlada si prizadeva, da bi te zadeve uredila, ne gre pa to tako na hitro, kot bi nekateri radi.

Bi pa tukaj omenil še seveda ... Vsi ste se nekako dotikali bančne luknje; jaz bi rekel, da so seveda na to bančno luknjo vplivali sporni krediti, ki pa segajo tudi v leta 2004–2008. Tokrat se je kar veliko jemalo kreditov, ki so se kasneje podaljševali, ampak mi pa vemo, da se krediti ne bi smeli podaljševati. Pravi bankirji tega ne bi delali, ampak bi morali narediti nove pogodbe, oceniti nova tveganja in zahtevati dodatna zavarovanja. Tako pa se seveda ni zgodilo in tako je prišlo do bančne luknje, to je pač ena stvar, veliko stvari je pa še nerazčiščenih.

Seveda sedaj pa smo vsi pametni, mislim tu na opozicijo, pametni ste pa seveda zato, ker ste izkušeni, iz lastnih izkušenj pravzaprav tukaj govorite. Mi teh stvar ne poznamo, saj smo pravzaprav tukaj novi. Hvala lepa.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Replika!

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Tonin, replika ... Pardon, se opravičujem, nimate več časa.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Saj za repliko je vedno čas, ali ni?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ne, replika se šteje v skupno.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dobro.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo, lep pozdrav kolegicam poslankam in poslancem!

Danes bi jaz razpravo obrnil tudi v smeri lobijev, ki so v tem primeru odigrali seveda tudi neko odločilno vlogo. Vsi govorite o nekih lobijih; jaz bi v tej zgodbi prepoznal lobije in naveze med mediji in pa med posamezniki, če se bolj nazorno izrazim, ki se jim danes tresejo hlače. Zakaj se jim tresejo hlače? Ker v bistvu v tem pregretem ozračju in po v bistvu legitimnih zahtevah za obravnavo te tematike mislim, da to tudi je, vendar pa mislim, da gre tudi tokrat za sprevrčanje pozornosti in, predvsem bi rad ponovno poudaril, za izgubo našega dragocenega časa za nepomembne zadeve.

Po številnih pozivih, naj koalicija in Vlada vendarle nekaj naredimo, da vzpostavimo korporativno upravljanje pri vodenju slabe banke in SDH, je Vlada in koalicija doživela neutemeljene kritike. Prav je, da si v tej razpravi nalijemo čistega vina in tudi razkrijemo ozadja in povezave lobijev z mediji, ki so v temu primeru delovali usklajeno z vodstvi družb in lobiji, ki so ob imenovanju vodstva slabe banke in SDH čutijo ogrožene in, kot sem prej rekel, se jim tresejo hlače. In zakaj so tako odreagirali? Zelo transparentno je namreč, da takoj, ko se je pojavil sklep o imenovanju nove uprave, je, pomislite, celo nacionalna medijska hiša dobila podatke iz banke o kreditnih mapah, ki so včasih zaupne narave in jih celo preiskovalna komisija Državnega zbora ni dobila. Kaj to pomeni? Tu je šlo za očitno sprego medijev in verjetno gospoda Medje, ker je v bistvu nekdo iz Ljubljanske banke te podatke posredoval novinarjem, ki so prišli do podatkov, ki so strogo zaupne narave.

Pobudniki današnje seje zanemarjajo dejstvo, da ima Vlada Republike Slovenije v primeru SDH zelo omejene možnosti pri kadrovanju uprave kakor tudi organov, ki ji imenuje uprava SDH. Tako da ne morem sprejeti vnaprejšnjih diskvalifikacij uprave SDH in slabe banke s strani politike in nekaterih lobističnih krogov. Kot sem prej omenil, so indici tako močni, tako da gre za usklajeno delovanje med lobiji direktorjev, ki se čutijo ogrožene in ki skušajo na tak način ohraniti svoje stolčke. Današnji pogrom proti določenim članom uprave

slabe banke in SDH me spominja na lustracijo. Še huje, vnaprej se obsojajo ljudje zato, ker imajo prijatelje, mogoče neke bivše sodelavce, in zato, ker so pred leti ravnali v skladu s stroko in doktrino, ki je takrat pač veljala. Dejanja gospoda Jazbeca kakor tudi gospoda Simonetija je treba presojeti v luči razmer, ko sta opravljala odgovorne funkcije v banki. V primeru, da bi se ugotovilo, da pa sta pri svojem delu kršila zakonodajo ali takrat veljavne norme, bom prvi, ki bom zahteval, da se prek nadzornega sveta v skladu s korporativnim upravljanjem seveda sprožijo ustrezni postopki. Še bolj pa me moti, da predlagatelj zanemarja dejstvo glede imenovanja uprave SDH, ki ima svoj temelj v Zakonu v SDH-1 in Statutu SDH, ki v prehodnih in končnih določbah določa, da uprava Soda in gospod Pirc in Matej Runjak po sprejemu statuta nadaljuje svoj mandat kot uprava do imenovanja nove uprave. V čem je v tem primeru narobe ravnal nadzorni svet?

Veliko več pa bi morali posvetiti pozornosti v tej razpravi vsebini delovanja SDH v preteklosti. Trditi si upam, da je bilo korporativno upravljanje v družbah z naložbo države v zadnjih letih zelo slabo. Šele vlada Mira Cerarja je z uveljavitvijo Zakona SDH-1, s sprejemom strategije upravljanja kapitalskih naložb ustvarila pogoje, da se uredi upravljanje SDH kakor tudi družb, ki so neposredno ali posredno v državni lasti. Ponovljen postopek imenovanja nadzornega sveta SDH je potekal brez zapletov, z veliko diskusij. Zato bi morali pustiti, da ta nadzorni svet opravlja svoje delo, dokaže strokovnost in tudi neodvisnost. Namesto tega smo nadzornike napadli že takoj v prvem koraku ob imenovanju uprave SDH, in to ne zaradi postopkov in dela, temveč zaradi imen. Odkrito povem, da bi bilo zelo lepo v tej državi, če bi bil največji problem te države gospod Matej Narat, kot to skušajo prikazati predlagatelji. Veliko večji problem je korporativno upravljanje družb in kapitalskih naložb države. V teh družbah se srečujemo s sprego nadzornih svetov in poslovođstev. Žal danes kaže, da so si sedaj poslovodstva sama sebi zbirala nadzorne svete družb in ustvarjajo se lobistične sprege in hobotnice, ki se prepletajo v vse naše pore naše družbe. Pri tem se je dosedanja uprava celo hvalila z visokim nivojem korporativnega upravljanja. To uspešno korporativno upravljanje je pa dokazovalo s sprejetimi akti, poročili, ne pa z vsebino, rezultati poslovođenja družb s kapitalsko naložbo države. Najhuje je to, da se danes poslovodstva v državni lasti vse bolj ukvarjajo z lobiranjem, komuniciranjem z mediji ter z izvedbo anket o svoji prepoznavnosti z namenom ohranjanja svojih pozicij, kot pa s poslovanjem. In ravno tem poslovodstvom ni po volji zamenjava organov SDH. Gre namreč za ljudi, ki jih ne poznajo in lahko ogrozijo njihove pozicije. Zaradi vsega tega sem mnenja, da ni treba sprejemati sklepov, s katerimi bi v teh turbulentnih časih dodajali Vladi nove naloge. Svoje naloge naj

opravljajo institucije, ki so za to zadolžene: od KPK, policije in pa organov pravosodja. Torej ponovno poudarjam, da je današnja razprava in sklic seje nepotreben. Pustimo ekipi pod vodstvom gospoda Jazbeca čas, da opravi svoje delo, in mislim, da je ekipa prava, da lahko zaupamo, da v bistvu ustvari pogoje korporativnega upravljanja v vseh družbah v državni lasti na način, kot se to spodobi po nekih normalnih zakonih korporativnega upravljanja. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Jernej Vrtovec, izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Ja, zadnjima dvema govorcema da samo na kratko odgovorim oziroma nekako si želim, da se v okviru te razprave skušamo poslušati, kaj predlagatelji govorimo in tako približno, da bi nekako sodelovali s koalicijo v smislu poslušanja. Kajti mi tudi v tem sklicu seje, nikjer nismo mi opredeljevali, da je sama zamenjava bila nezakonita, gospod Ranc.

In še enkrat poudarim: jaz ljudem, ki so v zadnjih 15 letih domnevno soodgovorni za bančno luknjo, ne morem zaupati; to je enako, kot da bi zaupali lisici, da bo čuvala vaše kokoši, pa veste, da je že pretekla leta kokoši odnašala iz kokošnjaka. To je enak način.

Povejte mi še enkrat, spoštovana koalicija, pa ne pet, samo tri, tri razloge, ki odlikujejo novo upravo SDH, kot poslovno odličnost. Ali so ti ljudje usposobljeni? In ni treba meni zaupati, si pa oglejte, prej je bil novinar POP TV, gospod Milenković, pogledajte poročila, pa boste videli, kako poslujejo Hoteli Bernardin, kako poslujejo v zadnjih treh letih, odkar je bil novi predsednik uprave SDH tam direktor.

Jaz si želim, da se poslušamo. Mi nismo želeli nekako govoriti o tem, da je bilo s samim imenovanjem nekaj nezakonito narejenega. Problem je, koga se kadruje. Zaradi tega jaz tudi v te ljudi nimam nikakršnega zaupanja.

Govorili ste tudi o boljšem korporativnem upravljanju. Tega si vsi želimo, primarna naloga SDH je prav to in nadaljevati proces privatizacije, tudi vključujoč Telekom, ki je izgubil vrednost, spomnite se, tudi zaradi nabiranja političnih točk vaše stranke v predvolilni kampanji v poletnih mesecih – za okrog 50 milijonov evrov, so ocenili nekateri finančni krogi. Glede tujcev, kar je bilo tudi omenjeno, in DUTB. Ne želim se vračati v to razpravo nezaupanja do tujcev, ki jih gojimo v tej državi. Ampak glejte, omrežja in lobiji v tej državi so prisotni in verjamem, SMC, vsi, ki tukaj sedite, s temi ljudmi nimate popolnoma nič. Popolnoma nič nimate s temi ljudmi. Ne, jaz si upam trditi, da vsi, ki ste tukaj, res nimate nič s temi ljudmi. Ste pa izrabljeni in sploh ne veste za to. Ampak ti ljudje se financirajo in sledijo denarnemu toku naprej že vseh 25 let samostojne države. In

enkrat bo treba temu narediti konec. In priložnost za to je seveda, da speljemo do konca proces privatizacije, in zaradi tega so bili tujci, Švedi v DUTB zelo dobra stvar, kajti tem omrežjem in lobijem, slovenski tradicionalni domačijski politiki upravljanja s kapitalskimi naložbami niso nasledli. Niso nasledli. Če pa mislite drugače, pa prosim, če začnemo govoriti s primeri. V Novi Sloveniji smo izpostavili tri primere in takrat smo imeli tudi sejo. Če boste na DUTB še naprej zaupali tem ljudem, ki jim je slovenska politika, takšna in drugačna, zaupala zadnjih 25 let, potem si ne obetajte boljših časov slovenskega gospodarstva. In jaz si samo želim, da vi, SMC, kot največja vladna stranka, sledite predvsem dobremu korporativnemu upravljanju, ampak ne s temi ljudmi, ki z državnim premoženjem upravljajo že zadnjih 25 let, ampak z novimi.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec, pripravi naj se gospod Janko Veber.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica, za dano besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegi, kolegice, lep pozdrav! Politično kadrovaje, to poslušamo tam že od leta 1990 in je v bistvu neka, vsaj tiha, če že ne javna želja vsake vlade, da bi politično kadrovala. Jaz upam, da v naslednjih letih bomo prišli do konca tega političnega kadrovanja, za to pa je lahko samo ena pot: dokončna, stoprocentna privatizacija. Ampak očitno pod to vlado poteka ravno drug proces – branjenje nacionalnega interesa z vsemi štirimi.

Pa ni tako sporno niti politično kadrovanje, če se vprašamo: koga, kam in pa na kakšen način. Jaz se spomnim tistega mandata 2004–2008, kjer mnogi pozabljajo, da smo tudi skupaj s takratno pozicijo sprejeli, mislim, da je bilo imenovano partnerstvo za razvoj, in smo se tudi mi kot vladajoča koalicija obvezali, da poleg zakonskih predlogov v tem državnem zboru bomo tudi pri določenih kadrovskih zadevah sodelovali z opozicijo. In sam kot strokovni sodelavec v tistem času se spomnim različnih sestankov naših poslancev takratne koalicije s predstavniki opozicije in moram reči, da se mi je zdel tisti mandat ena dobra prisposoba in pot, kako naprej, ampak potem so prišle volitve 2008 in tisto zaupanje kar naenkrat je postalo neka pasé zgodba.

Sam se spomnim, kako pa je vsaj v medijih v tistih časih prihajalo, kako SDS – seveda tudi v sodelovanju z Novo Slovenijo in Ljudsko stranko in Desusom, predvsem pa SDS –, izvaja kadrovski cunami. Mediji so bili čisto navdušeni po vsaki seji Vlade, ko je bila točka kadrovske in administrativne zadeve in je bilo konec mandata nekega zavoda državnega, neke državne ustanove, institucije, in se je zamenjalo kakšnega. In drug dan medijski članki: kadrovski cunami, SDS zopet kadruje, oni kadrujejo,

skratka, ni da ni in ta zgodba se je vlekla celotni mandat.

Kaj pa se dogaja v tem mandatu? Nič. Mediji tiho. Magnetogrami sej Vlade izginjajo oziroma se je Vlada odločila, da jih ne bo več hranila. In to pod to vlado, ki je prišla na oblast, predvsem vladajoča stranka, s paradigmo transparentnosti. Ta transparentnost se kaže tako, da se magnetogrami sej ukinjajo. Zanimiva transparentnost, ki mene osebno bolj spominja na neke čase Severne Koreje, Belorusije in koga podobnega, Venezuele, kot pa neke demokratične države v osrčju Evrope, kot si še vedno lahko rečemo.

In kaj se dogaja v ozadju? Na področju bank, finančnih organizacij, gospodarstva, pa tudi pravosodja se dogajajo menjave istih ljudi, večinoma še tam iz leta 1990 oziroma iz prejšnjega sistema, kot je bilo prej rečeno, prihajajo na plano tudi njihovi podmladki, ki so lepo v ozadju, v ospredju pa lepa, etična in moralna drža predsednika Vlade, gospoda Mira Cerarja s svojimi pomočniki, ki, če je treba, bi želeli spremeniti ustavo, spreminjajo zakone, mimo Državnega zbora spreminjajo različne uredbe, pravilnike, samo zato, da se ti stebri v gospodarstvu in bančništvu in finančnem sektorju, ki so to vlado pripeljali in tudi finančno "pumpali" iz ozadja, še vedno držijo pri življenju.

Pa da ne boste rekli, da govorim kar nekaj na pamet; dobro leto je, leto pa pol bo, kmalu odkar smo imeli državnozborske volitve in dovolite, da vsaj poslance SMC spomnim, kako so pogumno stali za svojim predsednikom, takratnim predsednikom stranke, sedaj pa predsednikom Vlade. 9. julij 2014, Miro Cerar: "Zdaj ste lahko že spoznali, da za nami ni nobenih kapitalskih, interesnih, botrskih ali kakršnikoli ozadij." 20. november 2015, popolnoma drugačna zgodba. Saj veste, tista paradigma: eno so besede, drugo dejanja, in tukaj se izkazujejo.

Še več! Gospod dr. Cerar je izpostavil, da političnega prostora ne more zasesti le ena stranka in se bo po volitvah treba povezovati. In SMC se je povezal s tistimi trdimi jedri v gospodarstvu in bančništvu, katerega ujetniki smo državljani in državljanke že teh 25 let, imajo pa zgodbe še iz prejšnjega sistema.

Nadalje, 21. junij 2013, izjava prek STA, predstavitev programa SMC. Njihove temeljne vrednote so: pravna država, odgovornost vsakega v družbi, človekovo dostojanstvo, inovativnost in trajnostni razvoj. Napovedujejo, da prinašajo spremembe – na slabše, so pozabili povedati, seveda. Kljub temu morajo na volitve odločneje je nadaljeval gospod Cerar. Čeprav so sklenili, da gredo na volitve samostojno, tako kot so nastali, brez botrov iz ozadja in lobijev – posebej omenjeno, brez botrov iz ozadja in lobijev –, ne izključujejo nikogar. Po volitvah so odprti za sodelovanje z vsakim. In dogaja se ravno nasprotno. Opozicije, po domače povedano, ne šmirglate "dva posto", podpirate pa botre iz ozadja in lobije. Eno

besede, drugo dejanja. V izjavi za javnost po konvenciji je Cerar poudaril, da bodo v politiko pripeljali nove, neobremenjene ljudi, mi pa poslušamo: Isajlovič, Zemljarič, ta mlajša generacija, če pogledamo življenjepise državnega sekretarja in ministra – neobremenjenih ljudi. Jaz sem danes dobil par esemesov, da naj vprašam tudi gospoda Dragonjo, pa se bom vzdržal, kako kaj zgodba z Lekom, krška celuloza in tako naprej. Neobremenjeni ljudje, ljudje z veliko strokovnega znanja in zavestjo. In državni sekretar je rekel: "Gospod Jazbec je prišel na svojo funkcijo zaradi svoje strokovnosti, integritete, poslovnih rezultatov in usposobljenosti." Pa ga zdaj že nekaj časa sprašujemo, da nas zanima, kje je ta strokovnost, razen v NLB, kje je ta integriteta, ki se mu dokazuje v nasprotni smeri, kakšni so bili poslovni rezultati gospoda Jazbeca v NLB, in na podlagi teh rezultatov, kakšna je njegova usposobljenost. Pa odgovora ni.

Potem, volilni program so na njihovi spletni strani objavili v petek; ena temeljnih prioritet je preboj gospodarstva. Zanimiva zadeva. Potem rečejo, da so za privatizacijo, a mora ta biti nadzorovana in ne sme zajeti povsem vseh podjetij v državni lasti. Državna privatizacija oziroma nadzorovana, in točno to se dogaja. No, vsaj enkrat je gospod Cerar držal besede.

In za zaključek z izjavami gospoda Cerarja pred volitvami, 3. 7. 2014; STA, Program SMC o integriteti nosilcev javnih funkcij. "Nosilec javne funkcije bi moral odstopiti takoj, ko pride do znatnega kompromitiranja njegove osebne integritete oziroma ko prekrši osnovne etične standarde. Standard za odstop nosilcev javne funkcije mora torej biti strožji kot kršitev zakona in ustave. Zavzemamo se tudi za uvedbo instituta razrešitve funkcionarjev oziroma tako imenovani recall." In kaj naredite? Enega predsednika opozicijske stranke pošljete v zapor, prekršite ustavo, požvižgate se na etiko in moralo, nove standarde, in se greste še naprej politiko zveze, poznanstev in pa starih obrazov. In to utemeljujete na naslednji način, če je karkoli narobe, so prejšnji krivi, če je karkoli narobe, je kakšna skupščina kriva, nadzorni svet, uprava, le mi smo čisti. In kot je rekel prej kolega Vrtovec, jaz resnično verjamem in upam, da poslanci SMC so še vedno zavezani etiki in morali, novim standardom, čeprav po njihovih glasovanjih v Državnem zboru malo zgubljam upanje v to njihovo etiko in moralo, ampak ozadja, ki vas vodijo do naslednjih volitev, so še vedno ista.

Jaz upam, da si koalicijski poslanci, tako SMC kot pa tudi SD in pa Desusa, vaj vsakih pol leta preberete tole vašo koalicijsko pogodbo, kaj vse ste zapisali, da se morda spomnite, kako daleč vsaksebi so si vaše besede in pa vaša dejanja. Zapisali ste "Treba bo zagotoviti učinkovitejše in bolj transparentno upravljanje s premoženjem, prenesenim na

slabo banko, v korist državnega proračuna in državljanov." Ko pa beremo vaše zakone – popolnoma druga zgodba. Še več, napišete: "Koalijske partnerice bomo povrnila zaupanje v nosilce nadzornih funkcij in izvajalce javnih pooblastil v finančnem sektorju." Zada pa isti ljudje, ki imajo takšne ali drugačne, zelo dolge in zelo slabe izkušnje na področju korporativnega upravljanja. Ena izmed točk: Preiskave bančne luknje in opredelitev odgovornosti. Pa vam preberem, morda vam bo prišlo kdaj pa kdaj pred koncem predčasnega mandata zagotovo prav, ko se boste izgovarjali, da ste delali v skladu s koalijsko pogodbo, pritiskate pa popolnoma drugačne tipke. Zapisano imate: "Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije, institut pravne države je treba opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost članov uprav ter nadzornih svetov dokapitaliziranih bank." Poglejte, kaj se dogaja s preiskovalko kolega Logarja. Sodišče pomaga, da ja ne bi dobil kakšnih podatkov, da se ja ne bi kaj razkrilo. Kdo so najbolj zvesti oportunisti tega delovanja? Poslanci SMC, ki na preiskovalki zavračate takšne predloge sklepov in tiho pokažete, da nimate o svoji koalijski pogodbi dobrega mnenja. Imate celo točko: Izboljšanje učinkovitosti in transparentnosti upravljanja z državnim premoženjem: "Upravljanje je treba izboljšati skozi učinkovito delovanje in upravljanje Slovenskega državnega holdinga in slabe banke." Jaz sem že nekajkrat rekel v tem državnem zboru, da ključno, zakaj je padla druga tako imenovana Janševa vlada, je, ko smo začeli govoriti o privatizaciji in pa o slabi banki. Takoj se je našlo ozadje, o katerem je tudi prej kolega Tonin govoril, ki je reklo, "ne, privatizacije in finančnega sektorja pa ne damo". In so se zgodili posamezniki, tudi v Vladi in v Državnem zboru, ki so komaj čakali svojih pet minut slave, da so lahko tisti vladi nastavili kajlo in potem dobili svojo vlado, sedaj pa jih ni nikjer več v slovenskem sistemu. Ampak vi imate učinkovito delovanje in upravljanje Slovenskega državnega holdinga in slabe banke po načelu "če so naši". Če so pa tujci, politična lustracija zaradi "kao" nekih nepravilnosti zaradi visokih plač. Jaz upam, da ... Tisti vsaj, ki ste s strani SMC kdaj delali v gospodarstvu, vprašajte vaše prijatelje, ki delujejo v gospodarstvu, kakšne pa so plače visoko izobraženih menedžerjev, pa ne samo v Sloveniji, ampak v tujini. Če mislite, da boste dobili kakšnega menedžerja v državno ali pa zasebno podjetje, predvsem pa državno podjetje v Sloveniji, da bo delal, ne vem, za 2, 3 tisoč evrov bruto, potem upam, da se malo zbudite, prislanjate iz Bolivije, Venezuele in ostalih držav in pridete nazaj v evropski pravni red in v sistem evropskega korporativnega upravljanja.

Dovolite, podpredsednica še nekaj stavkov izven tega SDH in DUTB zgodbe. Da koalicija nadaljuje s svojim kadrovskim

cunamijem, kažejo zgodbe tudi izven tega gospodarskega, finančnega, bančnega sektorja. Gospod Baričič – tipičen primer, kako se kadruje naše, prave. Tudi za njega podobno približno pravi ministrica za zdravstvo: strokoven, integriteta, poslovni rezultati, usposobljen. Jaz upam, da se ga boste vsaj na pritisk medijev, če že ne opozicije, kmalu vsi odrekli. Primer: ta teden na seji Državnega zbora smo morali med štirimi kandidati za Evropsko sodišče človekovih pravic imenovati usposobljene kadre. In kako ste usposobljene kadrovali? Nekdo, ki je doktor doktor, ni dober. Vsi ostali so pa dobri izključno zaradi enega momenta, ki se mu reče politični moment, ker je naš. In spoštovani, zato neke govorance, ki smo jih slišali predvsem v uvodih s strani SMC, kako so za transparentnost, kako so za etiko in moralo in naj podjetja delajo, mi pa jim malo glejmo pod prste in tako naprej, so v bistvu en slab vic. In kot sem že rekel, nadaljuje se vaša politika iz dneva v dan, ko predvolilne obljube o etiki, morali in novih standardih nadomeščate s politiko zvez, poznanstev in starih obrazov in resnično upam, da se bo nekoč našel nekdo, ki bo imel poleg opozicije pogum, da bo cesarju, se opravičujem, Cerarju nastavil veliko ogledalo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Ko se pogovarjamo o problematiki kadrovanja v Slovenski državni holding in v Družbo za upravljanje terjatev bank, je treba povedati, da upravljata s premoženjem, ki je po oceni predlagateljev v gradivu, ki so ga predložili, vredno 16 milijard evrov. In pri tem je vendarle treba opozoriti, da to premoženje ni premoženje političnih strank, ampak je premoženje ljudstva. In če pogledamo 3. člen Ustave, zelo jasno govori, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo in to oblast izvršuje neposredno z volitvami in poslanke in poslanci smo tisti, ki smo s strani ljudstva izvoljeni, da izvršujemo to oblast in mi tudi potem volimo predsednika Vlade in imenujemo ministre za to, da izvršujejo to voljo ljudstva. In ko pogledamo, kako to izvršujemo ... Jaz mislim, da je treba zelo jasno povedati, da vsaka izjava, ki gre v smer, da se Vlada ne sme vmešavati v upravljanje s premoženjem ljudstva, je tako v nasprotju z ustavo ali če hočete, v nasprotju z zakonodajo. Napaka, ki jo delamo, je pravzaprav ta, da se vendarle omogoča političnim strankam, da imajo prevelik vpliv na upravljanje tega premoženja. Namreč, po ustavi in po zakonu politične stranke ne smejo sodelovati v podjetjih pri upravljanju ali pa vplivati na njihov položaj, in to je dejansko v nasprotju z ustavo ali pa zakonodajo. In kje nastopi ta trenutek, ko se politika začne vmešavati? V trenutku imenovanja

predstavnikov v nadzorni svet, ki so tisti, ki potem seveda spremljajo poslovanje teh podjetij in ki seveda posledično potem tudi peljejo postopke za to, da se izvoli predsednik uprave ali pa direktor podjetja. Ampak v Sloveniji smo šli še celo tako daleč, da leta in leta, pa mislim, da še danes, nimamo glasovalnih pravic nadzornikov države v podjetjih, kjer ima država svoj lastniški delež. In to se je zgodilo na način, da je pravzaprav državna agencija, ki spremlja prevzeme v podjetjih, zaradi banalne napake odvzela državi glasovalne pravice v najeminentnejših podjetjih v Sloveniji. In teh glasovalnih pravic država nima že leta in leta. Mi smo sicer pred mesecem ali dvema sprejeli nov Zakon o prevzemih, ki omogoča, da se odpravi ta anomalija in da vsaj predstavniki, ki se jih imenuje v nadzorni svet s strani države, lahko glasujejo. Ampak mi smo leta in leta imeli predstavnike v nadzornih svetih, ki so prejeli dobre nagrade, niso smeli glasovati v interesu ljudstva, torej zakaj smo jih plačevali? To je resen problem, ki ga dejansko nismo uspeli razrešiti in verjetno, da tudi ... Če sedaj postavimo vprašanje, ne glede na to, da je bil Zakon o prevzemih sprejet tam nekje mesec, dva nazaj, ali smo že sprožili postopke in zahtevali od agencije, da vrne glasovalne pravice državi; to bi bilo zelo zanimivo, ker to je prvo, kar moramo narediti. Drugo kar je, je pa seveda dejstvo, da nimamo izčiščenega postopka, kako priti do ljudi, ki bodo ustrezno usposobljeni za to, da lahko sodelujejo pri upravljanju podjetij, bodisi v nadzornih svetih bodisi kot ali predsedniki uprav ali direktorji podjetja ali pa drugih državnih institucij, na katere imamo vpliv. Ta postopek ni izčiščen. Danes poteka postopek praviloma tako, da se politične stranke, ki v nekem trenutku vladajo, dogovorijo oziroma vrh političnih strank dogovori, kdo bo predstavnik v posameznem nadzornem svetu. In tukaj je tisti trenutek, ko se politika vmešava v poslovanje podjetij in to je ta napaka, ki jo dela politika v Sloveniji že vse od osamosvojitve. In tukaj tudi politika izgublja zaupanje pri ljudeh, in ne samo, da izgublja politika zaupanje, dejansko tudi ljudje izgubljajo premoženje s katerim moramo upravljati v njihovem imenu, ker smo bili za to tudi izvoljeni. In ta postopek je dejansko tisti ključen, ki ga je treba izčistiti in pripeljati na način, da se ta politični način kadrovanja umakne na stran. In zato predlagam Vladi, da čim prej pristopimo k ustanovitvi agencije, ki bo usposabljala kadre za vodenje podjetij in drugih državnih ustanov. To usposabljanje je ključno, da sploh lahko nekoga kadruješ potem za posamezno funkcijo. Nekdo, ki ni šel skozi to usposabljanje, ne more kandidirati za to, da prevzame mesto člana v nadzornem svetu ali pa predsednika uprave katere koli družbe.

In enako usposabljanje bi moralo veljati tudi za nas, za poslanke in poslance; preden se odločiš za to, da kandidiraš v Državni zbor, je prav, da greš tudi skozi postopek te agencije, ki

te usposobi, kako boš upravljal z državo, kako boš upravljal tudi s tem premoženjem, ki ti ga ljudstvo zaupa v trenutku izvolitve. Takrat bomo lahko govorili o odgovorni politiki, takrat bomo lahko govorili o tem, da ljudje vedo, koga so izvolili, ali je za to usposobljen ali ni usposobljen. To je en proces, ki ga bo dejansko treba izpeljati, če se bomo želeli izogniti takšnim dejstvom, s katerimi se srečujemo v temu obdobju pri upravljanju premoženja.

In pred kratkim je bila prodana Nova kreditna banka Maribor špekulativnemu kapitalu – Apollo je tisti, ki dejansko je predstavnik špekulativnega kapitala, ampak ta celo ustanovi d. o. o., torej družbo z omejeno odgovornostjo, ki gre v nakup Nove kreditne banke Maribor. Seveda niti ni bil nakup, bolj je bilo, bi rekel, darilo kot pa nakup. In res sem zadovoljen z informacijo, s katero razpolagam in upam, da bo do konca tudi tako izpeljana, da Evropska centralna banka ne bo dala soglasja temu špekulativnemu kapitalu, da kupi sistemsko banko. Namreč, kljub vsemu zakonodaja na področju bančništva prepoveduje, da špekulativni kapital kupi sistemsko banko na takšen način, kot se je to zgodilo v Sloveniji. In res, če bo kaj s strani Evropske centralne banke udeleženo po teh informacijah, kot jih imam, da ne bo soglasja, bomo lahko rekli, da nas je celo Evropska centralna banka obvarovala pred temi zlorabami, ki so se zgodile v temu primeru.

Ampak to je primer, ki se je že izpeljal, pa upam, da seveda ne bo dobil soglasja. Poglejte, ta hip se srečujemo s podobnim primerom, ponovno Telekom. To družbo smo s težavami, bom rekel, iztrgali iz tujega postopka razprodaje, in kaj se trenutno dogaja? Ko smo to preprečili, kar naenkrat novica, zdaj pa slovenski Telekom kupuje Telekom Srbije. Ko dobiš to informacijo si začuden, kako neko podjetje, ki smo ga še pred kratkim okarakterizirali kot neperspektivno, ki, če ga ne bomo prodali, bo pravzaprav izgubljalo na svojem premoženju, ne bo opravljal svoje funkcije, se pojavi informacija – kupuje srbski Telekom, ki je ocenjen oziroma srbska vlada pričakuje, da bo dobila zanj neke 1,5 milijarde. Res moraš kar se vprašati, za kaj gre ponovno, in kaj izveš v zadnjem obdobju? Da pravzaprav gre zopet za obvoz, kako priti do slovenskega Telekoma na način, da se izpelje nakup srbskega Telekoma v sodelovanju s Telekomom Slovenije, in zopet s sodelovanjem špekulativnega kapitala, ki ga predstavlja Apollo. In ta špekulativni kapital Apollo in slovenski Telekom ustanovita zopet d. o. o., s katerim gresta v nakup srbskega Telekoma. In kako bo to izgledalo v nadaljevanju? Apollo bo dal nekaj denarja, delnice, ki jih ima slovenski Telekom, bodo vložek Republike Slovenije, Apollo se bo zadolžil za tisti denar, ki ga bo dal v ta sistem, in vse skupaj se bo odplačevalo potem z dividendami, ki jih naj bi ta Telekom seveda potem ustvarjal. In koliko od tega bomo dobili mi kot ljudstvo, če se bo to poplačevalo z dividendami? Ne bo dividend v proračun, ne bo

tudi tistega prodajnega deleža, o katerem se je govorilo, če se Telekom proda, da bo prišel v proračun, ga ne bo. Pa zaenkrat še nisem zasledil, da bi finančni minister zastrigel in naredil kraval tukaj v Sloveniji, da se nekaj dogaja, kar bo oškodovalo slovensko premoženje oziroma premoženje ljudstva. In zato danes zelo resno opozarjam na ta postopek, ki dejansko kaže tudi sliko tega, kako so se vse te stvari v Sloveniji dogajale na zelo netransparenten način, in tudi tukaj je pravzaprav nek tajkunski princip prevzemanja tega premoženja. In nenazadnje bi si celo upal reči, tudi v zaščito vsem tistim, ki so bili v Sloveniji že okarakterizirani kot tajkuni, da so pravzaprav nasledli nekaterim pogojem, ki so jim bili dani za to, da so pristopili v določene odkupe, brez zavarovanj dobili kredite, brez zavarovanj, pozneje pa seveda so prihajale obveznosti in s tem tudi vse te nasedle zgodbe, s katerimi se srečujemo v Sloveniji. Te stvari moramo izčistiti, pa bomo imeli mir. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa. Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Tilen Božič.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za dano besedo. Cenjeni državni sekretar, kolegice in kolegi!

Danes, ko govorimo o velikih milijardah državnega premoženja, in ko je v dvorani toliko nejevolje, pa zaskrbljenosti, da sploh ta izredna seja je, pa zakaj je tako dolga, pa če še bomo seveda opozicijski poslanci dolgo vztrajali, če še imamo veliko za povedati, pa ker je petek ... Spoštovane kolegice in kolegi, dokler nam bodo takšne seje v Državnem zboru nesmiselne, tako dolgo bo v državi takšno stanje, kot je.

Pa lahko si vi mislite, kar hočete, o opoziciji ali o meni, zdaj ko govorim; to je čisto stvar vsakega posameznika. Glejte, nismo več tako mladi in jaz, ko sem poslušal res cenim mojega soseda na desni, gospoda Ranca, pa gospoda Ivana Škodnika, jaz sem ju podrobno danes poslušal. Gospoda zrela, v življenju dala veliko stvari skozi, in če bi jim to dal za prebrati, kar sta danes prebrala onadva, pred enim letom, jaz mislim, da ni denarja, da bi to brala. Res me to skrbi.

Spoštovane kolegice in kolegi, kolega poslanec Battelli, če se kdo spomni, če je kdo včeraj pozorno poslušal, je govoril o enih imenih v Republiki Sloveniji in tudi povedal, česa se ti gospodje ne bi smeli več dotikati. In s tem se z njim popolnoma strinjam. Jaz vem, da je gospodu državnemu sekretarju več kot naporen ta teden. Poslušaj, poslušaj, poslušaj, seveda zvečer odide domov slabe volje, ker je poslušal opozicijo. Danes govorimo, še enkrat ponavljam, o veliki količini denarja, ki plahni, kot voda, ko jo kuhamo. In seveda, ko se vsem tako domov mudi, če bi na vaših bančnih izpiskih videli, da je banka mogoče pet evrov več odtrgala, da se ne ve, kam je to šlo, jaz mislim, da nikogar ni v tem

Državnem zboru, ki v ponedeljek zjutraj, ko se banka odpre, ne bi poklical na banko.

Ko pa govorimo o državnem premoženju, ko govorimo, kako kadrujemo, kako ponavljamo venomer iste napake – seveda to je zavestno, to ni nezavestno –, je pa žalostna zgodba. To je moje osebno prepričanje. Želim omeniti samo en primer, ker je bilo danes velikokrat povedano, da naj zaupamo tej ekipi, da naj zaupamo temu nadzornemu svetu in seveda, da naj zaupamo tem ljudem, ki so se zopet na te položaje splazili z enim preprostim namenom, da bo to državno premoženje, ki ni niti njihovo niti naše, ampak je od vseh državljanov in državljanov, po raznoraznih kanalih otekalo iz teh ustanov. Zame je to kot državljana nesprejemljivo in seveda pogubno. Moje prepričanje, če bi lahko sklenil to današnjo sejo, je, da je iz Republike Slovenije odšla ekonomska logika, neka moralna logika, in da nas je zapustila kmečka pamet. Seveda, mi se danes izgovarjamo na preteklost, na ljudi, ki delajo v sedanjosti, da so za to oni odgovorni, lahko nas je pa strah prihodnosti, in kakšna bo prihodnost v Republiki Sloveniji, je odvisno od nas, ki sedimo v Državnem zboru. Ves teden smo se borili opozicijski poslanci, da bi mogoče vsaj en amandma v dobrobit državljanov bil uslišan v letu 2016 ali 2017, pa to ni bilo mogoče. Danes pa, ko govorimo o odgovornosti, o denarju, ki je od vseh, o denarju, ki narekuje razvoj Republike Slovenije, ki narekuje standard državljanov in državljanov v naši državi in seveda, ki narekuje našo prihodnost, se pa do tega obnašamo neodgovorno.

Skratka, želim, in sam bi res želel, ali od ministra ali od vas, kolegice in kolegi v koaliciji, da preprečimo vsi skupaj ta nespodobna kadrovanja, predvsem kadrovanja, ki gredo v škodo Republike Slovenije. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravi naj se dr. Bojan Dobovšek.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Kolega Podkrajšek mi je dal zelo dobro iztočnico s 5 evri. Naj ob tem omenim še, da vsaj v SMC si pišemo govore sami, lahko vidite tukaj, tudi tam pri kolegu, ki ste ga prej omenili. Razen, če sklepate po sebi; jaz mislim, da v tem primeru to ne bi bilo primerno tako sklepati.

Ena zadeva, ki bi jo vseeno veljalo omeniti. Da se malo ne morem znebiti občutka, da bi nekaj, kar je bila delno tudi vaša odgovornost, radi na nek način naprtili nam.

Zakaj sem rekel 5 evrov? Bom začel z grafi, ki so mi, saj veste, malo pri srcu. Tu imam posojila nebančnemu sektorju od 2003 do 2014 – rast krat 3, se pravi, govorimo, kaj pa vem, tam od 12 na 35 milijard v štirih letih, v štirih in pol. Rezervacij, slabitev, zanemarljivo. Od tu naprej se krivulja zravna, se pravi v 2009, tu se začne ugotavljati kaj se je sploh zgodilo, kaj se je sploh

delalo. In od tu naprej sanacija, stabilizacija, slabitve, rezervacije. Gremo naprej. To je krat 3. Obveznosti slovenskih bank do bank v tujini, tukaj piše krat 4; 4 milijarde v 2004, 16 milijard v 2008. Jaz ne vem, kdo je sposoben prenesti takšno rast; takšno gospodarstvo, kot je Slovenija sigurno ne, vsaj ne brez takih ran, kot so potem prišle. Potem – to so podatki Banke Slovenije, da ne bo kdo rekel, da ni vira – sledi sanacija, rezervacija slabitve, se pravi upad, takoj 2009 lahko že vidimo, kako začne se to reševati, se znižuje izpostavljenost zoper tujino, se začnejo zadeve reševati.

Gremo naprej. Krat osem od 2007 do 2012 narasel obseg slabih posojil. To se pravi, ko se je začelo ugotavljati, kaj se je sploh zgodilo, se je potem šlo naprej in reklo, aha, ta posojila, ko se je začelo to raziskovati in razglabljanje, pa očitno niso bila tako dobra, kot so, očitno slaba posojila niso zgolj 1,8 % po teh podatkih v letu 2007, ampak jih je očitno nekaj več – v 2012 15 in toliko %. Kar se tiče kadrovanja, pri tem smo imeli nekaj v Državnem zboru, se pravi, kar se tiče potrjevanja članov za nadzorni svet SDH; del je imela pri tem Vlada, del je imela potem Vlada tudi pri DUTB. Edino lahko rečem, da upam, da smo v DZ in tudi na Vladi imeli tokrat malo bolj srečno roko, da ne bodo rezultati takšni, kot so bili v preteklosti, da se ne bo zgodila Nova KBM, da se ne bo zgodila Nova Ljubljanska banka in, kar je bolečina za nas Primorci – kolega Ferluga se bo verjetno strinjal s tem –, Intereuropa, Istrabenz, Luka Koper. Ker so bili odlični direktorji, če boste šli gledati po rezultatih, ker iz odlične firme lahko naredi slabo vsak. Iz slabe narediti dobro je pa malo težje, zaradi tega tudi primerjave s poslovnimi rezultati tega ne dejansko odražajo. Tu je potrebna analiza, da se bolj ugotovi, kdo je bil dejansko dober, kdo ni bil.

Kar bi tukaj rekel, je edino zadnja stvar še to. Mislim, da smo, kar se tiče korporativnega upravljanja, teh imenovanj in vsega skupaj, naredili nek korak naprej. Par svetlobnih let, po mojem mnenju. Zdaj bo pa čas pokazal, ali so bile te odločitve pravilne. In tisti, ki so jih sprejemali glede na to, da pri teh imenovanjih je odgovornost bila jasna ... Ve se, kdo je predlagal nadzorni svet, kdo je imenoval upravo, jasno je popolnoma, kdo je upravljal menjave – tukaj je popolnoma jasna tudi odgovornost. Za napačne odločitve se tudi jasno ve, kdo bo odgovarjal, ne kot preteklosti, ko se je reklo, morda je politika, morda so mreže, morda so lobiji. Tukaj so odgovorni tisti, ki so te izmenjave izpeljali ali pa imenovanja. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Predlagatelj najprej, gospod Jernej Vrtovec. Ali replika, gospod Bojan Podkrajšek, replika? Potem bi repliko najprej, potem pa.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala.
Gospod Božič, izvolite.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Samo trenutek, če se še lahko enkrat prijavite. Tako. Hvala.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Jaz nisem zahajal zdaj čisto v detajle, tako kot ste vi, moram pa še enkrat omeniti. Verjetno nisem bil dovolj razumljen. Mene kot poslanca v Državnem zboru moti takšno zaletavanje v kadre in kadrovanje, kot jih imate vi. Samo en primer povem, da me boste razumeli. Ostala mi je v spominu izjava vaše ministrice, ko je bil imenovan direktor UKC. Jaz sem mislil, da bo tisti večer že postavljen kip pred UKC. Kje je danes ministrica, kje je ta novoimenovani direktor, pa kje je predsednik nadzornega sveta? O tem govorim. In isto se je zgodilo v tem primeru, o katerem govorimo danes celo popoldne. Zato boste nosili odgovornost vi. Zato ni treba, da si strokovnjak. V Republiki Sloveniji odtekajo milijoni. Za to ni treba, da si finančnik, da to spoznaš, in to vsi mi v tej dvorani vemo. O tem govorim.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo, gospod Jernej Vrtovec. Za njim gospod Anže Logar.

JERNEJ VRTOVEC (NSI): Ja, najlepša hvala.

Jaz se bi rad odzval na kolega iz Poslanske skupine SMC, ko nam je lepo predstavil računovodske izkaze. Ampak gospod Božič, evo, ravno zaradi tega ... / nemir v dvorani/ Vem, da je huda tema za poslance SMC, tako da ne se jeziti. Kadrovanje, to je težka stvar, sploh če nimaš nič od tega.

Gospod Božič je dobro predstavil, pohvaljeno, zaradi tega, ker ima v tem primeru zelo prav. Ampak hkrati naslednji del, si upam trditi, da so bili takšni poslovni rezultati v NLB dejansko tudi zaradi slabega poslovanja, slabega upravljanja prejšnje uprave, pred gospodom Jazbecem. Ampak, kaj bi moral tisti trenutek gospod Jazbec narediti, ko je videl, da je bilo poslovanje uprave pred njim slabo? Vložiti kazenske ovadbe za nezavarovane terjatve. In ravno zaradi tega teh izkazov, ki ste jih vi pokazali, novi predsednik uprave SDH ne bi smel to postati. Kajti ni normalno, da tisti, ki ni želel ali pa iz malomarnosti jih ni hotel raziskati, tudi barabij, če želite, je dobesedno potem nagrajen. Vaši grafi so razlog, da gospod Jazbec ne bi smel postati novi predsednik uprave SDH. Še več, kako je šlo potem sodelovanje med njim in prejšnjo upravo NLB, vemo. Eden izmed prvih nezavarovanih kreditov je šel potem Savi v višini 40 milijonov evrov, potem po preteku mandata 2012 je taisti gospod potem šel v hotele Bernardin. Kdo je lastnik hotelov Bernardin? To je lepa piramida, hobotnica, če hočete, ne se preveč zapletati, no, kajti argument je argument, ne gre drugače.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Najprej ima besedo gospod Anže Logar. / nemir v dvorani/ Kar izvolite, mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Meni je v bistvu všeč, da se kolega Božič z grafi ukvarja, ker to kaže, da se trudi. To je lepo, samo kljub temu bi bilo fino, da poleg tistih računovodskih vzame, ko te primerjave dela, še seznam članov kreditnega odbora Nove Ljubljanske banke. In bo potem ugotovil, da v tisti krivulji navzgor je bil predsednik kreditnega odbora Matej Narat, osebni prijatelj Marka Jazbeca, v tisti, ko so nastajali, kar je tudi kazal na grafu, pa Marko Jazbec, tisti, ki ste ga imenovali na čelo SDH. Vaš graf prej priča o tem, da takih kadrov ne imenuješ več v upravo SDH, ne pa obratno. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Želi gospod Tilen Božič repliko? Ne. Potem nadaljujemo, dr. Bojan Dobovšek, beseda je vaša. Pripravi naj se gospa Maruša Škopac.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NeP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo! Kljub neugodnemu terminu vidimo, da je razprava pomembna in da je spremljana v medijih. Prav medije so izpostavili kolegi iz vseh poslanskih skupin. Izpostavil sem vlogo medijev in preiskovalnih novinarjev tudi sam in zato bil obveščen s strani nacionalne televizije, da je bila vloga tretjega novinarja pri prispevku ta, da je pisal samostojen prispevek, in zato sem bil napačno obveščen. Prav zato je pomembno, kako konkretno in korektno predvajamo vse informacije. Vloga preiskovalnega novinarstva je vloga četrte veje oblasti, ki edina lahko nadzoruje vse te tri veje oblasti. In jaz vidim preiskovalne novinarje v luči svojega dela kot kriminalistično delo. Oba zbirata informacije, oba zbirata dokaze, s tem, da preiskovalni novinar napiše članek, kriminalist pa napiše ovadbo, in vse ima svoje posledice. In prav preiskovalni novinarji razkrivajo finančne tokove. Seveda so največ teh finančnih tokov razkrili tuji finančni novinarji. Mojo vlogo v preiskovalnem novinarstvu vidim v sodelovanju z nemškimi kolegi, ki so me opozorili, da velika večina preiskovalnih novinarjev zelo težko opravlja svoje delo, in so opozorili na nevarnost tega dela, kajti lahko vidimo, da so nekateri preiskovalni novinarji v podobnih sistemih, kot je sistem za zaščito prič, ker so preiskovali koruptivne primere in so bili sankcionirani s strani neformalnih mrež. Nekateri so žal izgubili tudi življenje. Največji problem v Sloveniji preiskovalnega novinarja pa je v tem, da so novinarji vse bolj zaposleni prek prekernih oblik dela in zato zelo težko delajo neodvisno. In zato se bom vedno zavzemal za neodvisno novinarstvo in da se uredi status tudi novinarjem, ki nam bodo pomagali, da bomo te mreže razkrili, kajti vidimo, da tisto, kar je

korupcija v ožjem smislu – kazniva dejanja –, se zelo težko odkriva in je najlažje to delati prek preiskovalnih novinarjev, če nam nosijo objektivne informacije. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Maruša Škopac, pripravi naj se gospa Eva Irgl.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz se bom najprej navezala na kolega Vrtovca, ki pravi, da nas vodijo neki lobiji oz ozadja, pa pravzaprav ne toliko nas poslance, pravzaprav da nas izkoriščajo. Pa se tukaj meni postavlja vprašanje, kako pa se temu izognemo? Kdo pa naj potem vodi vsa ta državna podjetja in banke? Mi poslanci ali tisti, ki so za to usposobljeni in imajo strokovna znanja? Vedno bo nekdo v tej naši državi, ki se bo z nekom poznal, ali iz srednje šole ali iz pretekle zaposlitve itn.

Naslednja zadeva. Ko ste rekli pred kratkim, da kar bi moral kolega Jazbec, gospod Marko Jazbec narediti, ko je ugotovil, da je bilo, preden je prišel v banko, odobrenih cel kup slabih kreditov; da bi najmanj, kar bi mogel, podati kazenske ovadbe. Jaz nasprotno trdim, da slaba poslovna odločitev ne more biti predmet kazenske ovadbe. Vsakdo lahko kdaj sprejme slabo poslovno odločitev, ker nihče ne vidi v prihodnost. V trenutku, ko so bili ti krediti slabi krediti, je bila gospodarska kriza. Nihče ni ocenil, da bo ta kriza tako globoka in da bo trajala tako dolgo. Mislim, da je bilo pa med temi krediti verjetno podeljenih pa tudi nekaj kreditov, ki niso izpolnjevali kriterijev, da bi lahko bili odobreni, ampak med temi pa ne vidim nobenega kredita od tistih, ki jih vi tukaj navajate.

Kar se tiče odgovornosti posameznikov, ki so kadarkoli delovali v kreditnih odborih bank. V kreditnih odborih bank delujejo tudi predstavniki oddelka tveganj, ki vedno podajo svoje mnenje. In kolikor sem prebrala pričanje kolega Jazbeca pred preiskovalno komisijo, je kreditni odbor NLB banke sprejemal te odločitve soglasno. Nikdar ni odločitev temeljila na odločitvi oziroma posamezniku.

Sedaj pa še na trditev kolega Logarja, da so vsi trije, se prvi gospa Smolnikar, gospod Narat, gospod Jazbec morali SKB banko zapustiti, ker so tam dajali slabe kredite. Glede na to, da je kolega Logar tam delal, ampak ne v tistem času, verjetno več, lahko pa jaz z gotovostjo trdim, da nihče od njih ni moral oditi, sploh pa ne zato, ker bi na SKB banki sodeloval pri odobravanju slabih kreditov. Pa mogoče, kolega Logar, če boste lahko odgovorili, na osnovi česa ta vaša trditev. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima eden od predlagateljev, mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, zelo zanimivo izvajanje moje predhodnice. Najprej mi je padlo v oči, ko je omenjala kolega Jazbeca. Te prijateljske povezave se očitno vedno bolj izkazujejo. Jaz na nek način tudi razumem. Kolegica, poslanska kolegica je bila nekoč nadzornica Factor banke in vemo, kaj se je s Factor banko zgodilo.

Ampak to, da pa slaba poslovna odločitev ne more biti stvar kazenske odgovornosti, to je pa res, to je pa nova metamorfoza Stranke modernega centra. To je pa res nova metamorfoza. To je pa v nasprotju s čisto vsemi tezami koalicijske pogodbe. Pa saj sem vam na začetku govoril in sem vam prebral, citiral sem, kako je treba ugotoviti odgovornost za nastanek bančne luknje. Ali vam moram še enkrat prebrati? Ne bom, ker nimam dosti časa. Ampak jaz pa dvomim, da se v tem pogledu pa celo državni sekretar z vami ne bo strinjal. Javno pa zagotavljam, da se gospod Miro Cerar z vami ne strinja. To pa zagotavljam. Ker če bo pa še ta metamorfoza s strani predsednika Vlade, potem pa tej državi res ni več pomoči. Gospod Narat pa je bil šef glavnih strank in vemo, kakšen je bil rezultat na področju glavnih strank s strani SKB banke. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima drugi predlagatelj oziroma eden od drugih predlagateljev, gospod Jernej Vrtovec, izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Ja, najlepša hvala.

V zadnjem času se seveda zelo veliko ukvarjamo predvsem na eni strani z ugotavljanjem krivcev za nastalo bančno luknjo. Tako tudi Državni zbor že zadnja dva mandata, kot seveda tudi tožilci, preiskovalci, kriminalisti, policija. Jaz ne vem, zakaj se mi s tem ukvarjamo. Zaradi tega, ker so delali pravilno oziroma kaj nezakonitega? Glejte, tisti, ki so sokrivi za odobravanje nezavarovanih posojil, posledično so krivi za nastalo bančno luknjo, ki smo jo sanirali davkoplačevalci, morajo kazensko odgovarjati.

Potem pa prosim sporočite tožilcem, kriminalistom, gospodu Kozini, da gredo lepo domov, in tudi gospodu Kosu, da se umakne iz NLB, da ne preiskuje, kajti saj so imeli prav, kot kaže, pa so dajali nezavarovane kredite. Ja, in to so slabe poslovne odločitve, ki smo jih sanirali, še enkrat, davkoplačevalci. In kar ne morem verjeti, da se o tem pogovarjamo v parlamentu. Konec leta 2013 5 milijard evrov sanacije davkoplačevalskega denarja. In za zakonita dejanja, pravite. Ne, šlo je za barabije.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Stranka modernega centra, še pred tem pa Stranka Mira Cerarja se je v predvolilnih soočenjih zavezala k višjim etičnim in moralnim standardom. Kasneje se je tem vrednotam zavezala tudi v koalicijski pogodbi, v samem programu pred soočenji pa se ni mogla zaradi tega, ker programa praktično ni imela. Ampak Stranka modernega centra se je zavezala še nečemu drugemu. Zavezala se je k temu, da bo delovala transparentno, pošteno, da bo delovala nepolitično in strokovno, ko govorimo o kadrovanju. Ko govorimo o kadrovanju, se je Stranka modernega centra zavezala, da bo delovala nepolitično in da bo delovala strokovno zlasti, ko gre za izjemno pomembne in odgovorne funkcije. Na podlagi vseh teh zavez je tudi Stranka modernega centra dobila volitve in zmagala na volitvah.

Danes, po enem letu vladanja Mira Cerarja in pa Stranke modernega centra pa lahko z gotovostjo trdimo vsaj dvoje. Prvič, da je Stranka modernega centra daleč, res daleč od nekih novih, višjih etičnih standardov. In da to vidimo, ni treba iti preveč daleč. To se dogaja, če pogledamo samo po Vladi, po ministrih. Če pogledamo ministra za pravosodje. Minister za pravosodje še vedno sedi na svojem položaju, pa čeprav je večkrat kršil zakone, različne uredbe, kršil je tudi Ustavo Republike Slovenije, pa se mu nič ne zgodi. Ampak pred tem je ta minister bil tudi predsednik Komisije za preprečevanje korupcije. Kaj je tam počel kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije poleg tega, da je bilo njegovo osnovno vodilo, da izpelje projekt rušenja Janeza Janše? Gospod Zoran Jankovič je seveda bil samo kolateralna škoda. Ampak ključni pomemben projekt, vsaj tako je pravil, je bilo tudi raziskovanje te bančne luknje in pa spornih kreditov. Jaz bi samo prosila, če lahko kolege malo opozorite, da nekateri govorimo in morda je dobro, če se jim ne da sedeti v dvorani, da odidejo in zunaj ...

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Bi vi to naredili ...

EVA IRGL (PS SDS): ... opravijo pogovor.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Ste videli, da sem jih kar vseskozi gledala, pa je bil mir ...

EVA IRGL (PS SDS): ... ja, treba jih je kdaj opozoriti.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Maruša Škopac, lepo prosim, pa gospod Jernej, prosim mir v dvorani! Izvolite, gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Torej, kot sem povedala, Komisija za preprečevanje korupcije je bila tista, ki je v tistem času, seveda vsaj tako so govorili, se ukvarjala tudi s preiskavo bančne luknje in pa spornih kreditov. Ampak jaz sem poslala pismo predsedniku Komisije za preprečevanje korupcije, takratnemu, gospodu Klemenčiču, sedaj ministru. In vam moram povedati, da ni bilo nikakršnega odgovora glede bančne luknje. Zakaj? Zaradi tega, ker se v resnici ni nič dogajalo, ker je Komisija za preprečevanje korupcije samo neka institucija, nek organ, ki se v naši državi bolj ukvarja s prikrivanjem korupcije kot z odkrivanjem. Seveda pa se ukvarja s tem, da preganja, bom rekla, politične nasprotnike, ki so nevarni zaradi tega, ker skušajo narediti red v tej državi. Ampak treba je vedeti, da je takrat pri tem "naj bi" preiskovanju spornih kreditov na Komisiji za preprečevanje korupcije sodeloval tudi gospod Rok Praprotnik, takrat namestnik. In kaj se je zgodilo z gospodom Rokom Praprotnikom? Na Komisiji za preprečevanje korupcije ni odkril nič, nič spornega v zvezi s krediti, vsaj povedal ni tega, nič spornega, ampak verjetno zato je bil pa nagrajen potem s službo v Novi Ljubljanski banki. In na kakšen način? Tako, da ga je sam tja povabil gospod Janko Medja. Ali vidite, to pa je tudi prvovrstno kadrovanje, prvovrstno kadrovanje! In drugič, kaj se je zgodilo pomembnega v tem letu, kar smo lahko ugotovili? Stranka modernega centra očitno na najbolj odgovorne položaje kadruje ljudi iz njihovega političnega miljeja. Obenem pa odstavlja tiste, ki delujejo transparentno. In tega ne govorim na pamet. Danes imamo zaradi tega tudi sejo. Na eni strani imamo politično in popolnoma neodgovorno kadrovanje na vrh SDH, kjer bo gospod Marko Jazbec skrbel, ne boste verjeli, za več kot 13 milijard evrov našega skupnega premoženja, državnega premoženja, obenem pa je ta gospod prej delal vse v tem, da je podeljeval sporne kredite oziroma da je soodgovoren pri tem. Kajti bil je član uprave Nove Ljubljanske banke ravno v tem najbolj ključnem obdobju.

Na drugi strani pa se obglavlja dobesedno tiste posameznike, ki še skušajo narediti red v tej državi. To je popolnoma nenormalna politika, nenormalna, neodgovorna, netransparentna, neetična. Vse to, kar ste prej govorili, da boste delali, ste obrnili na glavo. Obrnili ste popolnoma na glavo. Gospod Marko Jazbec je bil član uprave NLB in takrat tudi predsednik kreditnega odbora, od maja 2011 do novembra 2012. In v tem obdobju je NLB odobrila Savi 43 milijonov evrov kredita, ACH 40 milijonov evrov, Merkurju 31 milijonov evrov, DZS 28 milijonov, Vegradu 16, Energoplanu 15 milijonov evrov. Skratka, gre za povečini propadla podjetja. V tistem obdobju so se zgodile tudi Stožice, nasedli projekt, popolnoma nasedli projekt Stožice, ampak to vas ne zanima. In to je, spoštovane kolegice in kolegi,

neetično kadrovanje, neetično. Zraven pa še nespametno in neodgovorno. In jaz, oprostite, s takšnimi ravnanji in s takšnim kadrovanjem žal ne morem zaupati vladi Mira Cerarja. Kako naj mu zaupam, kako? In tudi državljanke in državljani nimajo nobenega razloga, da bi mu zaupali, tudi glede na vse zadnje izjave, ki jih daje, tudi v zvezi z drugimi stvarmi.

Skratka, jaz ne razumem te logike. Danes mi je sicer jasno, zakaj poslanci Stranke modernega centra tako malo razpravljajo – pač nekateri ja, večina pa jih tukaj sedi –, zaradi tega, ker verjamem, da je to težko zagovarjati. Razen, če nisi kolega, kot kolegica Škopac, ki je kolegica od gospoda Jazbeca, tako smo slišali. Drugače je pa to izjemno težko zagovarjati, takšno nespodobno kadrovanje je težko zagovarjati. In jaz razumem, da tisti, ki so največji finančniki pri vas, pač do sedaj še niso govorili, zaradi tega, ker jih razumem, da težko to zagovarjajo. Ampak, kolegice in kolegi, to bi morali vi tudi gospodu Cerarju kdaj kaj reči, ampak očitno si nihče ne upa, smo že slišali, da tisto, kar on reče, potem tako je in se ne da nič mu oporekati.

Skratka, mi smo do sedaj že dvakrat sanirali bančni sistem, banke so na lepe oči podeljevale te sporne kredite. In državljanke in državljani imajo prvič, pravico vedeti, na kakšen način je nastala bančna luknja, kdo je odgovoren zanjo, in da se na položaje, kjer se obvladuje 13 milijard našega skupnega premoženja, kadruje ljudi, posameznike, ki niso imeli nič s temi spornimi posli, to je bistvo. Se pravi, treba je kdaj pogledati tudi malo čez neke okvire in delovati odgovorno.

Skratka, jaz menim, da je današnja razprava zelo pomembna in tudi zelo potrebna. Upam, da se bo prišla kakšnega tudi našega kolega, da bo naslednjič rekel, da to pa res ne gre več nikamor, takšno kadrovanje. Da bo tudi gospod Dragonja povzdignil svoj glas in rekel, da to pa res ni primerno kadrovanje in je skrajno neetično in neodgovorno, in da bomo kasneje lahko rekli, da smo na takšne položaje kadrovali ljudi, ki nimajo sence dvoma v to, da so soodgovorni za bančno luknjo. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Repliko ima gospa Maruša Škopac.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Jaz bi tukaj rada poudarila, da mi tukaj ne zagovarjamo kadrovanja, kajti kadrovanja v SDH ni izvajala Vlada in tudi ne Stranka Mira Cerarja. Izvajal ga je nadzorni svet SDH in to je njegova naloga.

Se pa jaz tukaj recimo odzivam na trditve kolegov poslancev, ki me zmotijo, in sicer me zmotijo trditve oziroma bi želela preveriti, koliko dodatnih kreditov je bilo pod upravo gospoda Jazbeca odobrenih in kaj so to dodatni krediti? Dodatna izpostava, se pravi, nova izpostava banke napram kreditojemalcu; ali je nov kredit za vas obnova oziroma ko se sklene

nova pogodba ob zapadlosti že obstoječega kredita; med enim in drugim je namreč bistvena razlika.

Poleg tega, če se je ob zapadlosti kredita, ki ni imel zavarovanja in v tistem danem trenutku ni bilo unovčljiv, sklenila nova pogodba in se je ob tem doseglo bistveno boljše in kvalitetnejše zavarovanje, je to za banko dober posel. Vsaj z vidika bančnika nedvomno.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se gospod Branko Zorman.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni še enkrat!

Danes govorimo o spornem kadrovanju obstoječe vlade. Govorimo o spornem kadrovanju v dveh, bom rekla, kar ključnih podjetjih, organizacijah. Zakaj ključnih? Zato, ker upravljata s cca. 18 milijardami državnega premoženja. In na nek način resnično obžalujem, da nas je zdaj v dvorani še tako malo, ker bi si želela slišati več predstavnikov koalicijskih poslancev, kaj si dejansko o tem oni sami mislijo.

To, da je Slovenija v samem vrhu po državnih bankah, vemo. Vemo, da se je ravno na državnih bankah podeljevalo kredite po prijateljskih linijah, po raznih političnih povezavah. Podeljevali so se krediti, ki so bili neustrezno zavarovani, kar je seveda potem pripeljalo do tega, da je bilo treba, da se je dejansko ustvarila bančna luknja in skoraj treba je bilo ustanoviti tako imenovano slabo banko, DUTB. To je bila takrat najboljša rešitev, da so vse te banke prenesle slabe kredite na slabo banko in da na nek način te banke lahko normalno zadihajo in seveda kreditirajo gospodarstvo. Problem pa je, da za to nastalo bančno luknjo do danes ni odgovarjal še nihče. Noben od članov uprave, noben od članov nadzornega sveta, nihče. Pa vemo, da gre tukaj za pet milijard evrov davkoplačevalskega denarja. In seveda, kaj se je naredilo? Država se je za sanacijo bančnega sistema zadolževala in seveda breme so prenesli na državljanke in državljane in seveda tudi na naše potomce.

Sporno je pa to, kar ste naredili vi, spoštovana koalicija. Vi ste pa tiste, ki so bili na nek način soodgovorni za to, da je ta bančna luknja nastala, v bistvu nagradili. Dali ste jih na ključne funkcije v državi. In to je tisto, o čemer danes tukaj govorimo in na to opozarjamo v Slovenski demokratski stranki. To, da se politično ne vmešavate v podjetja, pogledajte, to je larifari. Državni sekretar je eden izmed živih dokazov danes tukaj na seji. Sam je izpostavil na skupni seji Komisije za nadzor javnih financ in Odbora za finance, da je poskušal vplivati na delo DUTB pri posameznem podjetju. Tako da ne govoriti o tem, da ne gre za politična

vmešavanja; seveda gre, saj ste sami to povedali.

Takrat, ko ste se odločili, da je treba menjati upravo na vrhu DUTB; bistvo tega, kar ste želeli odstraniti s samega vrha, je to, da ste želeli odstraniti tujca, očitno sta bila samo onadva moteča. Zakaj? Enostavno zaradi tega, ker se na njiju ni dalo politično vplivati, to, kar ste dejansko tudi želeli, in to se je začelo dogajati ravno takrat, ko je sam DUTB začel dejansko prodajati premoženje in terjatve, ki so bile nanj prenesene. Tako da v bistvu časovnica zelo dobro sovпада s tem vašim delom in ne boste me prepričali, da tukaj ni šlo izključno za to odločitev. Predsednik Vlade je v enem odgovoru na ustno vprašanje rekel, da je bil gospod Nyberg razrešen zato, ker je kršil dolžnost člana upravnega odbora DUTB. Sami ste imenovali tri člane spomladi letošnjega leta, takoj po poročilu Računskega sodišča. Za nobenega od teh treh niste rekli istega, da so kršili dolžnost člana upravnega odbora, pa so tudi bili člani upravnega odbora. Ampak oni so bili vaši in očitno tega oni niso kršili. Samo ta dva sta bila za vas sporna in seveda, zato ste ju zamenjali.

Pa še to je pomembno, kaj ste takrat dejali, zakaj je do te menjave prišlo. Zato, ker so bili imenovani z namenom, da odpravijo vse anomalije DUTB. Ampak ti vaši očitno niso odpravili anomalij DUTB in že zaradi tega bi morali takrat razrešiti vse. Ampak ne, ti vaši so seveda ostali. Osebi, ki je v času, ko je NLB ustvarjala bančno luknjo, v letih 2009–2012, taki osebi vi očitno zelo zaupate. O gospodu Simonetiju namreč govorim. Več kot očitno je, da on ni ustrezno nadzoroval Nove Ljubljanske banke. Ampak vi mu kljub temu zaupate. Zdaj naj spomnim, da je bila DUTB ustanovljena ravno zaradi tistih, ki so to bančno luknjo naredili, kar sem rekla že v samem začetku. Ravno zaradi teh, ki so dejansko slabo nadzorovali banke. In vi takim ljudem zaupate. Očitno, kaj naj rečem drugega, ne zaupate pravim ljudem. Morda je to problem. Očitno zaupate zgolj tistim, na katere lahko politično vplivate. Ne vem, kaj naj drugega iz tega sploh razberem.

Druga zgodba, kadrovanje na SDH. Podobna zgodba, gospod Jazbec je bil v istem obdobju v upravi NLB. V tistem obdobju, ko so se ustvarili številni slabi krediti. In sedaj bo ta oseba upravljala s približno 13 milijardami državnega premoženja. In spet taki osebi očitno vi zaupate. Kje se bo to poznalo, to vaše kadrovanje? Resnično me zanima, kako bo v nadaljevanju potekala prodaja premoženja, ki je na DUTB, in tudi tega, kar je dejansko na SDH. Seveda me zanima, kdo bodo ti kupci. Verjetno bodo spet neki kolegi oziroma prijatelji, ker namreč ta mreža, ki se je tukaj pojavila, to so bolj ali manj eni in isti ljudje. Ni jih tako veliko. Zelo pa krožijo in vsi so na nek način povezani z NLB. To je pri tem zelo zanimivo. Sedaj bodo ti prijatelji lahko za ugodno ceno ponovno kupili to premoženje oziroma te terjatve. In po možnosti

si bodo spet vzeli kredit pri NLB, da bodo lahko to kupili. In kaj bomo imeli? Tretjo privatizacijo ali kaj?

Če se pa spomnimo seveda na obdobje pred volitvami, takrat pa je bilo gospoda Cerarja – vas, spoštovani kolegi, ni bilo kaj dosti ne videti na terenu in ne slišati –, polna usta so bila gospoda Cerarja o morali, o visokih etičnih standardih, o vrednotah. Ogromno smo tega poslušali. Tudi sam je dal dosti izjav v tej smeri. Ena izjava, STA, ki je bila dana 9. julija 2014: "Sedaj ste lahko že spoznali, da za nami ni nobenih kapitalističnih, interesnih, botrskih ali kakršnihkoli ozadij." To je rekel gospod Cerar. Ampak jaz se resnično sprašujem, lahko še vedno to trdite? Govori se, kako je bila financirana vaša kampanja. Ne vem, mogoče so tu ti kapitalistični lobiji v ozadju. Dodal je tudi, da jim vedno novi člani, simpatizerji, podporniki dajejo upanje, da bodo Slovenijo zmogli popeljati iz krize. Pa se sprašujem, kateri? Morda ste za tiste na vaši spletni strani 14. maja 2015 dali javni poziv za kandidiranje v svete javnih zavodov, kjer ste tudi naznanili, da boste v prihodnje objavljali takšne javne pozive, kar ni nič spornega. Ampak ne razumem pa tega, zakaj tukaj piše: "Če boste oddali prijavo, nas prosimo obvestite na e-naslov." Pa je to e-naslov od stranke SMC. Zakaj je to potrebno? Zakaj mora stranka SMC vedeti, kdo se prijavi, kdo kandidira v svete javnih zavodov? S kakšnim namenom takšni javni pozivi na vaši spletni strani? Toliko o vaši etiki in morali. Seveda jaz osebno ocenjujem, da je to kadrovanje, ki ga vi izvajate, nesprejemljivo, da je katastrofa. Verjamem, da to ocenjujejo tudi številni tisti ljudje, ki so volili gospoda Cerarja. Zmagal je na volitvah ravno zaradi tega, ker je prodajal to zgodbo o visokih etičnih standardih. DUTB in SDH sta stoprocentno v državni lasti. Vlada je tista, ki postavi nadzorni svet. Nadzorni svet pa postavi upravo oziroma direktorja. In ne mi govoriti, to so izključno samo izgovori, ne nazadnje tudi predsednika Vlade, da pri tem nimate kot Vlada nič. Ne govoriti tega nam in ne govoriti tega javnosti.

Čisto za konec morda še samo nekaj. Pred volitvami je bilo tudi rečeno, da imamo v Sloveniji veliko znanja in vedenja, ampak na pravih mestih očitno nimamo pravih ljudi, kar pa prinaša sedaj stranka SMC očitno. Očitno so to tisti vaši pravi ljudje, ki ste jih sedaj postavili na vrh DUTB in SDH. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Zorman, izvolite.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Predsedujoča, hvala za besedo.

Kje naj začnem, kar od zadaj. Kolegica Lep Šimenko – kolegica Lep Šimenko – kljub temu, da nisva osebna prijatelja, je želela slišati več kolegov iz koalicije. Žal sem jaz zadnji

razpravljavec, vsaj v tem prvem, uradnem delu, tako da upam, da bom ugodil tej njeni želji.

Zelo lahko je tako na pamet in počez in na splošno govoriti in delati neke scenarije in ozadja, kar poslanci iz SDS zelo radi počnejo in seveda to tudi počnejo, saj so ne nazadnje tudi avtorji določenih člankov v njim ljubih tednikih. Hkrati pa bi se dotaknil tudi kolega Dobovška, ki je v svojem uvodu v bistvu naredil pa res neverjeten diskurz in je te postopke kadrovanja celo povezal s terorizmom. To res še ni bilo videno. In potem je nadaljeval z nekim študentskim predavanjem, teoretiziranjem, ampak nič konkretnega. Vse je na splošno, vse je na počez.

In zdaj v tej fazi sprašujem tudi vas, predlagatelji, govorite o omrežjih in o nekih ozadijih. Dajte z imeni, kdo vodi ta omrežja?! Kdo so ti ljudje iz tega omrežja?! Jaz ne vem, dajte me prosim izobraziti.

In glede na to... / izklop mikrofona/ ... da mi zmanjkuje časa ...

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Ja, zmanjkalo je časa, gospod Zorman. V preostanku časa se lahko še enkrat prijavite.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobijo besedo še predstavniki Vlade in oba predlagatelja.

Besedo ima predstavnik Vlade, zanj gospod Metod Dragonja, državni sekretar na Ministrstvu za finance.

Izvolite, beseda je vaša.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Ne bom izkoristil cele ure časa, ker mi smo diskutirali, tako da se ne ustrašiti, bom poskušal biti čim bolj kratek in čim bolj fokusiran.

Moje mnenje je, da je bila ta seja kljub vsemu koristna in potrebna, ker se je razvila diskusija, ki je bila tehtna, ki je bila zelo relevantna in ki je podlaga za to, da se postopno v slovenskem okolju in tudi tukaj v Državnem zboru začne spreminjati koncepcija o standardih dobrega korporativnega upravljanja. Obojestransko, tako z vidika opozicije, kot z vidika pozicije. Opozicija je na to zelo resno opozorila in postavila ogledalo, ali so bila izvedena kadrovanja ustrezná, ali so te kadrovske odločitve prave, ali so bile politično motivirane ali politično upravljane, in bilo je dano veliko vprašanj, nekaj odgovorov. Mislim, da kljub vsemu bo ta diskusija prispevala k temu, da se bodo na tako pomembnih pozicijah, kot sta dva velika državna sistema – slaba banka in Slovenski državni holding –, ki dejansko upravljata s preostankom državnega premoženja, ki je eden od pomembnih virov za bogastvo in tudi za javnofinančno ravnotežje Slovenije, da bosta to svojo funkcijo opravljala čim boljše.

Skušnjave, kar se tiče tega, so bile vedno velike v preteklosti, tako da se v to ne bi preveč želel spuščati za nazaj. Mislim, da moramo gledati naprej in predvsem te standarde dobrega

korporativnega upravljanja nadgrajevati in v tem smislu ni moja vloga, da zdaj dam oceno, ali je zdaj ta uprava SDH ustrezna ali je dobra, zato, ker kot smo povedali, v to nismo bili vključeni. Jaz mislim, da se bo ta uprava morala dokazati z delom in predvsem svojimi rezultati. Ali bo povečala učinkovitost upravljanja državnega premoženja, bo povečala vrednost državnega premoženja, bo povečala donose, bo povečala prilive v proračun. Vlada bo postavila oziroma zdaj postavlja SDH tri ključna merila ali kazalce, po katerih jih bo merila. Prvi bo donos na kapital; kako bo ta donos povečevala, bo dobila ustrezne cilje. Drugi cilj bo, koliko bo realizirala plan vplačila dividend v proračun Republike Slovenije, to se pravi, prispevala k javno finančni konsolidaciji. In pa tretji cilj je, kako uspešno bo izpolnjevala plan razpolaganja z državnim premoženjem, to se pravi program privatizacije, ki ga je treba zdaj v okviru nadaljnje implementacije strategije upravljanja premoženja postaviti z letnimi načrti. To bodo konkretna merila, ki bodo pokazala, in cilji, ki bodo osnova za to, da bomo lahko vsi skupaj ocenjevali uspešnost dela tako nadzornega sveta kot tudi uprave SDH.

Parlament ima na voljo, če ocenjuje, da je bilo to kadrovanje slabo ali pa neučinkovito, ima na voljo instrument odpoklica članov nadzornega sveta SDH. Tega ne more izvesti po sedanjih ureditvi niti Vlada. V več nastopih je bilo ali ne vedoma, lahko pa tudi vedoma večkrat poudarjeno, da je nadzorni svet SDH imenovala Vlada. Vlada je predlagala nadzorni svet SDH, postavil oziroma imenoval pa ga je Državni zbor, in samo Državni zbor ga lahko odpokliče. Nadzorni svet SDH odgovarja Državnemu zboru, in tudi Državnemu zboru po tako pomembnih odločitvah, kot je kadrovanje uprave, imenovanje uprave, izključno odgovarja Državni zbor. Bilo je še nekaj drugih vprašanj. Na nekatera ne bi želel danes odgovarjati, lahko jih boste z institutom poslanskega vprašanja postavili ministrom in predsedniku Vlade.

Kar se tiče konkretno odgovornosti in pa vpletenosti gospoda Jazbeca v dodeljevanje slabih kreditov in pa njegove ustreznosti; bilo je retorično vprašanje, s čem se odlikuje on osebno in ti kadri. Jaz sem samo citiral, kar je nadzorni svet v svojem poročilu o kadrovanju podal. Nisem podal svoje vrednostne sodbe in je ne želim podati v tem delu. Kar pa se tiče dinamike v bankah, je slika večplastna. Je obdobje, ko so se krediti dodeljevali pa ko je bilo obdobje velike kreditne ekspanzije, in je bilo obdobje, ko je prišlo potem do krize in ko je bilo treba kreditno aktivnost v bankah regulirati. Ne bi želel dodatno tukaj kogarkoli učiti, ampak izgube bi morale nastajati bistveno prej, kot so se začele pripoznavati. Začele so se pa pripoznavati šele v momentu, ko so se začele delati slabitve. Tako da vsak lahko sam ocenjuje, kdaj je pravzaprav bilo tveganje do posameznih izpostavljenosti podjetij kreditojemalcev prevzeto in kdaj so se

potencialne izgube začele pripoznavati. Po vseh, bi rekel, logičnih in strokovnih kriterijih je najbolj odgovorni element v banki takrat, ko prevzemaš kreditno tveganje posameznega kreditojemalca oziroma posameznega posla. Potem to kreditno tveganje moraš upravljati čim bolj aktivno do točke, ko kredit dobiš poplačan, v celoti poplačan. In pretirano poudarjanje tega, da je v momentu, ko so se izgube začele pripoznavati, predvsem odgovornost teh poslovodstev za rezultate, to je enostranska slika. Tudi kar se tiče konkretnih imen in oseb, ki so pač se menjavale v teh upravah in nadzornih svetih, je tam vmes eno ime, ki se pojavlja, ki pa v teh diskusijah ga tudi predlagatelji niste nikoli omenili, ki je imelo vsaj v NLB tudi zelo pomembno vlogo pri dodeljevanju slabih kreditov in predvsem pri tem, komu so se ti krediti dodeljevali. To so bili krediti, ki predstavljajo danes največje slabe postavke, ki so bile prenesene na slabo banko in smo jih predstavili na Komisiji za nadzor javnih financ. To ime, ki je med temi, ki so bili omenjeni, je gospod Slavko Jamnik. Ve se pač, v kakšnih kadrovskih kombinacijah je takrat upravljal oziroma vodil korporativni blok v NLB in sodeloval v teh ključnih odločitvah.

Z različne strani političnih blokov pač se da postaviti ogledalo, kdo je odgovoren in na kakšen način je odgovoren. Mislim, da bo parlamentarna preiskava pač z vseh ustreznih vidikov morala osvetliti odgovornost za to neuspešno delovanje bančnega sistema v bankah, ki so bile deležne ukrepov za to, da se je slovenski bančni sistem sploh lahko vrnil nazaj v neko stabilno situacijo.

Kar se tiče DUTB mislim, da je bilo dovolj poudarjeno v vseh že predhodnih diskusijah, kaj je bilo zadaj. Vedno so kakšni elementi, ki se ji lahko ogleda z različnih zornih kotov. Če malo poenostavljeno rečem ... je gospa šla ..., vedno je bil sprožilec za kadrovske poteze v slabi banki, so bile publikacije in pa stališča, ki jih je zavzelo Računsko sodišče glede delovanja slabe banke.

Vlada ne more ignorirati tako jasnih izhodišč in priporočil in zahtev za korekcije vrhovnega državnega revizorja, kot so bile v teh obeh situacijah dane. Zakaj samo nekateri, zakaj ne drugi, zakaj samo tujci, zakaj ne domači, smo pojasnili. Ne bi še enkrat pojasnjeval posebej, kdo je bil predvsem vpleten v nezakonita dejanja. Tista dejanja, ko so se pod mizo izplačevale še plače brez vednosti Ministrstva za finance, smo pojasnili in ne bi še enkrat pojasnjeval.

Mislim, da danes nismo izgubili časa. Veseli me tudi to, da je bila razprava relativno dosti sproščena. Jaz sem ji zelo pozorno sledil skupaj s kolegom, in bomo pač to poskušali v delovanje Ministrstva za finance, v delovanje Vlade in delovanje teh dveh institucij naprej prenašati, da bomo postopno – ker to so koraki, ki greš, to pač ni to, da narediš preskok v pol leta, ampak je to pač tek na dolge proge –,

uvredli dobre standarde korporativnega upravljanja in da bomo znotraj teh standardov lahko dejansko prišli tudi do optimalnih in najboljših kadrovskih rešitev, pač tisti, ki te kadrovske rešitve postavljajo. In strinjam se z vsemi diskutanti, da ustrezne oziroma čim boljše kadrovske rešitve so pa ključ za to, da bodo lahko doseženi rezultati in pa pričakovanja, ki jih imajo vsi državljani Republike Slovenije in parlament in Vlada do teh institucij, da bodo delale boljše, bolj učinkovito in da bodo to premoženje upravljale v skladu s cilji, ki jim bodo postavljeni. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja, najprej gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala.

Gospod državni sekretar, hvala tudi vam za odgovore. Seveda jaz ne morem biti zadovoljen z odgovori, vas pa seveda razumem, saj imamo tudi ministra, ki lahko na to odgovarja. Tako da popolnoma razumem vaš izrek, da vrednostne sodbe ne želite podati, torej vrednostne sodbe, kaj odlikuje te ljudi, da uživajo seveda zaupanje tudi Vlade, kajti predsednik Vlade je dejal, da nič ne vidi nezakonitega, da gospodu Jazbecu in novi upravi ne bi zaupal, bo pa ta diskusija, kot kaže, se še nadaljevala. Razprava danes je bila učinkovita in jo bo treba v kakršnikoli že obliki nadaljevati. Še enkrat bom poudaril, pomembno je zaupanje – pa ne zaupanje pri poslancih opozicije, pomembno je, da imajo v novo upravo tako DUTB kot SDH predvsem zaupanje ljudje. Nenazadnje gre za denar državljanov in državljanov. Če tega zaupanja ne bo, potem je vse zaman. Gospod državni sekretar je tudi dejal, da se lahko gremo, kdo kam spada, v kakšno kadrovsko kombinacijo, in omenili ste ime gospoda, mislim da gospoda Slavka Jamnika, ki je bil nekoč v upravi NLB. Glejte, tisti, ne glede na to, iz katere politične opcije prihaja ali pa iz katere lobistične skupine prihaja, mora za svoja dejanja v preteklosti odgovarjati. In od Vlade v opoziciji pričakujemo, da kdorkoli, pa najsibo to Jazbec, Medved ali pa Srnjak, morajo za svoja dejanja iz preteklosti odgovarjati. In samo to mi pričakujemo, popolnoma nič drugega. In se strinjam z vsemi, ki pravite, da je Slovenija majhna država in da seveda se bomo nekje nekoč definitivno prepletali na različnih položajih in tako naprej, da ne moremo delati na takšen način kadrovske selekcije. Oprostite, obstaja meja, kaj je pošteno in kaj ni pošteno, kaj je zakonito in kaj ni zakonito. In če te meje ne bomo spoštovali, o tem vam govorim, govorjenje o pravni državi je popolnoma brezpredmetno. In se popolnoma strinjam s trditvijo, postavljati je treba ogledalo. Ja, tem ljudem je treba postavljati ogledala. In še enkrat trdim, nihče v tej dvorani nima, si upam trditi, nobene koristi od nobene lobistične

skupine. So pa poslanci, kot sem že uvodoma dejal, delo poslancev v tem primeru, lahko govorimo o poslancih koalicije, je izrabljeno. Zadaž za vašim hrbtom se kadruje na račun vašega uspeha na volitvah, se kadruje in se obrača milijarde. Veste, teh ljudi se nič ne tiče, če jih po medijih vlačijo dobesedno. Zakaj? Kaj ti pa mar, saj imaš 20 tisoč evrov plače. Pri poslancih je seveda malce drugače.

Najvišji revizor v državi, Računsko sodišče je torej predlagalo, zaradi plač in drugih pogodb, razrešitev DUTB; o tem smo v preteklosti razpravljali na dolgo in široko. Glejte, ni oprijemljivo, da si mečemo pesek v oči in izpostavljamo, da so bile plače tisti prvotni razlog za menjavo uprave DUTB ter sklenjeni aneksi pogodbe. To je vse javno dostopno sicer. Še vedno imam dvome, pa ne samo jaz, sem prepričan, tudi ostali poslanci, kajti pisma gospoda Nyberga, nekdanjega neizvršnega direktorja o pritiskih, ki naj bi jih doživljal minister Mramor, so zelo sama po sebi zelo zgovorna, in ne verjamem, da se bi osebnost, persona, kot je nekdanji neizvršni direktor gospod Nyberg, bila sposobna v javnosti lagati o tem. Lobiji in omrežja, sem prepričan, delujejo mimo vladne politike, mimo parlamenta, izrabljajo pa v obliki institucij. In če govorite, naj jih naštejemo; saj poznamo strice iz ozadja. Gospod Tonin jih je prej, ko se je javil k razpravi, naštel. Kdo kadruje oziroma kako poteka kadrovanje v Kliničnem centru? In, ko sem že omenil Klinični center, naj spomnim na gospoda Baričiča. Do zadnjega ga je ena ministrica te vlade branila, do zadnjega. Do zadnjega branila. Pa veste, gospod Baričič danes ni direktor UKC zaradi njegovega obnašanja, to je glavni razlog, ker se ne zna v javnosti obnašati, je bilo argumentirano, ker daje takšne in takšne izjave. Jaz pa mislim vsaj na podlagi vsega vedenja o njem ... Tako, ko je postal vede direktorja, je zaposlil pri sebi kot svetovalca nekdanjega direktorja, gospoda Vrhunca, in ostale sporne stvari, ki jih je počel, še preden je postal vede direktorja. Torej, odšel je zaradi obnašanja, ni pa odšel zaradi tega, ker je delal tudi kakšne nezakonitosti.

To je težava, to je težava in jaz tukaj dajem roko tako državnemu sekretarju, dajem roko tako koaliciji, da se sklene, bi rekel, v tem državnem zboru zavezništvo v boju proti, prvič, seveda korupciji, klientelizmu, proti lobijem in omrežjem, ampak ne smete jemati potem opozicije kot tiste, ki izkorišča petkove večere za to, da se pogovarjamo, kaj vse je koalicija pri kadrovanju narobe naredila. Zaradi tega ta razprava je bila zelo potrebna. Verjamem, da bomo še nadaljevali. Že vnaprej se vam opravičujem za prikrašane petkove večere, ampak jaz odgovora na 46. člen Zakona o slovenskem državnem holdingu, kaj odlikuje ali pa katere so tiste sposobnosti novih članov uprave SDH, katere so tiste znane sposobnosti, katera je tista poslovna odličnost, da so bili v to funkcijo tudi imenovani ... Se pa strinjam, državni sekretar ni dolžan na to odgovoriti, na to tudi ni odgovoril predsednik

nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. In ta vprašanja ... Saj ne bomo terjali sami mi, ampak verjemite, prva stvar, ki se bo zakockala, bodisi pri prodaji kakšnega podjetja – da ne govorim o Telekomu –, takrat boste v nelagodnem položaju, kajti danes ste tem ljudem ščitili, vsaj retorično, hrbet, pa sploh ne veste, za kakšne in katere ljudi gre.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja, mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

No jaz bi prosil, da si državni sekretar, gospod Dragonja pri delitvi časa vseeno vzame minutko ali dve. Namreč, si je dovolil kar lahko neslan komentar, češ da mi v današnji razpravi nismo govorili o še enem članu uprave, gospodu Alojzu Jamniku, ker, ne vem, nisem razumel, spada na to stran, ali kako. Jaz bi prosil, da naj pove, kam, na kateri položaj – bodisi SDH, nadzorni svet, bodisi uprava SDH, bodisi DUTB – je Vlada imenovala gospoda Jamnika, da bi mi lahko o njem govorili.

Zdaj pa kar se tiče same zgodbe. Glejte, imamo predsednika nadzornega sveta, ki brani to imenovanje, ki, kot zdaj vemo, po novem služi bogato na DUTB in bo verjetno služil še naprej, ki ga sodišča razrešujejo kot stečajnega upravitelja, kar pomeni, da ima očitno neke težave s svojo profesionalnostjo. In imamo potem na podlagi tega imenovanje šefa SDH, ki pravijo o njem nadzorniki, da so prevladale njegove izkušnje, tako v bančni kot v gospodarski sferi, predvsem na področju resnih prestrukturiranja, dezinvestiranja, združevanja podjetij, odprodaje premoženja in tako naprej. In potem pogledamo to njegovo znanje v Hotelih Bernardin: stopil je tu, odšel je tu. Samo ta del Hotelov Bernardin je vodil gospod Jazbec. In to so očitno tisti razlogi, ki so nadzornike prepričali in ki tudi pač njegovo kolegico Škopčevu prepričajo, da je gospod Jazbec pravi mož za vodenje 13 milijard evrov slovenskega premoženja.

Zdaj bi vam pa za zaključek samo še prebral njegove besede v tem intervjuju za MMC. Na vprašanje, če so mu pomagali lobiji in tako naprej, pravi da ne, ampak pravi takole: "Preden sem se prijavil, sem najprej sam s sabo razčistil, da imam popolnoma čisto in mirno vest, potem sem tudi sam s seboj razčistil, da menim, da imam dovolj strokovne in profesionalne kilometrine." Ali mislite, da če bi Boška Šrota ali Bineta Kordeža vprašali podobno vprašanje, da bi podala podoben odgovor? Zagotavljam vam, da ja. Ampak to še ne pomeni, da sta tako kot gospod Jazbec tudi ona dva primerna za vodenje SDH. Naj bo jasno, gospod Jazbec ni primeren za upravljanje državnega premoženja.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to

želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Vidim, da želje po razpravi so. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za mikrofona. Če želite razpravljati, tudi eden od predstavnikov predlagatelja predloga priporočila ter predstavnik Vlade, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade, nato pa predlagatelj. Prosim za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut časa.

Najprej ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, gospod državni sekretar!

Jaz sem zadovoljen z oceno današnje razprave, ki smo jo slišali s strani gospoda državnega sekretarja Metoda Dragonje. Če bi po facebookovsko rekel, bi rekel, da je gospod državni sekretar "lajkal" to današnjo razpravo, to današnjo sejo. Se pravi, kliknil je znak "like". Seveda, izkušen poslovnež, ki ga jaz cenim, in gospod, ki gotovo veliko ve in vem, da veliko ve o korporativnem upravljanju, ki pa nam enostavno ne gre dobro od rok, ko gre za upravljanje z državnim premoženjem. Mi smo sprejeli oziroma Državni zbor, koalicija je sprejela strategijo upravljanja državnega premoženja. Mene tu pravzaprav zanimajo, sedaj takšna, kot je sprejeta, me zanimajo donosi, nič drugega; 11 milijard, koliko lahko imamo donosa? Najbrž ne moremo za vsa podjetja reči povprečno, ampak se donos mora predpisati za vsako podjetje posebej po mojem razumevanju. Poglejte, hitro bo 12 mesecev naokrog, naredili bomo bilance, bilance bomo pogledali in bomo videli, ali je uprava dosegla te ciljne donose ali pa ne. Če ne, potem takoj, nemudoma mora odreagirati nadzorni svet in upravo zamenjati. Jaz ne mislim več tukaj še nekaj let gledati zraven in govoriti, kot govorimo vsi skupaj, 11-milijardno premoženje, kakšni so pa donosi? Prenizki so, za moje pojme. Torej, ne znamo upravljati. Torej, uprave niso sposobne. Tukaj bi se jaz morda celo strinjal z idejo, ki jo je nekoč povedal en drugi Jazbec, Boštjan Jazbec, dr. Boštjan Jazbec, guverner Banke Slovenije, ki je imel idejo, da bi upravljanje z državnim podjetjem "outsorsali". Da bi državno premoženje dali v roke menedžerjem, najboljšim na svetu, ki imajo povezave z najboljšimi in najpomembnejšimi investitorji. Moram reči, da mi je ta ideja bila všeč, vendar očitno je naletela na gluha ušesa. Naj nihče ne misli, da smo mi, opozicijski poslanci in predlagatelji te seje, danes želeli žaliti osebnost gospoda dr. Mira Cerarja. Ne. Jaz samo obžalujem, da so se okoli njega očitno nagrmadili neki šakali in verjamem, da ta kadrovanja tudi njemu niso všeč, ker toliko pa znam brati njegov obraz, ko na intervjuju dejansko nekako zategnjeno odgovarja na

vprašanja v zvezi s kadrovanjem v SDH in DUTB.

Zakaj o tem toliko govorimo? Zato, ker je preveč teh žalostnih, brutalnih zgodb, ko so enostavno naši davkoplačevalci, torej mi vsi, izgubili denar, izgubili tudi voljo. In ni čudno, da nam dejansko ljudje, ko nas srečujejo na pločnikih, na raznih občinskih prireditvah ali tudi državnih, da nas rotijo, da naj vzamemo tistim, ki so vzeli nam; "vzemite tistim, ki so vzeli nam", mi pravijo. To sem že večkrat tukaj ponavljal. Ali imamo mi to voljo, da to naredimo? Nimamo. Niti 150 tisoč visokega amandmaja nismo uspeli podpreti ali pa niste uspeli podpreti, da bi vendarle s strokovno pomočjo lahko, bom sedaj tako rekel, Anžetova preiskovalna komisija, kjer skupaj preiskujemo in iščemo vrtalce bančnih lukenj, da bi dobila neko zunanjo strokovno pomoč. Jaz nisem ekspert za kreditne mape. Nisem. Sem politik, sem poslanec, če hočete, sem fizik, kaj bom zdaj jaz tam. 150 tisoč, nismo uspeli. To je simbolno dejanje, da bi vendarle nekoga pripeljali, ne vem, bom sedaj rekel, pred tablo, pa rekli državljanom in državljanom, "poglejte, tale je tisti. Tale je tisti, ki vam je odnesel iz žepa, pa morda ne vseh pet milijard, ampak delček od petih milijard". Za to gre. In jaz mislim, da bi ob takšnih sejah mi morali stopiti skupaj, da bi morali govoriti z enim jezikom. Korporativno upravljanje državnega premoženja nam ne gre. In zato bomo imeli mir, zato bomo imeli boljše rezultate šele takrat, verjemite, ko se bo politika umaknila iz gospodarstva, iz državnih podjetij.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo predsedujoča. Poslanke, državni sekretar, poslanci!

Moram priznati, da sem bil v dilemi, ali se naj javim ali ne, ampak ker je bilo veliko besed izrečenih, predvsem v smeri, da lahko zaključim, vse znano ... Ne nasprotujem temu, da je morda treba včasih večkrat ponoviti, vendar velja res tisto: večkrat se ponovi tudi stvari, ki morda ne držijo v celoti, se skoraj verjame. Uvodoma; velikokrat je bilo s strani spoštovanega poslanca rečeno, poslovna odličnost, kot etiketa nekemu, ki ... Ne komentiram drugega, zgolj poslovna odličnost. Dejstvo je, da poslovna odličnost pomeni nek proces s strani za to licenciranih strokovnjakov, ki ugotavljajo tako imenovane poslovne procese, ali so skladni z evropskimi standardi notranje organizacije podjetja ali subjekta. In dejstvo je, da če ima nek subjekt, pravna oseba podeljeno licenco poslovne odličnosti, ne pomeni, da je tak subjekt tudi profitabilen. Tukaj da smo si na jasnem. Odvisno je od gospodarske dejavnosti. Ampak tisto, kar sem želel omeniti, pa bom pač glede na omejeni čas skušal biti zelo kratek; fokusiram se na DUTB in vodenje. Dejstvo je, da

ko je bil izbor in prihod tujcev na to najodgovornejšo funkcijo vodenja, moram priznati, da sem bil zelo vesel, predvsem zaradi tega, ker sem bil prepričan, da se s prihodom tujcev, ki sta bila nekako tudi v mednarodnih krogih priznana strokovnjaka, da bosta prinesla tako imenovani skandinavski model korporativnega upravljanja in tudi model korporativnega upravljanja iz tistih sredin, kjer sta uspešno delovala.

Druga zadeva. Sam sem si predstavljal, da s tako eminentnimi strokovnjaki v Republiki Sloveniji zagotovimo nekakšno ravnotežje v slovenskem poslovnem prostoru, za katerega vseskozi je veljalo in deloma še veljajo sicer prakse slovenskega menedžiranja v podjetjih v državni lasti, kjer vemo, da je v prvi vrsti v marsikaterih primerih predvsem lastni interes in interes posameznih skupin. In na žalost se je zgodilo tudi v DUTB nekaj podobnega kot pred davnimi leti na področju bančništva, takoj po osamosvojitvi, kjer smo bili z velikim pričakovanjem, da bodo tujci prinesli popolnoma nove poslovne modele, ki bodo v korist Republike Slovenije in državljanov, če sem na teh tako imenovanih bančnih področjih, ugodne obrestne mere, nizke marže in podobno. Žal se to ni zgodilo in nekaj podobnega analogno ocenjujem tudi v DUTB.

Kot je bilo včeraj tudi rečeno, DUTB je bila ustanovljena predvsem zaradi tega, da se sanira finančni, bančni sektor. Nikakor pa DUTB ni bila ustanovljena za to, da se v te procese izvajanja vključi mnogo pravnih, svetovalnih, revizijskih, računovodskih, cenilnih storitev. In če samo pogledamo primere, kako je ožje vodstvo vplivalo konkretno v primeru Cimosa – svetovalci –, tukaj se ne smemo slepiti.

Zanimivo je prenačljeno vlaganje tožb v primeru lastnine Save in podobno. Tukaj bi kljub vsemu še omenil in je bilo tudi že izrečeno, da je Računsko sodišče za poslovanje za leto 2013 tudi dalo zelo jasno oceno in smo tudi na matičnem odboru okoli tega imeli nekaj besed.

Zato sem tudi že na matičnem odboru zelo jasno izpostavil, da odločitev Vlade, ki je bila izvedena v temu primeru, sem jasno izrazil, da sem se z njo strinjal. In predvsem zaradi tega, ker si korporativno upravljanje predstavljam nekoliko drugače, kot je bilo demonstrirano s strani ožjega vodstva DUTB. Kajti zelo dobro mnenje sem imel o njiju, kar se tiče posameznih odločitev, ki so bile zelo dobre, vendar sta prestopila neko tisto točko, ki je v poslovnem svetu zelo velja, in to je zaupanje. Sem trdno na stališču, da tudi ta eminentna strokovnjaka sta se močno zavedala ob razhodu, kaj to pomeni v poslovnem svetu.

Zato pravim, da odločitev Vlade, vezana na aktivnost nosilcev najvišjega vodenja DUTB, ocenjujem, da je bila prava. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo.

Državni sekretar je na koncu v bistvu odprl pravo temo, o kateri bi se morali pogovarjati, in to je, ali vsi, tako nadzorniki oziroma uprava SDH dela, kot je treba. Ampak tega še ne vemo, ker so šele začeli. Ne pa, da se pogovarjamo kar na zalogo in prejudiciramo, da ne bodo uspešni, ker v svoji dosedanji poslovni poti so se znašli v nekih zgodbah, ki so takšne ali drugačne. Ne govorimo o nobeni posamezni osebi.

Skratka, državni sekretar je povedal, da mora uprava – oziroma seveda naloženo prek nadzornikov SDH – izpolnjevati določene cilje, kriterije, zagotavljati izplačila dividend države in tako naprej. In če ne, je Državni zbor tisti, ki lahko odpokliče nadzornike SDH, če seveda oni že prej ne opravijo svojega dela.

In naj ob tej priložnosti spomnim malo na historiat in zakaj se danes sploh pogovarjamo o SDH. Kot je bilo že ugotovljeno, je sedanja vlada naredila velik korak naprej v smislu korporativnega upravljanja, in sicer s tem, da je SDH končno v celoti popolnila in s tem zagotovila profesionalno upravljanje. Vemo, kako je nastal SDH; SDH je nastal s preoblikovanjem Slovenske odškodninske družbe. V Zakonu o SDH, ki pa ureja to preoblikovanje, je bilo rečeno in naloženo, da ima uprava predsednika uprave in dva člana uprave. In naj spomnim, da je dozdašnja uprava SDH delala samo z dvema članoma uprave, to se pravi, je manjkal eden. In iz tega naslova je potem nadzorni svet SDH razpisal razpis za člana uprave, in vemo, kako se je potem vse skupaj končalo.

Glede prejšnjih članov uprave, gospoda Runjaka in gospoda Pirca je treba povedati, da sta postala člana uprave prvotno od Slovenske odškodninske družbe; ko se je ta preoblikovala v SDH, sta s tem postala tudi člana uprave SDH. To se pravi, ni ju imenoval nadzorni svet SDH, ker tega nadzornega sveta SDH ni bilo, pa bi po zakonu moral biti, in sicer bi moral biti imenovan nadzorni svet SDH v treh mesecih po uveljavitvi zakona. Naj spomnim, da je bilo to aprila leta 2014. Stalno so bili pozivi tej vladi, in prejšnji seveda že, "dajte že končno imenovati nadzornike". Nadzorniki so bili imenovani v popolnoma transparentnem postopku, ki je bil več kot večkrat že pojasnjen in se tukaj ne bom še enkrat spuščal v ta postopek. In ti nadzorniki so potem v skladu s svojimi pristojnostmi iskali novega oziroma nove nadzornike. Tako da do tukaj vse lepo in prav.

Kar se tiče posameznih špekulacij o tem, zakaj je kdo neprimeren oziroma ali je bil uspešen ali je bil dovolj uspešen ali ni bil uspešen na svoji prejšnji poslovni poti, seveda prepuščam odločitev vsakemu posamezniku. Se pa sigurno na koncu sprašujem, komu problematiziranje teh kadrov dejansko koristi. Sigurno ne koristi državi, sigurno ne koristi podjetjem, v katerih je lastnik država. Vemo, da so določena podjetja

na spisku za prodajo, vemo, da mora DUTB v skladu s svojimi nalogami tudi prodati določena podjetja, in z vsem tem pompom tem postopkom sigurno ne koristimo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Ja, hvala, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi, vsi, ki spremljate še to sejo!

Sam še enkrat trdim, da je ta seja pomembna in da je bil pomemben popoldan, predvsem pa tema, o kateri smo se pogovarjali. Spoštovani državni sekretar je, kot je sam povedal, to budno spremljal cel popoldan. Jaz sem ga tudi pozorno poslušal. Moram povedati, da je eno teorija, drugo pa je praksa. Mi je pa seveda všeč tudi njegov stavek, na katerega nas je opozoril, da ima ta Državni zbor oziroma poslanke in poslanci to možnost, da odpokličejo nadzorni svet. To se mi zdi, da je za nas pomemben podatek, da ne bomo govorili z ene ali druge strani, da so stvari, ki jih govorimo v tem Državnem zboru, nesmiselne. Jaz razumem, da ste večkrat nejevoljni, ko neke stvari odpiramo. Gospod Zorman je danes omenil ... Jaz nisem presenečen, ko nas izpostavljate, sem pa bil danes presenečen ko ste gospoda Dobovška izpostavili, dr. Dobovška, zdaj ga ni več z nami. Moram povedati, da je on pred enim letom kandidiral z vami, on se je zavzemal za te stvari, o katerih se danes pogovarjamo. Zaradi njega ste tudi dobili, prav gotovo, toliko poslank in poslancev v Državni zbor. Pa ga danes ni več z vami, seveda v vaši poslanski skupini. To je en pomemben podatek. Mogoče jaz kot nestrokovnjak lahko govorim kaj mimo, ampak jaz mislim, da dr. Bojan Dobovšek je pa v Republiki Sloveniji strokovnjak na tem področju. Jaz moram povedati, da ga tudi z zanimanjem poslušam. Predvsem stvari, ki jih sam ne poznam. Govorili ste tudi, da velikokrat delamo v opoziciji scenarije. Ko mi govorimo o vaših scenarijih, pa da bi jih bilo možno preprečiti, čeprav velikokrat bi bilo veliko boljše ... Ko je pa že igra odigrana, je pa takšna seja, kot današnja. Zato želimo, spoštovane kolegice in kolegi, da najdemo na teh točkah in da odstranimo ljudi, ki delajo škodo institucijam, katere zastopajo, posledično pa tudi celi državi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na tej točki ni replike. Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Kolegice in kolegi, še zadnjič, še enkrat najlepša hvala za to razpravo!

Rad bi se samo odzval na eno stvar, in sicer malce nerazumevanja med mano in gospodom Verbičem, ampak pozitivno sedaj, ko govorimo o poslovni odličnosti. Narobe ste me razumeli, ampak če bi poznali Zakon o

Slovenskem državnem holdingu, bi natančno lahko prebrali 46. člen, lahko posodim, pogoj, kdo lahko zasede funkcijo predsednika uprave SDH, da ima vsaj 3 leta v primerljivih dejavnostih in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate.

Ne govorimo o poslovni odličnosti, se opravičujem ampak o dobrih primerljivih poslovnih rezultatih, če hočete, in tega novi predsednik uprave Slovenskega državnega holdinga iz tisočkrat že navedenih razlogov – ne samo NLB primer ampak tudi Hoteli Bernardin –, vaš favorit, ki ga zagovarjate, tega žal ne izpolnjuje. Ko pa govorite, verjamem, da mislite ob tem dobro, ampak nekako se čudno zdi, da dajemo priložnost nekomu, ki je že imel priložnost v rokah.

Se pravi, nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga se je odločil, z vašim vedenjem seveda, za nekoga, ki je priložnost že imel. In je ni v vsej polnosti izkoristil, je ni. Pa verjemite, na trgu je dobrih menedžerjev tudi veliko, Slovencev tudi, med drugim. Niso samo eni in isti, ki so nekoč opravljali funkcijo v Novi Ljubljanski banki, ki jih je treba zdaj popredalčkati v nove uprave podjetij. So še drugi sposobni ljudje, ene in iste pa kolobarimo že zadnjih 25 let.

Namreč, še enkrat poudarim, jaz ne bi zaupal v upravljanje svoje hiše nekomu, za katerega bi vedel, da je v preteklosti sosedovo hišo domnevno oropal. Ne bi zaupal nekomu, v katerega pač ne bi imel več zaupanja. Še enkrat povem, to je enako, kot bi naročili lisici, da čuva v kokošnjaku kokoši. Ne gre. In Vlada se je odločila za to pot, upam, da posledice ne bodo prehude. Dopusčam pa možnost, da nimam prav in da bo gospod Marko Jazbec ter ostali člani nove uprave, tako DUTB, kot SDH delovali pozitivno, ampak izkušnje iz preteklosti kažejo, da taki ljudje ne bi smeli imeti našega in vašega zaupanja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Prej sem poslušal gospoda kolega Zorman, no ampak kolega Zorman je pa res pomešal današnjo razpravo. Namreč, v uvodu je povedal, da bi se morali pogovarjati o tem ali uprava SDH dela tako, kot je treba, da bi bila to prava tema. Saj je gospod državni sekretar celo sejo razpravljaj, da se o tem pa pač ne moremo pogovarjati. Saj ravno iz teh razlogov je opravičeval imenovanje gospoda Jazbeca, češ Vlada pri tem nima nič in Vlada se ne bo konkretno ukvarjala in se ne sme konkretno ukvarjati s poslovanjem SDH. Kar se tiče izvajanja kolege Verbiča, jaz ga zelo cenim kot poslanskega kolega, ampak zanimivo, govoril je o DUTB, niti z besedico pa ni govoril o imenovanju SDH. Vemo pa, kdo je bil imenovan načelo SDH.

Zdaj pa, kar se tiče gospoda državnega sekretarja Dragonje, ko je govoril, da pač upa, da bo SDH zdaj povečal vrednost državnega premoženja. Vsi vemo, da ga bo, saj ste v proračunu namenili za leto 2016 in 2017 700 milijonov dodatnih evrov za kapitalske naložbe, to neposredno povečanje bo to pomenilo. To pa še ne pomeni, da bo kvalitetneje upravljano z državnim premoženjem. Kar se tiče tega, da Državni zbor lahko odpokliče nadzornike; to vemo, ampak saj vemo tudi, kako koalicija glasuje. To, kar minister za finance reče, to koalicija potrdi, pa četudi Državnemu zboru jemlje 600 tisoč evrov. Kar se pa tiče kreditnega tveganja, se pa strinjam z državnim sekretarjem, ko je dejal, da je najbolj odgovorno, ko prevzameš kreditno tveganje. Za Montavar, za Stožice, za ACH, za hotele Bernardin, za Savo in tako naprej je kreditno tveganje prevzel gospod Jazbec. Preko 100 milijonov bančne luknje je nastalo iz tega naslova. Torej, če je odgovoren za kreditno tveganje, ne vem, zakaj ga Vlada torej imenuje na pomembno funkcijo, na najpomembnejšo funkcijo v državi.

Zdaj mi pa dovolite, da zaključim zgolj samo še z eno odločbo Vrhovnega sodišča na pritožbo gospoda Narata, ker mu Banka Slovenije, torej regulator, ni dal dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave ene od bank. Namreč, dalo je prav Banki Sloveniji, ki ni podelila tega dovoljenja za opravljanje funkcije, in med drugim je napisalo tudi Vrhovno sodišče: "Glede na položaj, ki ga je zasedal, je tožnik po eni strani neposredno odgovoren za slabo upravljanje s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja pravnih oseb ter za kršitve na tem področju in za slabo bančno prakso na področju kreditiranja fizičnih oseb ter za kršitve na tem področju, po drugi strani pa je tudi soodgovoren za neustrezen sistem upravljanja in za slabo bančno prakso na področju upravljanja strateškega portfelja. V smislu navedenega je kandidat odgovoren za kršitve, ki jih je banka storila v navedenem obdobju, kot tudi za pomanjkljivosti, ki se v teh letih kopičile v upravljanju banke." In zakaj to berem? Ker se ne morem znebiti mnenja, da bi Banka Slovenije takisto napisala tudi v primeru, če bi gospoda Jazbeca želeli postaviti v eno od slovenskih bank. Gospod Jazbec glede na prebrano in glede na odločbo tega sodišča, tudi glede na to, kaj piše v mnenju Banke Slovenije, po moje ne bi prestal tako imenovanega testa fit and proper; po fit ja, po proper pa ne. Torej po primernosti pa ne, zaradi navedenega. Med drugim piše tudi: "Enako pa velja za soodgovornost tudi na področju upravljanja strateškega portfelja ter slabe bančne prakse ter kršitev na tem področju, saj je bil dolжник podpisnik večine pogodb s tega področja." Tudi gospod Jazbec je bil podpisnik večine pogodb iz tega področja. In zdaj se ne morem znebiti občutka, da če bi gospod Jazbec kandidiral za upravo NLB, ne bi dobil soglasja Banke Slovenije, dobil pa je soglasje za upravljanje SDH, ki upravlja z Novo Ljubljansko

banko, z Abanko, s Factor banko, na koncu koncev z vsem, kar imamo še v tej državi. In to je ta absurd tega kadrovanja in tega imenovanja. In če se spoštovana koalicija tega ne zavedate, pogledajte, to je pa res v nasprotju z vašo koalicijsko pogodbo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za poslovniki z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 24. izredno sejo Državnega zbora.

Seja se končala 20. novembra 2015 ob 21.19.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BOŽIČ TILEN 8, 33

D

DOBOVŠEK, DR. BOJAN 13, 35

DRAGONJA, METOD 9, 39

H

HORVAT, JOŽEF 12, 21, 42

I

IRGL, EVA 36, 37

K

KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA 16

L

LEP ŠIMENKO, SUZANA 15, 38

LISEC, TOMAŽ 29

LOGAR, MAG. ANŽE 7, 17, 35, 36, 42, 45

M

MESEC, LUKA 10

N

NEMEC, MATJAŽ 9

P

PODKRAJŠEK, BOJAN 33, 34, 44

R

RANC, DANILO ANTON 28

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ 22

ŠKODNIK, IVAN 27

ŠKOPAC, MARUŠA 35, 37

T

TONIN, MAG. MATEJ 26, 27, 28

TRČEK, DR. FRANC 24

V

VEBER, JANKO 31

VERBIČ, MAG. DUŠAN 43

VRTOVEC, JERNEJ 6, 19, 29, 34, 36, 41, 44

Z

ZORMAN, BRANKO 14, 39, 44

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec